

Valik langes skeemitajale

Paikre jäätmekäitluskeskuse nõukogu esimeheks valiti Rein Leipalu, kes oma eelmises ametis sai tuntuks skeemitajana. Lk 2

Maa sees küpses lammas

Kihnu neljanda viiulifestivali ajal küpses kogu päeva maa sees lamaliha, mis oli süte alla rabarberi-lehtede sisse peidetud. Lk 5

Raba ujula rahvast täis

Kuna Koidula ujula on suletud, käivad lapsed MTÜ Raba Ujumisklubi juhatause liikme Allan Vainiki rõõmuks Raba ujulas. Lk 4

NR 194

KOLMAPÄEV, 8. OKTOOBER 2014

www.parnupostimees.ee

Pilapiltnike kummardus Gorile

Kalev Vilgats

Eile avati linnakodaniku majas Pärnus sündinud, siin kasvanud ja tuule tiibadesse saanud Eesti omaaegse tuntuima karikaturisti Gori (1894-1944) 70. surma-aastapäevale pühendatud mälestusnäitus.

Viinakuu lõpuni avatuks jäävas väljapanekus on eksponeeritud kõik võistlusele esitatud tööd, mis pälvisid žüriilt punkte.

Suure punktiülekaaluga kuulutas žürii parimaks Hiie Ivanova karikatuuri, milles kõige sümpaatsemal viisil leiti olevat seotud sisemine ja väliskarikatuur. Mõlemas oli Vello Agori (Gori) 1920.-1930. aastatel Vabas Maas töötades väga kõva käsi.

Kaks tunnustust noppis Pärnuga tihedalt seotud vanameister Eduard Tüür Tallinnast ja ärgitava preemia pälvis Erki Evestus Kuressaarest.

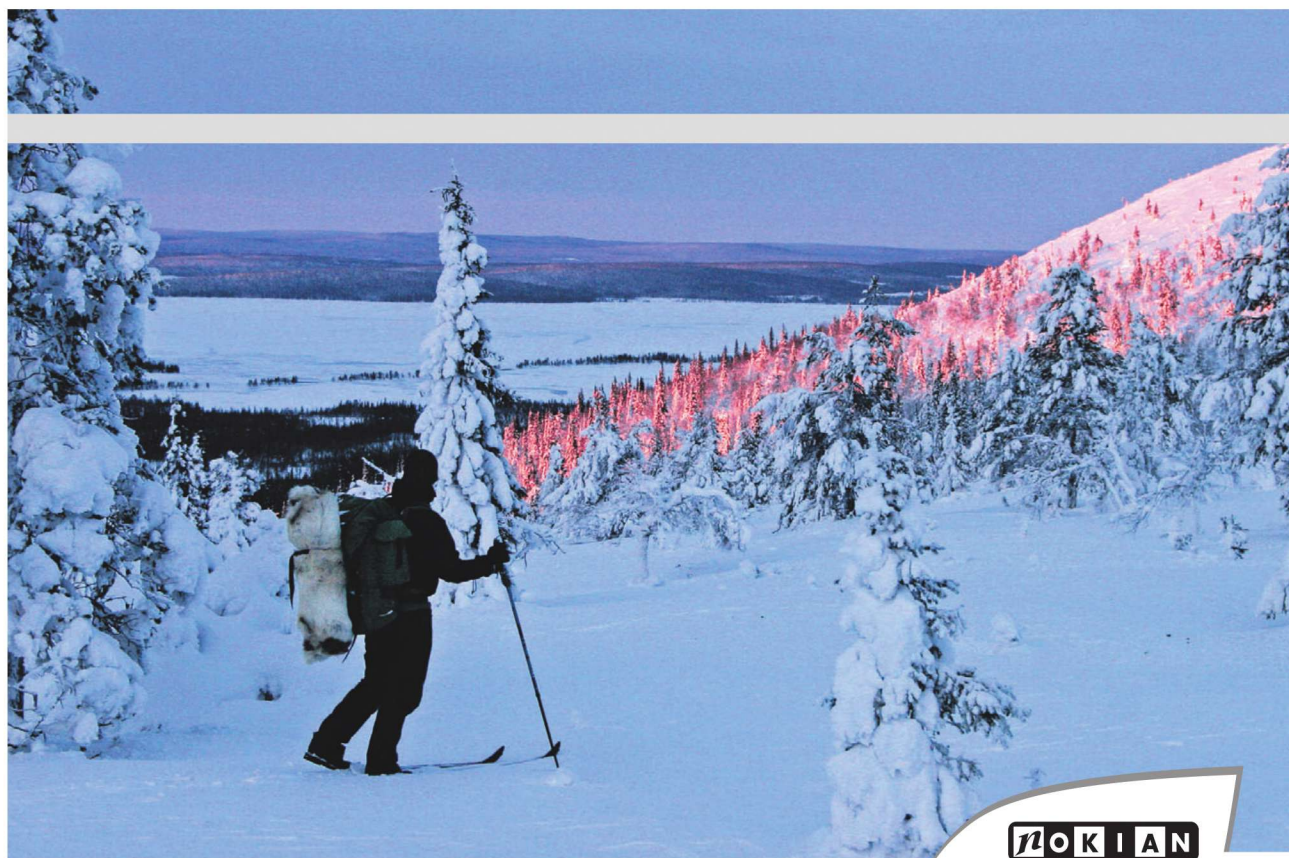
Gori konkursi võitja Hiie Ivanova oma võidutööga. Urmas Luik

KAN
SYSTEM
KAN-therm
KUNI
-36%
Pressühendusega
ZN terastorud
DAHL
AS Venned - Dahl
E-R 8.00-17.00
Raba 21, Pärnu
kampania.dahl.ee

Ettevõtlusnädal jõudis Vändrasse

Ettevõtlusnädal laienes eile üle linnapiiri Vändrasse, kus alevivalitsus korraldas tavakohase ettevõtjate päeva.

Piirkonna ettevõtjad kogunesid Vändra kultuurimajja, et kuulda, millised on Pärnumaa majanduse kasvuvõimalused, milliseid muutusi toob politseitoo ümberkorraldamine ja missuguseid plaane peavad alev ja vald. (PP)

NOKIAN
FOOTWEAR

TAMREX

NOKIAN Winter Ultra talvekummikud

art 88-451

SOODUSHIND 72 €

TAVAHIND 80 €

Sooja karvase akrüülvoodriga mugavad talvekummikud on käsitööna valmistatud vastupidavast kummisegust. Kummikute ülaseras pingutusnõör, sees vildist sisetald, nina- ja külje- ja kannaosas tugevdused, lisaks löögipehmenus kannas. Valmistatud laial liistul. Materjal kestab temperatuuri kuni -40°C.

NOKIAN Kaira eemaldatava viltsisuga ülisoojad talvekummikud

art 88-461

HIND 108 €

Kvaliteetsed ja soojad eemaldatava viltsisuga (ca 85% naturaalsest villast) talvekummikud on levinud põllumajanduses, metsanduses, jahinduses jm. Vastupidavast kummisegust käsitööna valmistatud kummikudel on hea haarduvusega roomiktald, kuhu on võimalik naelkud (libisemistõke) kinnitada. Kummikute ülaseras pingutusrihm, sees kiiresti kuivav trikoovooder, nina-, külje- ja kannaosas tugevdused, lisaks löögipehmenus kannas. Laial liistul valmistatud kummikudel (ameekummikute analoog) on soonega kand ja lai ninaosa suuskadele kinnitamiseks.

Maailma parimad
käsitööna valmistatud kvaliteetsed
kummikud!

Hinnad sisaldavad käibemaksu 20% ja kehtivad kuni 31.01.2015 või kuni kaupja jätkub!

TAMREX OHUTUSE OÜ

Tel 654 9900 Faks 654 9901 e-post: tamrex@tamrex.ee www.tamrex.ee

TALLINN Laki 5, Pärnu mnt 130, Katusepapi 35 | TARTU Aardla 114, Ringtee 37a | PÄRNU Riia mnt 169a, Savi 3 | RAKVERE Pikk 2 | VIILANDI Riia mnt 42a | JÕHVI Tartu mnt 30 | VÕRU Pliiri 2 | VALGA Vabaduse 39 | NARVA Tallinna mnt 19c | HAAPSALU Ehitajate tee 2a | PAIDE Pikk 2

UUDISED

Kui Ragn-Sells oleks Rein Leipalule 2012. aastal tema aastatase makse optimeerimata tasunud, oleks sellest jätkunud 14 inimese pensioniks. Urmas Luik

Paikre nõukogu esimeheks valiti maksudega skeemitanu

Teet Roosaar

Pärnu linnavalitsus ja Paikuse vallavalitsus valisid endile kuuluva jäätmekäitluskeskuse Paikre nõukogu esimeheks 20 aastat prügifirmat Ragn-Sells juhtinud Rein Leipalu, kelle maksudega skeemitamise on peaminister Taavi Rõivas hukka mõistnud.

Ragn-Sells maksis Leipalule aastaid töötasu kui juriidilisele isikule Leipalule kuuluva firma OÜ Rele Konsultatsioonid arve järgi. 2011. aastal maksis Ragn-Sells Leipalu teenuse eest 171 000 eurot (14 250 eurot kuus). 2012. aastal, mil Leipalu ametist lahkus, lisandus ärisaladuse hoidmise eest pikaajalise teenuse osutamise eest boonuseid, mis muutsid aastatase 360 000 euro suuruseks (keskmiselt 30 000 eurot kuus).

Mõlemad võitsid maksudest

Maksumaksjate liidu sõnustis kutsutakse sellist skeemi "OÜ-tamiseks". Ragn-Sells ei pidanud hiigelpalga teenija pealt 33 protsendi suurust sotsiaalmaksu maksma ja osa tulust sai Leipalu välja võtta dividendidena.

Tulu teeninud Leipalu Rele Konsultatsioonidel oli siiski ka kulusid. Nii näiteks maksis ettevõtte 2012. aastal oma kahe töötaja palgaks (Leipalu ise kui tegevjuht ja administratiivtöötaja) 56 000 eurot, mis teeb ühe töötaja keskmiseks palgaks "kõigest" üle 2000 euro kuus ja millelt

peab riigile tunduvalt vähem makse maksma.

Samuti on Rele Konsultatsioonid viie aastaga autokuludesse kandnud 95 000 eurot, mis kuu keskmiseks teeb 1583 eurot. Veel olid konsultatsioonifirmal büroo-, kütuse- ja lähetuskulud, mis aga ei takistanud 2012. aastal sealt 70 000 euro eest dividendide välja võtmast.

Kui Eesti Päevaleht 2013. aasta suvel Ragn-Sells ja Leipalu maksudega skeemitamise avalikustas, mõistsid selle hukka nii rahandusminister Jürgen Ligi kui tookord sotsiaalministrina töötanud Taavi Rõivas. Rõivase sõnade järgi oleks 360 000 euro suuruse Leipalu aastatase pealt makstavast sotsiaalmaksust jätkunud 14 inimese pensioniks.

"Mul ei ole kahtlust, et Ragn-Sells juhtis füüsiline keha Rein Leipalu, mitte juriidiline moodustis, mille äri oli Rein Leipalu keha müümine ja mis samas tolele müüdavale kehale kuulus. Moraalses mõttes on sel juhul tegemist pettusega, juriidilise sõnakasutuse saab anda aga vaid kohus," ütles Ligi.

Samal ajal ei öelnud keegi, et selline skeemitamine oleks ebaseaduslik. Leipalu ei näinud oma käitumises midagi ebaeetilist. Ragn-Sells uus juhatus esimees Rain Väana kirjutas Eesti Päevalehes, et kui seadused on rumalad, tuleb neid muuta.

Pärnu linnavalitsus ja Paikuse vallavalitsus leidsid Leipalu avaliku konkursi kaudu. Võrdse

Paikret omavad omavalitsused ei suutnud ettevõttele nõukogu esimeest valida ja Leipalu tundus oma töökogemuse poolest viie soovija seast parim valik.

Paikre leping on füüsilise isikuga

Pärnu abilinnapea Romek Kosenkranius kinnitas, et Leipalu Paikre nõukogu esimehe leping sõlmiti füüsilise isikuga. Tema töötasu Paikre nõukogu eesotsas on peaaegu sama mis eelmisel nõukogu esimehel Eero Rändlal: 639 euro asemel 640 eurot kuus.

Konkursikomisjoni juhtinud Pärnu abilinnapea Meelis Kukk tõdes, et eraettevõtete ja avaliku sektori suhtumine maksudesse on mõnikord erinev. Tema väitel on linnavalitsus alati kõikide töötasude eest seaduses ette nähtud maksud tasunud. "Leipalu töötasu pealt tasutakse kõik maksud," rõhutas Kukk.

Pärnu linnavalitsus vabastas 22. septembril Teet Kursi Paikre nõukogu liikme ülesannetest ja määras tema asemel nõukogu liikmeks Rein Leipalu, kelle Pärnu linna ja Paikuse valla ühiskomisjon oli nõukogu esimehe kandidaadiks valinud. 23. septembril toimus Paikre osanike laiendatud koosolek, kus Leipalu nimetati nõukogu esimeheks.

Leipalu on väliseestlane ja lõpetanud ülikooli Rootsis. Eestise tuli ta 1990. aastate alguses Eestisse laienenud rootslaste prügifirmat Ragn-Sells juhtima.

tema isa, Pärnu perearstikeskuse juhataja Jaan Lemendiku kaudu. Muide, Kesklinna tervisekeskuses on Jaan Lemendiku kõrval üks omanikest ka Martti Lemendik.

Pärnu Sadama ühe omaniku Rein Kilgi leiab edetabelis 117. kohalt. Tema vara väärtuseks on Äripäev hinnanud 20,7 miljonit.

Edetabeli 211. on Egon Mats, Mateki üks omanikke. Seda kohta jagab ta Port Arturi kaubamaja omanike Kaido Kruusoja ja Viljo Vetikuga. Kõigi kolme vara väärtuseks on majanduslehe andmetel 11,7 miljonit eurot.

Tabelis 236. kohal on Pärnu Rannahotelli hoonestusõiguse omanik Toomas Sildmäe, kelle vara väärtus on 10,9 miljonit.

Edetabelis 247. ja 252. kohal on Eesti ühed suuremad metsaomanikud Toomas Aab ja Urmas Rahnel. Aabi vara väärtus on 10,5, Rahneli vara väärtus 10,3 miljonit eurot. Neile kuuluva OÜ

Metsagrupi kontor asub Pärnus. Hotelli Strand omaniku Egon Elsteini leiab 300. kohalt. Elsteini vara väärtus on 8,8 miljonit eurot.

Pärnu Sadama omanikud Johan Pihelbu ja Mati Einmann on 304. ja 330. kohal. Pihelbule kuulub veel enamik Pärnu laevatehasest ja tema vara väärtuseks on Äripäev hinnanud 8,7 miljonit, Einmanni vara väärtus on 8,1 miljonit.

Ehitusmaterjalide tootja Reideni omanik Arvo Suppi on edetabelis 375. kohal, vara väärtuseks 7,3 miljonit eurot.

Pärnumaa nelja miljonäri rikkus pärineb tootmisest, nende vara kogusuurus on 120,8 miljonit, millest üle poole kuulub Hundile. Kolme sadamaomaniku vara väärtus on kokku 37,5 miljonit eurot, kahel kaubamajaomanikul 23,4, kahel metsaomanikul 20,8 ja kahel hotellipidajal 19,7 miljonit eurot.

Kaitseminister Sven Mikser kinnitas kohtumisel Norra kaitseväge juhataja admiral Haakon Bruun-Hansseniga, et Eesti jälgib huviga Norra kogemusi naiste kaasamisel riigikaitse ja üldise ajateenistuskohustuse laiendamist ka naistele.

Pärnu jõgi pakub lahkesti latikaid

Tõnu Kann

Üks mees tõmbas läinud laupäeval Pärnu jõest järjepannu välja 27 latikat. Ja see pole kalamehejutt.

"Sissesöödetud koht, 27 järjest," kinnitas eile varahommikul end Kesklinna kaile kalastama sattunud mees, imetlus hääles, ja tema kaks kaaslast noogutas seepeale.

Kes see latikaid nagu akvaariumist välja sikutanud mees täpselt oli, kust pärit, ei hakanud kalamehed täpsustama.

Igatahes olnud tegu Pärnumaa mehe, mitte kaugelt tulnuga. Mitte legendaarse Maardu Venelasega, nagu teda Pärnus tuntakse – mine võta kinni, kumb eesnimi on –, aga Maardu Venelane olla samuti kibe käsi kalu veest välja napsama. Öngega, kärbsetõuk söodaks konksu otsas.

"Kärbsetõuk on praegu kõige parem," õpetasid kalamehed, kui kuulsid, et olen samuti päris kõva käsi kalavetel. Eriti Tindisaarte kandis viidikate püüdmisel.

Kalu veel polnudki

"Kuidas kala näkkab kah?" küsisin jutujätkuks.

Kalameestel veel kalu kotis polnud.

Pakkusin ennast siis meestele tutvavaks, et mida nad seal niisama igavlevad, ussid või tõugud või mis iganes vees ligunemas, räägime parem maast ja ilmast.

Saingi kahega kalastajaist jutule: Arno Maasikrand ja Agu Iirmaa. Küsimusele, miks mehed Kesklinna laguneval kail kükita-

Kalad teavad: see kaiserv veel ei vaju neile peale. Kalamehed usaldavad kalade vaistu.

Ants Liigus

vad, kui sealsamas teispool silda on ju nüüd kai servale ilusad puupingid seatud, kus oleks hea istuda ja jalgu sirutada, vastas Maasikrand, vanem ja päevitunud näo poolenisti vihnamantli kapuutsi peitnud mees, et seal pinkide juures tulevad igasugused untsantsakad ligi kalaõnne peletama ja muidu tüütama.

"Kuidas tüütama?"

"Noh, pärima, et kuidas näkkab. Seleta siis nendega! Siin sadamakail on vaikne koht – ainult kalamehed."

Aga Maasikrand rääkis seda lahkelt, naerusäde silmis.

Mu teine uus tutvav, Iirmaa, pikk turd mees, kuulas kõrvalt ja arvas, et küllap seal peenes paigas kala nii hästi ei näkka, kui seal õngemehi pole.

"Tea midagi, ega teil ju ka siin paista näkkavat," torkasin viisakalt. Iirmaa piidles vahemaad laguneva sadamasilla ja peene linnakai vahel ja kehtas õlgu.

Ja siis tuli kala

Arutlesime siis, nagu kaupategime, maast ja ilmast, tõttõelda rohkem ilmast, sellest, kuidas mõni päev võid jäädagi kalast ilma, kui ühtäkki läks Iirmaal kiireks. Näkkas!

"See on paras pirakas," ütles mees kohe, kui oli kala konksu otsa haakinud.

Minut hiljem oli kala kai ääres ja pika-pika varrega kahva võrgus.

Sekund hiljem oli kala vees tagasi ja kahvavars pooleks. Aga kalamehe õnneks mitte kahes tükkis, nii et mitme mehe osavuse abil saadi elukas kuivale tõstetud. Oli teine pirakas latikas, nii poolteisekilone. Kalameeste arvates kergem, ajakirjanike arvates vähemalt kaks korda raskem. Silmad teisel nagu alustassid, suu suur ja roosa nagu hõõglv põrguauk.

Saime mõne minuti suurt kala imetleda, kui äkki hakkas kiire mu teisel vastsel tuttavalt, Maasikrand. "Mõtlesin, et võtan õnge välja ja vaatan sööda üle, aga kala on ot-sas!" hõikas ta teistele. Seegi kala tõmmati kuivale maale.

Jälle latikas, aga poole pisem kui eelmise.

"Imelik kala," arutles Maasikrand. "Ei näidanud üldse, et on konksu otsas, ujus vaguralt."

Kui suurem latikas siples oma viimaseid siplermisi Iirmaa kalavõrgust õmmeldud kotis kuival maal, siis Maasikrand asetas oma latika õrnalt samasugusesse võrk-kotti ja lasi selle nõori otsas rip-

Maalambad on head murupügajad

Silja Joon

Tõhela järve lähedal Kõõssa-Mardi talus peab perenaine Pille Sisask maalambaid, kes aitavad aia rohust ja õunaputusest puhtana hoida.

Kõõssa-Mardi talu hiigelsuur õunapuud on peremehe vanavanaisa istutatud. Puud on reas nagu sõdurid ja kannavad hästi. "Keegi ei tahtnud nende puude alt rohtu niita, aga nüüd teevad selle töö juba aastaid ära lambad," rääkis Sisask.

Esimesed "murupügajad" saabusid majapidamisse 2005. aastal. Viis maalammast andis talunikele kohalik loomaarst ja maalambakasvatataja Anneli Ärmpalu-Idvand. Need olid Kihnu maalambad, kes annavad teadupärast palju villa, aga vähe liha.

Nüüdseks on kari juba ligemale sajapealine. Lambad söövad ära kõik mahakukkunu õunad ja perenaine ütleb, et seetõttu on nende lihagi maitksam.

Kuigi loomi peaks pügama kaks korda aastas, kutsutakse teenustöö korras pügaja Kõõssa-Mardile kord aastas. "Kihnu lamba vill on tunduvalt pehmem kui tavali-se lihamba oma," teab perenaine, kes peseb villa ära ja laseb selle lõngaks kedrata.

Kõõssa-Mardi talu perenaine Pille Sisask teab, et toredad musta näoga maalambad saab kohale meelitada saiakont-suga.

Urmas Luik

Sisask on kohaliku käsitöömeistri Anu Randmaa käsitöökeskuses kudunud sellest lõngast kangastelgedel juba neli suurrät-ti. Et peres kasvavad tütre, lähedavad naturaaltoonides villased rätid naisperele kaasavaraks.

Mahedalt kasvav lambakari pole peremees Ville Vulkani arvates majanduslikult kasulik ega ka kahjulik. Aeg-ajalt tuleb karja suurst piirata ja peremees võtab siis ette sõidu Märjamaa lihatöös-tusse.

UUDISED

Agu ilma püüdis eile varahommikul kesklinna laguneval kail Pärnu jõest latika, kes murdis pooleks kahvarre. Arno Maasikranna esimeseks loomuseks oli poole väiksem kala.

pudes kaiservast koos kalaga vette tagasi ning sidus kotinööri kail vedeleva prussijupi külge, et latikas ühes kotiga minema ei ujaks.

Siis kerkis mere poolt jõe paremkalda linnasiluetti varjutama suur kaubalaev, keeras ennast jões risti, saatis laineid Kesklinna sillani ja sättis end siis kaubasadama poole otsi poldrite külge andma.

“Ajavad siin jõepõhja soga üles,” torisesid kalamehed, nii et kõik said aru: laevad ei ole Pärnu sadamas õngemeeste sõbrad. “Aga teie, lehemehed, paistate kalaõnne toovat,” sõnasid kalamehed tunnustavalt, isegi untsantsakaid kirunud Maasikrand teiste hulgas.

Nüüd noogutasime meie, lehemehed, nõustuvalt kaasa. Samal ajal kiskus muidu üsna

soe hommik vihmale, piisad hakkasid põski paitama ja kuna me fotograaf Ants Liigusega nüüd ei pidnudki minema turule kalu pildistama, asutasime end kaiservalt minema.

“Olge veel natuke, kolmas kala alles saamata,” panid kalamehed ette.

Olimegi. Nii paar minutit. Ja ennäe imet! – kalamehejutt või mitte? –, aga konksu otsa hakkas kolmaski kala. Vaalaskala, meie vetes kindlalt võõrliik, ilmselt sama laevaga siia sõitnud, mis ennist jõe oma pika kerega poolitas ja jõepõhja noolis.

“Tead mis, kalaõnne ei toonud meie, vaid tibutama hakanud vihm,” arutlesime Liigusega toimetuse poole minnes. “Räägitakse, et enne vihma hakkavat kala paremini võtma.”

► ILM

Päeval on oodata pilves selgimistega ilma ning sajab vihma. Puhub kagu tuul 7–13 m/s. Öösel on sooja 1–7, päeval 7–11 kraadi.

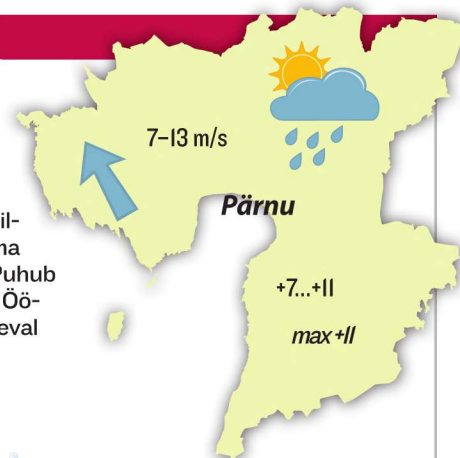
Kõige soojem ja kõige külmem:

2000 +18,6
1930 -4,6

Homme tuleb pilves ilma ning sajab vihma. Puhub lõunatuul 3–9 m/s. Öösel on 7–11, päeval on 11–13 kraadi.

Päike tõuseb täna 7.41, loojub 18.37.

KOLME PÄEVA PROGNOOS

Neljapäev		+11...+13
Reede		+12...+16
Laupäev		+12...+15

Fookuses on elukestev õpe

Karin Klaus

Eestis 10.–17. oktoobrini võitva XVII täiskasvanud õppija nädala (TÖN) eesmärk on pöörata tähelepanu täiskasvanute haridusele, elukestvale õppimisele ja enesetäiendamisele.

Seekord on TÖNi kaasatud kõikide maakondade lasteaiad, mille vahendusel saab lastevanematele jagada teavet täiskasvanuõppe mooduste kohta. Lasteaedadesse lähevad külla professionaalsed karjäärinõustajad, psühholoogid ja täiskasvanute koolitajad.

Pärnumaa lasteaedades toimuvad TÖNi raames loengud “Rajaleidja tuleb külla”, mille sisu on täiskasvanute enesetäiendamise ja nõustamise väljavaated Pärnumaal ning Pärnumaa Rajaleidja keskuse tutvustus.

“Seni on Pärnu linna ja maakonna lastevanemate koosolekutele, kuhu me Pärnumaa Rajaleidja keskuse karjääripetsialistidega läheme,” rääkis karjäärinõustaja Terje Jürivete. “Mõte minna lasteaedadesse tekkis eeskätt sellest, et lapsevanemad saaksid rohkem infot ja julgust jätkata kas pooleli jäänud haridusteed või oma ametialast koolitamist ehk elukestvat õpet. Käsitleme kõiki võimalusi: nii formaalset kui mitteformaalset õpet.”

Spetsialistid soovivad muu hulgas jõuda vähema haridusega lapsevanemateni ja neid edasi õppima innustada.

Jürivete sõnustsi on vanemad esimesed koolitused hästi vastu võtnud. “Oleme käinud paaris lasteaias ja seal on juba tulnud meile kliente, just pooleli jäänud haridusteeda noori karjäärinõustamise sooviga,” avaldas nõustaja.

Pärnumaal toimuvad Rajaleidja koolitused Sindi, Varbla, Uulu, Koonga, Pärnu-Jaagupi lasteaias, Tahkuranna ja Libatse lasteaias-alkkoolis ning Pär-

nus Tralli, Põialpoisi ja Pillerpalli lasteaias.

Lasteaedades käib tegevus koostöös Eesti alushariduse juhtide ühenduse ja Eesti lastevanemate liiduga.

TÖNi üks olulisemaid sündmusi on Pärnumaa täiskasvanuhariduse foorum “Õige aeg on õpida” 16. oktoobril Hedoni spaas.

Ühistöös Eesti täiskasvanute koolitajate assotsiatsiooni ANDRAS ja Eesti kaubandus-tööstuskajaga keskendutakse foorumil teemadele, kuidas täiskasvanute koolitajad ja tööandjad saaksid teha senisest rohkem koostööd, et õppija omandaks tööandja nõutavad oskused.

“Räägitakse täiskasvanute koolitamise tulevikust, kuna lähiajal avanevad Euroopa sotsiaalfondi programmid, kus prioriteetne on täiendusõppe,” seletas Sirje Pauskar, TÖNi üks eestvedajatest Pärnumaal. “Tööandjaid võiks huvitada uus õppevorm – töökohapõhine õpe uuel Euroopa Liidu struktuuritoetuste perioodil.”

Statistikaameti peaanalüütik Anu Tõnurist kõneleb haridus- ja teadusministeeriumi tellitud uuringust, mille põhjal valmis materjal täiskasvanuhariduse prioriteetsete sihtrühmade kohta Pärnumaal.

Eesti kaubandus-tööstuskaja Pärnu esinduse juhataja Toomas Kuuda räägib tööandjate ettevõtjate arvamusel töötajate koolitamise suhtes. Veel tuleb juttu täiskasvanuõppes Pärnumaal: kes on Pärnumaal töötaja ja milliseid võimalusi nende tööturule tagasiitamiseks pakub töötukassa järgmisel aastal.

Foorum lõpeb aruteluga ja Pärnumaa aasta õppija, aasta koolitaja ja aasta koolitussõbraliikide organisatsiooni tunnustamisega.

Nädala jooksul toimuvad mitmesugused koolitused Pärnumaa valdadeski, asjakohast infot leiab Pärnu linna kodulehelt.

Riigikogus tekkis eile patiseis

Eilsel riigikogu istungil kolmanda päevakorrapunktina kavas olnud kooseluseaduse teise lugemiseni ei jõutudki.

Riigikogu istung lõppes teise päevakorrapunkti juures, milleks oli Isamaa ja Res Publica Liidu (IRL) fraktsiooni esitatud riigikogu otsuse eelnõu.

IRL soovis kooseluseaduse

eelnõu põhimõtete panemist rahvahääletusele tuleva aasta 1. märtsil ehk ühel päeval riigikogu valimistega.

IRLi esitatud otsuse-eelnõu esimene lugemine jätkub täna. Samuti liikus tänasele istungile 40 riigikogu liikme algatatud kooseluseaduse eelnõu teine lugemine. (BNS)

Sügiskampaania

Lehepuhur Husqvarna 125BV
28 cm³, 12,03 m³/min, 76 m/s, 4,26 kg
199 €
Tavahind 229 €

Mootorsaag Husqvarna 435e II
40,9 cm³, 1,5 kW, 4,4 kg
325 €
Tavahind 379 €

Tanni-Vakoma OÜ
Suur-Jõe 50, Pärnu • tel 443 8686 • Avatud E-R 9-18, L 9-15

ABAKHANI KANGAKAUPLUSTES

Viskame villast!

06.10–31.10 paljud lõngad ja sügislvised kangad kuni

-70%

ABAKHANI KANGAKAUPLUSED
Tallinnas, Tartus, Pärnus ja Narvas

Soodustused kehtivad ka e-poes:
www.abakhan.ee

Linnapeal pole kahurite vastu vähimatki

Tõnu Kann

Vallikäärus sepikoda pidav Aleksei Vaštšenko lubas Pärnule kinkida kaks eestlaetavat kahurit, kui avaldas kartust, kas tal õnnestub läbi närida sellise kingitusega kaasnevast bürokraatiast.

Sepp kinnitas, et kahurid, mis tal on kavas kinkida, võiks paigutada Vallikäärul renoveeritava lootsitorni juurde ja neist peaks saama sobivail puhkudel paukugi teha. Kahurid on vanaaegsete laevakahurite koopiad ja üks neist ongi juba valmis valatud.

Pärnu Postimees kirjutas sepa ideest paari nädala eest ja küsis nüüd vastutavalt ametnikelt, kuidas nad tippametnike ja linnakodanikena suhtuvad sellisesse militaarsesse kingitusse.

“Minu kui linnapea seisukoht ei erine minu kui linnakodaniku seisukohast,” vastas Toomas Kivimägi. “Mul pole midagi selle vastu ja ma ei näe selles probleemi. Siis on linnas juba kolm kahurit, esimene neist küll eraomandis.”

Linnapea tõi näiteks Drammeni Norras, kus mäe veerel on samuti uhke kahur, millel lapsed armastavad ronida ja turistid pilte teha. “Tähtis on, et need kahurid oleksid ajastutruud ja sobiksid linnapilti,” sõnas Kivimägi.

Linnapea avaldas, et ühe soliidsed ehitusfirma soliidne juht on saatnud talle kirja ja lubanud omal kulul valmis ehitada betoonalused. Neid on vaja kahurite kin-

nitamiseks, et metallikratid neid õõhõlmas vallilt minema ei tasiks.

Muinsuskaitseameti Pärnu maa vaneminspektor Nele Rent ütles, et linnakodanikuna pole tal midagi kahurite vastu Vallikäärul.

“Kunsti- ja muude objektide paigaldamine linna mälestistele, nagu seda on Vallikäär, ei ole välistatud, kui sellega ei rikuta ja hävitata mälestist ega häirita vaateid,” sõnas Rent. “Kuna ajalooliselt on vallil suurtükid olnud, siis vastu ma ei ole, kuid enne paigaldamist tuleb kokku leppida nende täpne paigalduskoht ja tehnilised üksikasjad, näiteks mis materjale kasutatakse, kas sellega kaasnevad ehitus- või mullatööd ja muu selline.”

Rent lisas, et kahurite paigaldamise tingimusi saab kooskõlastada alles siis, kui sepa kingitus on silmaga näha ja viis, kuidas neid kavatsetakse eksponeerida, teada.

Linna avalike suhete nõunik Maria Murakas teatas, et kuni linnavalitsust pole kingitusest teavitatud, on raske millestki konkreetsest rääkida.

“Esmalt oleks vaja esitada linnavalitsusele vabas vormis taotlus, kus on ära toodud, mida sepp soovib kinkida ja kus ta näeb kahurite asukohta,” märkis linnavalitsuse avalike suhete nõunik. “Palju sõltub asukohast, sest sellest oleneb, kes taotlust edasi arutama hakkab. See on kingitus, millele on vaja leida sobiv asukoht.”

Sepp Aleksei Vaštšenko idee Pärnu kahuritest Vallikäärul kogub poolehoidu linnavalitsuseski. Ants Liigus

Raba ujula MTÜ Raba Ujumisklubi juhatusel liikme Allan Vainiki selja taga on neil päevil harva tühi. Et Koidula kooli ujula on ajutiselt suletud, toimuvad Pärnu üldhariduskoolide ujumistunnid ja Pärnu linna spordikooli treeningud siin. Urmas Luik

Pärnu laste ujumistrennid on koondunud Raba ujulasse

Anu Villmann

Kui Pärnu Postimees esmaspäeval Pärnus Raba ujulasse jõudis, olid hommikused ujumistunnid just lõppenud ja päevasteni veidi aega.

See on harukordne juhus, sest aastaid ellujäämise nimel visa võitlust pidanud Raba ujulale on saabunud aeg, kus treenijatest tühja basseini peaaegu ei näegi.

Paraku ei kesta hea aeg kuigi kaua. Niipea, kui riigigümnaasiumi ehitaja lubab, kolivad Pärnu linna üldhariduskoolide kohustuslikud ujumise algõpetuse tunnid ja Pärnu linna spordikooli ujumis- ja sõudetrennid tagasi Metsa tänavale Koidula ujulasse.

“Näiliselt oleks kõik justkui hästi, sest basseini on hommikust õhtuni rahvast täis – Koidula trennid toimuvad nüüd meil ja muudele ujujatele praktiliselt enam vabu aegu ja radasid ei jäägi,” tõdes Raba ujulat haldava MTÜ Ujumisklubi Raba juhatuse liige Allan Vainikk.

Ilma treenerita

Raba ujulas käimisest on sunnitud loobuma ka maapiirkonna koolid. Nende loobumise põhjus pole aga seotud Koidula ujula ajutise sulgemisega.

Raba ujumisklubil ei ole pakuda maalastele kohustuslikuks ujumise algõpetuseks treenerit.

Mullu talvel toonela teele läinud Anne Tohveril asemele ei ole klubi uut ujumistreenerit leidnud.

Vainikk ütles, et Pärnus ei ole peale linna spordikooli ujumistreenerite, kes ka linna õpilastele ujumisõpet annavad, ühtegi ujumistreenerit võtta. “Kui Anne Tohver veel tegutses, käis meie juures ujumas suurema osa maakonnakoolide lapsi ja Pärnust Rääma. Ülejõe ning vabakooli õpilased,” sõnas ta.

Nüüd on Raba basseini ainult Pärnu õpilaste päralt.

Pärnu maavalitsuse haridus- ja kultuurialalise juhataja Hede Martšenkovi ütles, et treeneri puudumine on 160 maaoõpilase jaoks suur probleem.

“Tunniaegade osas saaksime Raba ujumisklubiga isegi kokku leppeda, kuid treeneri puudumist see ei asenda,” lausus Martšenkovi.

Õnneks ei riiva mure maapiirkonna kõiki koole, sest osa õpilasi käib ujumas Märjamaa, Tootsi ja Tihemetsa ujulas.

Martšenkovi jutu järgi on koolid ja ujumisklubi pidanud ujumistreeneri(te) saamiseks läbirääkimisi Pärnu linna spordikooliga, kuid tulemusteta – spordikooli treenerid on väga hõivatud.

“Oleme soovitanud õpetajatel lapsi ise õpetada. Kes vähegi oskab või suudab, võiks ujumiskoolitust pakkuda. Kahjuks ei riski suurem osa õpetajaid sellist kohustust võtta,” tõdes Martšenkovi.

Treenerita jäänud koolid on haridusjuhi sõnul kohustusliku ujumisõppe korraldamisega hä-

das, sest omavalitsustele on riigi eelarvest sihtotstarbeline toetus eraldatud ja koolile on ujumise algõpetuse andmine kohustuslik.

Toetust võib kasutada transpordiks, ujula rendiks või treenerile palga maksmiseks. Kõiki kulusid sellest rahast siiski ei kaeta ja omavalitsused panevad oma eelarvest toetussummale tublisti juurde.

Hädasti oleks uut ujulat vaja

Raba ujulakompleks, mis on juba aastaid müügis, kuulub aktiivselt AS Pärnu EEK, ujumisklubi Raba haldab seda paar viimast aastat. Linn maksab klubile iga kuu 2200 eurot toetust.

Peale selle maksab linn Pärnu linna spordikoolile Raba ujula rentimiseks üldhariduskoolide ujumistundide ning ujumis- ja sõudetrennide jaoks septembrist detsembrini 20 000 eurot. Seda niikaua, kuni Koidula ujula aasta lõpus avatakse.

Raba ujumisklubi teenib väikest lisaraha piletimüügist. Kokku tullakse amortiseerunud ja suurte kommunaalkuludega spordirajatise vaid ots otsaga. Klubi palgal on viis inimest: kaks koristajat ja kolm administraatorit, ülejäänud pingutavad ujula toimimise nimel puhtalt entusiastmiste.

Haldusleping kestab järgmise aasta maini ja sinnamaani üritab klubi kompleksi töös hoida.

Vainikk muretsseb praegu aga enim sellepärast, mis saab siis, kui koolid ja spordikool taas Koi-

dulasse lähevad. Kas üksikujuurde ikka jagub?

“Praegu on meil hommikust õhtuni trennid sees ja tulijatele vähe vabu aegu ja radu pakkuda, harrastusujuja ei saa hooaja algul meie juures hoogu sisse. Kui Koidula ujula uuesti lahti tehakse ja lapsed sinna üle kolivad, mida siis edasi teha?” mõtiskles Vainikk.

Pärnu kolme ja hulga maakonnakoolide õpilaste baasilt tekkisid Raba klubi ujumisklubid, mis samuti raha sisse tõid. Tohver juhendatud ujumisklubid olid linnas ainsad, mis spordikooli treeningutele alternatiivi pakkusid. Nüüd Raba ujumisklubis laste treeningrühmi enam ei ole.

Õnneks on ümberkaudsed ettevõtted näidanud üles huvi käia siin ujumas.

Sellelipoolest ei soovi klubi lepingu lõppemise järel enam ujulaga tegelda.

Vainikk arvab, et Raba ja Koidula ujulal ei ole pikka pidu: mõlemad spordirajatised on oma aja ära elanud ja neid kapitaalselt remontida pole mõtet.

“Tean, et linn tahaks kunagi uue munitsipaalujula ehitada, aga millal see juhtub, ei tea. Samuti ei ole ma kursis, kas linn oma ujulasse teisi klubisid peale linna spordikooli lubaks,” lausus Vainikk.

Pärnu linnavalitsuse pressiesindaja Maria Muraka sõnade järgi on uue munitsipaalujula rajamine kavandatud aastatesse 2016–2018.

Pärnu linnavalitsus saatis volikokku teise lisaeelarve

Pärnu linnavalitsus suunas volikogule esimeseks lugemiseks Pärnu 2014. aasta teise lisaeelarve.

Lisaeelarvega suureneb olulisematest põhitegevuse tuludest üksikisiku tulumaksu eelarve 418 000 euro võrra. Põhieelarves prognoositud tulumaksu kasv on mullusega võrreldes 6 protsenti ja, tegelik seitsme kuu keskmine kasv 9,05 protsenti.

Kaupade ja teenuste müügi osas suureneb eelarve 48 830 eu-

ro võrra. Pärnu lasteküla tulu tasulistest teenustest suurendatakse 10 000 euro võrra.

Tulu avaliku linivideo sõidupiletite müügist vähendatakse 30 000 euro võrra. Pärnu linnaorkestri tulu kontsertasutuste tasulistest teenustest suurendatakse 9000 euro võrra.

Parkimistasu eelarvet suurendatakse 55 000 euro võrra. Kahaksa kuu tegelik täitmine ületas planeeritud tulu, eelarvet täpsus-

tatakse eelmise aasta viimase nelja kuu tegeliku täitmise mahus.

Koolieelsete lasteasutuste tulu lasteasutuste osalustasudest suurendatakse kokku 17 520 euro võrra ja tulu laste toitlustamisest 10 500 euro võrra.

Toetuste eelarvet suurendatakse 140 580 eurot, sihtotstarbeliste toetuste arvel täpsustatakse eelarvet igakuiselt vastavalt toetajatega sõlmitud lepingutele. Investeeringutegevuse osas

vähendab linn põhivara müügi eelarvet 800 000 tuhande euro võrra ja lükkab Riiutli 40 hoone müügi edasi 2015. aastasse.

Põhivara soetuse eelarvet vähendatakse 595 670 eurot. Suurim muudatus eelarveosas on Rannastaadioni ehitamiseks kinnitatud vahendite vähendamine 800 000 euro võrra, kuna käesoleval aastal ehitust kohtuvaidluse tõttu esialgselt planeeritud mahus ei toimu. (BNS)

10.-12. oktoober

Kõik kaubad

vähemalt -20%*

*Kampaania tingimused: www.ehituseabc.ee

www.facebook.com/EhituseABC

Kihnus küpses maa sees lammast viiuli saatel

Silvia Paluoja

Kihnu neljas viiulifestival tõi saarele pärimusmuusikuid igast ilma-kaarest, viiuli- ja lõõtspillide kokkumängu harjutamise ajal küpsetasid rahvuslikust toidust vaimustunud kogu maa sees lammast.

Astuvad ju viiulifestival ja rahvusliku toidu festival Liivi lahe suuri saarel ühte jalga juba kolmandat sügist. Sestap oli kohal Kihnu viiulifestivali patroon presidendiproua Evelin Ilves, kes vaimustus söögitegemise uutest nipidest ajal, kui tema tütar õppis laste folkviuldajate ansamblis Tuuleviul ohtuse ühiskontserdi esinemispaalu.

Poisid aianurgas

Viiuli- ja akordionihelised kostis koolimajast, muuseumist, rahvamajast, lõõtsamängu aga lasteaia õuenurgast. Kolm poissi olid leidnud endale harjutamiskoha ja tõmbasid lustiga lõõtsa. Jutuotsale saades seletasid nad, et on Karksi-Nuiast, õpivad seelses muusikakoolis ja gümnaasiumis ning koos hakkasid Lõõtsavägilastes mängima aasta algusest juhendaja Margus Põldsepa käe all.

Lõõtsavägilaste noorim liige Tobias Tae on neljandas, Andres Eelmaa ja Rasmus Kadaja mõni klass eespool ja on kolm aastat muusikakoolis käinud Tobiasi ühe vastu.

“Oleme väga head sõbrad ja naabrid ning hakkasime koos mängima, esimene proov oli 29. jaanuaril. Kihnu kutsuti meid õpetaja kaudu, mängime enda valikul “Soomepoiste polkat” ja üht Kihnu lugu,” seletas Margus.

“Õpetaja Põldsepp on neid oma eeskujuga innustanud, nad õpivad teist pilli põhipillina, lõõts on valikpill. Neil on tõesti olnud päris palju esinemisi: oma kodu- valla üritusel, Soomes – seal olid Tallinna ja Helsingi päeval. Rühja päeval Lätis olemine käinud, nii et järjest on olnud põnevaid etteasteid selle lühikese ajaga,” rääkis Ene Tae, kes lapsevanemana lõõtsapoistega saarel kaasas oli.

Rahvamaja suurde saali kogunes ansambli Curly Strings laulja ja viiuldaja Eeva Talsi õpitupa ligemale 40 igas eas harjutajat. Kuulmise järgi tuli selgeks saada Kihnu ühe kuulsaima viiuldaja Peeter Roosilaiu nimetu pala, mi-

Kihnu lasteaia õuenurgas valmistusid Karksi-Nuia muusikakooli poisid ansamblist Lõõtsavägilased kontserdiks, kus neil tuli koos kohalike viiulitüdrukutega esitada üks kohapeal õpitud Kihnu lugu.

Silvia Paluoja

Rahvamaja fuajees häälestas pille Tallinna Vanalinna ja Lasnamäe muusikakooli folkviuldajate ansambel Tuuleviul Kristi Alase juhendamisel.

da ta ise on arhiivisalvestusel nimetanud Läti tantsulooks. Tuntud ja ennast ehk juba kihnlaseks pidavate juhendajate Kristi Alase, Jaanus Põlderi ja Marju Varblase kõrval olid kolmepäevase viiulifestivali hõngu hoomamas kaks ahvenamaalastki, Francine Eriksson ja Karoliina Kreintaal.

Patrooni arvamus

Kiviõli kunsti kooli direktor, mullu aasta rahvamuusikuks nimetatud ja Untsakatest tuntud muusik viiuliõpetaja Jaanus Põlder õpetas töötubades „Ahvenamaa lugu“.

“Õpetasin oma õpilastele „Ahvenamaa lugu“, mis kõlab Vikerraadios kihnukeelsete uudiste al-

guses, kihnlasel ei jää muud üle, kui nad peavad selle omaks looks võtma,” seletas Põlder pala valikut. “Kogu Eesti teab seda kui Kihnu lugu sellepärast, et kui Mark Soosaar selle saate tegi, ot-sis ta sinna lugu. Kihnus ei olnud veel mingit keelpillimängu ja ta võttiski „Ahvenamaa loo“, nüüd tuleb see omastada.”

Jaanus Põlderit võib nimetada Kihnu viiulifestivali ristiaks. Virumaalt üle mere jõudnud pärimusmuusik ja Manija suviste pillilaagrite juhendaja tuli SA Kihnu Kultuuriruumi juhataja Mare Mätase köögilaua taga mõttele taastada katkenud tava festivaliga, kuhu tulevad viiuldajad kauge-malt. Nii näevad kihnlased teis-i ja teised neid. Selline kokkusaa-

Pärimusmuusik Merike Paberits tõestas seminaril omaaegse kuulsa kihnlase Jaan Palu stiili jäljendades, et altflöödilgi võib viiulipala esitada.

Lihaküpssetajate toetusväge juhhib Mare Mätas, järel viiuliõpetaja Maria Michelson ja muusikalise ergutuse toojad Ülle Jantson ning Jaano Martin Ots.

mine oleks ühtlasi hariv ja meelelahutuslik. Esimene festival toimus 2011. aasta oktoobris, eelmisest sügisest töötab saarel pärimuskoos.

UNESCO maailmapärandi nimikirja kantud Kihnu kultuuriruumi olemust kogesid kaugeid peolised, pärimuskultuuri propageeriva Värska muusikakooli viiuliõpilased ja Virumaa noorteorkestri liikmed. Tallinna Vanalinna ja Lasnamäe muusikakooli folkviuldajate ansambel Tuuleviul juhendaja Kristi Alasega on saarel oodatud kui juba tuntud esineja, seekord esitles ansambel avaõhtul oma esimest CDd.

“Need festivalid on aina suu-remad ja sisukamad, järgmisest aastast võib see juba rahvusvahe-

liseks muutuda, kui uus ja ilmas-tikukindlam laev liinile tuleb,” rääkis Evelin Ilves. “Mu endagi tutvusringkonnas on teistest kultuurist ja lähimaadest muusi-kuid, keda ma hea meelega kut-suksin. Nad sobiksid siia, rikastak-sid seda festivali ja oleksid õnnelikud siin mängides.”

Viilifestivali patrooni arvates on muusikutele väga olulised inspireerivad õpetajad ja eeskujud, kes annavad noortele tahtmist harjutada, tegelda pärimusmuusikaga.

Liha rabarberilehes

“Minust sai festivali patroon, kui siia liitus kohalik toit, need kaks asja – oma rahvamuusika ja oma kohalik toit – koos on minu

jaoks kooslus, mida iga kultuur peab väärtustama,” mainis Evelin Ilves, kes uudistas koolimaja taga aianurgas sinna publikuna kogunenutega, kuidas lammast ürgsel kombel maa sees küpsutada.

Gurmaanide altarile ohverdas oma kaks näarikuu talle, ute ja oi-na, Üiõ-Matu talu peremees Olavi Mätas.

Pikalt aru pidamata haarasid tuntud masakad, toidublogijad Piret Hanson ja Mari-Liis Ilover li-hakehadest kinni ning hakkasid koos abilistega küpsutamise jaoks paraja suurusega tükkke maitsesta-ma. Juhtumõtteks seadsid nad naturaalsuse.

Millised veinid peale “lamba-veini” küpsutise juurde sobivad, selgitas veinide riiktooja, Viinistu rannarestorani perenaine Liina Karron.

Küüslauk, sidrun, valge pipar, tüümian, rosmariin, pune, palsa-miveiniäädikas ja tsillipulber olid käepärast. Kui avastati, et kada-kamarju võiks ka olla, saadeti üks tiimi meestest neid karjamaalt tooma.

Tulemeistrid olid pea meetri-sügavusse rannakividega vooder-datud auku lõkke teinud hommi-kul üheksast.

Pärastlõunal kella kahe pai-ku asetasiid hoolsad käed viima-se tüki rabarberilehte mässitud liha auku ja vägilase jõuga me-hed vedasid sellele laia plaadi, millele tõstetud sütekuhja pandi küpsema korvitais kartuleid. Õhtul kuuest tiriti plaat kõrvale ja kümned silmapaardid uudistasid, kuidas tulemus pealtvaates pais-tab.

“Meil on oma traditsioonid, aga teiste käest tasub ju alati õp-pida. Maa sees küpsutamine ei ole Eesti traditsioon, vähemalt Kihnu oma mitte, aga tulemus oli väga-väga maitsev. Maitseained hakkasid seal augus mängima sõltuvalt sellest, kas lihatükk asus all, peal või keskel,” rääkis Evelin Ilves, li-sades, et selline lambaküpsutamine oli väga huvitav ettevõtmine.

Kihnu pilliseltsi ja kultuuri-ruumi korraldatud festivali pea-kontsert rahvamajas toimus vöö-rustajate ja külaliste osavõtul eneoletamatult suurele publikule, andes kaugematele äratundmise Kihnu kultuuri eripärast. Peo tu-luga muretsetakse Kihnu pillilas-tele pille ja tarvikuid.

“See on ehtne, hoopis teistsu-gune elu,” ütles Austraaliast Newcastle’ist sugulastele külla sõitnud laevakapten Toomas Nel-son. “Tahtsin näha midagi erilist ja Tallinna sugulased olid kuul-nud, et Kihnus on selline festival – see andis erakordse elamuse.”

“Üks-kaks-kolm ja korraga!” tõstavad masakatest ehk mandriinimestest toidublogi-jad ja -tegiad Piret Hanson (vasakul) ja Mari-Liis Ilover ning Liina Karron lamba liha-keha oma töölaule.

Sütekuumade kivide vahel küpsenud rabarberile-hesse mässitud lihatükkide uudistajate hulgas oli Kihnu rahvarõivais Evelin Ilves.

“Jäta mulle ka,” sirutas vallavolikogu esi-meis Paal Põlluste käe üle Olavi Mätase öla.

VÄLISMAA

► KOMMENTAAR

Lätis Venemaa mõju väheneb!

Üsna oma analüütiku töö algul hakkasin valimiste käigus ilmnenud tendentside selgitamiseks arvestama mitte parteide protsente, nagu teeb enamik kommentaare, vaid erakondadele antud häälte koguarvu.

Riigikokku valituna veendusin ruttu säärase lähenemise eelises, sest protsent ei ole veel tõde. Kas või meil Eestiski: viie protsendi barjäär jätab mitu poliitjõudu mängust välja ja kirikuuluse D'Hondti jagaja moonutab võitja tulemust. Sestap julgen minna vastuollu Eesti peavoolumeedias ja Vene telekanalites väidetavaga, et Läti venelased saavutasid edu, nende juht Nils Ušakovs saab õiguse moodustada valitsus jne.

Tänu vahepealsele rahvahääletusele, mis saatis seimi laiali, võib Läti poliitika muutumist hinnata 2010., 2011. ja 2014. aasta parlamendivalimiste tulemuste põhjal. Osalejate koguarv oli 944 825, 917 680 ja 913 211 ning osavõtu protsendid vastavalt 62, 59,5 ja 58,3.

Teatavasti tegi Läti venelaste noorem põlvkond 2005. aastal oma liidriks toona 29aastase ajakirjaniku Nils Ušakovsi, kelle juhtimisel vasakpoolne venelaste-lätlaste Koosmeele Keskus kogus 2006. aasta valimistel 131 000 häält, vanameelsete venelaste, sealhulgas Tatjana Ždanoka seltskond kogus 54 700 häält.

Neli aastat hiljem oli Ždanoka seltskonna enamus samuti Koosmeele taga ning üldise tõusu ja aktiivsuse olukorras koguti 251 400 häält. Mäletatavasti oli see meie pronksõduri ja Gruusia sõja järgne olukord, mida saatis lätlaste koondumine. Praegugi seal võimul olnud koalitsiooni eelkäija kogus 2010. aasta valimistel 301 400 häält. Teisisõnu: ühinenud lätlased olid üle ühinenud venelastest.

Siis aga pörus president Valdis Zatlers oligarhide ohjeldamisel ja lootuses poliitikaanid üle mängida provotseeris ta rahvahääletuse abil uued valimised. Septembris 2011 toimunud valimistel kogus Koosmeel 266 000 häält ehk võitis esimest korda valimised.

Lõhenenud lätlastel – Zatlersi parteil 191 000, peaminister Dombrovskise juhitud Ühtsusel 173 000 jne – tuli loomulikult seljard kokku panna, et edasi valitseda. Nagu teada, jooksid Zatlersi toel parlamenti saanud varsti üle teistesse fraktsioonidesse ja partei hääbus.

Ühtsus suurendas äsjasteks valimisteks küll oma toetust – 194 000 häält –, kuid seda oli ikkagi vähem kui Koosmeele 209 000. Tõesti, teist korda on venelased-lätlased võitnud Läti valimised.

Kui Ühtsusele liita uustulnukate Südamest Lätile 62 000 häält ja populaarse testaaari juhitud Regioonide Ühenduse 58 000 häält ning nentida kahe ammuse parlamendipartei Roheliste ja Põllumeeste Liidu (177 000) ja Rahvuslaste Liidu (148 000) toetuse kasvu kokku 85 000 hääle võrra, võib kindlalt öelda, et Koosmeel sedapuhku kaotas.

Olgu selle kinnituseks veel kord toodud tema viimased kolm valimistulemust: 251 400, 266 000 ja 209 000 häält. Senise 31 koha asemel on neil sajaliiikmelises seimis nüüd 24 kohta.

Praegust rahvusvahelist konjunktuuri, Riias ja mujal Lätis toimunud Kremli Ukraina-poliitikat toetanud üritusi, samuti 13. septembril Riias korraldatud Balti riikides elavate kaasmaalaste kongressi koos sellel kõlanud provokatiivsete avaldustega arvestades oli see Moskva Läti-poliitikas tagasilöökk. Võib oletada, et suur osa neist lätlastest, kes läksid vahepeal kaasa Ušakovsi edumeelse imago ja tema vasakpoolsusega, tegid sedapuhku uue valiku.

Äsja öeldut kinnitab seegi, et kui mais toimunud europarlamenti valimistel valiti Lätist sinna tagasi Kremli šovinistlikku maailmavaadet esindav Tatjana Ždanoka – 28 300 häält osalenud 440 000st oli piisav, et see koht võita –, siis seimi valimistel oli Venelaste Liidu kogusaak kõigest 14 400 häält. Seda vaatamata Ždanoka kaasalöömisele. Eurosaadik sõitis koguni Krimmi, et sõlmida sealse peamehe Sergei Aksjonoviga (juhtis varem Krimmi Venelaste Liitu, allkirja andis Ühtse Venemaa liikmena) koostöö kokkulepe. Mõistagi hindasid valijad sedagi sammu.

Meist viis kuud varem Lätis toimunud valimised mõjutasid riigikogu valimiste tulemusi nii 2007. kui 2011. aastal. Väidan, et sama sünnib nüüdki, mõeldes nimelele Yana Toom, Edgar Savisaar ja Keskerakond. Võimalik, et vähem drastiliselt kui Lätis, sest seal on ikkagi parteide paljusust, meil aga valijale arusaamatu kombinatsioon kolmest, kes käivad omavahel, ja veel ühest, kellega keegi ei taha (avalikult) käia.

Toomas Alatalu

politoloog

Paavst Franciscust häirivad kirikujuhid, kes astuvad vahel valusasse avalikku sõnavahetusse ja käsitlevad perekonnan-teemasid tagurlikest dogmadest lähtudes.

Reuters

Paavst ei karda seksi

Aino Siebert, Das Baltikum Blatt

Roomakatoliku kirik on seni käsitletud usklike seksuaalelu teemat äärmiselt järgalt, Vatikani moraaliarusaamadel pole eluga mingit pistmist.

Vastupidiselt oma eelkäijatele on paavst Franciscus saanud aru, et praeguses olukorras ei tohi jätta kuulamata usklike arvamusi, muidu peavad preestrid peatselt jutlusi tühjades jumalakodades. Kirikul endalgi on tsölibaadi tõttu raskusi järelkasvu leidmisega. Saksamaale on vaimulike puuduse tõttu toodud viimastel aastatel koguduse juhte nii Aasiast kui Aafrikast.

Küsimustik katoliiklastele

Jumala esindaja maa peal haaras härjal sarvist ja saatis üle kogu maailma katoliiklastele küsimustiku, kus palutakse avaldada arvamust 39 teemal.

Muuhulgas soovis kirikupea teada, kas noortel on juba enne abiellumist intiimsuhteid, kuidas koheldakse kogudustes oma sugu arvustavaid inimesi või kuidas end tunnevad lahku läinud uuestiabiellujad. Nagu kuulda, saabus Vatikani rohkest vastuseid. Neid arutatakse alates läinud laupäevast Roomas toimuvall kahenädalasel piiskoppide kokkutulekul.

Usklikud loodavad, et teoloogid arvestavad tulevikus elu reaalsusega ja korrigeerivad suhtumist abiellu ja seksuaalsusesse. Ainult nii saab ületada sügava kuristiku usklike ja vaimulike vahel ning panna piir massiväljaastumistele kogudustest.

Saksamaa katoliiklaste keskkomitee perekonnapoliitilise eestkõneleja Birgit Mocki arvates näitasid vastused, et kirikudogmad ei mõjuta enam usklike elu.

Saksamaal on kogudustest lahkujate arv eriti dramaatiline. Ka evangeelses kirikus, kuigi luterlaste suhted seisavad reaalsemal pinnal.

Tänapäeval ei usu keegi surmapattu või põrgutuld, usklikudki kasutavad demokraatlikku inimõigust langetada ise eraelu puudutavaid otsuseid. Oma aja

ära elanud ähvardustega ei seo ühtegi kristlast kirikutooli külge.

Katoliiklaste õpetuste suuri-mad vastuolud on abielueelses seksuaalelus, raseduse ärahoidmises ja katkestamises, samasoolisuse hindamises ja lahku läinud ning uuesti abiellunud paaride kohtlemises.

Teoloogide lahknevad arvamused

Kirikudogmadega ei ole rahulolematud mitte ainult kristlased, vaid ka teoloogid ise. Kui Osna-brücki piiskop Franz-Josef Bode Saksamaal kutsus Vatikani üles ennast avama, jääb tema kolleeg, endine Regensburgi piiskop, alates 2012. aastast kuuriakardinal ja usudogmade ametkonna prefekt Gerhard Müller seksuaalteemadel resolutsiooniks – ta ei soovi milli-meetritki usklikele vastu tulla.

Bode ütles enne Rooma kokkutuleku algust katoliiklikule pressiajenduurile KNA, et suur osa usklikest ei soovi kuulata preestrit, kes pika moraalisor-mega vibutades kritiseerivad nende isiklikke elumudeleid. Seetõttu peaks tugevdama hoopis uskl-ke endi südameunnistuse häält.

Bode arvates peab kirik arvestama sellega, et inimeste eluolu on tugevasti muutunud. Kirik peab muudatusti teadvustama ja uskl-ke mitte hukka mõistma, vaid nende muresid tõsiselt võtma.

Kui abielu igavest kestmist ei saa seada küsimuse alla, siis tuleb arutada, kas lahkuminekut ja uue suhte sõlmimist peab tunnistama alalise truudusetusena ja keelama osavõtu pühast sakramendist.

Kadunud usaldus

Telekanali ZDF saates „Frontal 21“ rääkis lahutatud, kuid 20 aastat uues abielus elanud Sigrig Fuchs, et kirik on talle võõras. Kirikuteadlane professor Nobert Lüdecke Bonni ülikoolist selgitas, miks. Nimelt on abikaasast ametlikult lahutatud usklikud dogmade kohaselt patused. Siin ei mängi rolli, millistel põhjustel suhe on katkenud.

Ometi annavad preestrid uuesti abiellunutele soovitusi, et nad võivad võtta osa armulauast kogudustes, kus nende "ebatavalist olukorda" ei teata. Hingekarjaste soovitusel võivad võtta veelgi absurdsema kuju. Vatikani õpetab, et uuesti abiellumine ei ole

patt, kui uuesti abiellujad elavad koos, kuid loobuvad seksuaalvahekorras.

Uta Ranke-Heinemann on tuntud kirikuteadlane. 1987 kaotas ta professori koha, sest julges seada Maarja neitsisünnituse kahtluse alla. Aasta hiljem avaldas ta raamatu "Eunuchen für das Himmelreich" ("Taevariigi eunuhid"), kus käsitleb viidetega allikatele 2000aastast katoliiklikku seksuaalmoraali, mille tähtsaim esindaja oli Augustinus (354–430).

See teos on tõlgitud teistesse keeltesse ja annab suurepärase ülevaate vabatahtlikult seksuaal-elust loobunud teoloogide mõttekäikudest. Teos toob esile, kuidas intiimkeelud tapavad inimese hinge. Näiteks dogma, mille kohaselt tohivad abikaasad olla seksuaalsuhtes ainult järelkasvu soetamiseks, mitte mõnu või läheduse tundmiseks. Kui usklikud võtaksid kõiki seksuaalasketidest preestrite välja kuulutatud keeldusid tõsiselt, poleks abikaasadel võimalik ehitada üles rahuldavat paarisuhet.

Seda teab Austria teoloog Helmut Schüller, kes juba kolm aastat tagasi asutas rahvusvahelise sõnakulmatute kirikuõpetajate liikumise Pfarrer-Initiative (Preestrite Initsiatiiv). Schülleri järgi on paljud hingekarjased mures, sest usklikud on kaotanud usalduse Vatikani vastu. Teoloogid otsivad nüüd vastuseid, kuidas taas usaldust võita.

Usklikke ei saa eirata

Saksa jesuiit, kes Berliini katoliiklikku erakooli Canisiuse kolleegiumi juhatades pani 2010. aastal nurgakivi õpilaste seksuaalse kuritarvitamise uurimisele, on rõhutanud, et just ranged intiimkeelud, mille hulka kuulub seksuaalse eneserahuldamise või poistel kontrollimatu seemnepurske keelamine, samuti homoseksuaalsuse demoniseerimine ja tsölibaat, viivad lõpuks seksuaalvõigivallani alaealiste suhtes.

Vatikan arvab siiani, et seksuaalsus üleüldiselt ja eneserahuldamine ei ole ainult patt, vaid teeb inimese haigeks. Seetõttu hirmutatakse teismelisi, kes on alles avastamas oma seksuaalsust, põrgutulega.

Pärast oma homoseksuaalsuse avalikustamist kirikust kinga

saanud David Berger, kes kirjutas raamatu "Der heilige Schein" ("Püha teesklus"), on kindlaks teinud, et kuigi Vatikan põlgab samasooliste suhteid, on kiriku enda müüride taga umbes 50 protsenti geisid.

Saksa keelde on nüüd tõlgitud ka Ameerika katoliku nunna Margaret A. Farley (pildil) raamat "Verdammt Sex" ("Kuradi seks", originaal "Just love"), kus teoloog selgitab seksuaalõpetusi ja seda, miks masturbatsioon ja homoseksuaalsus ei ole sugugi moraali küsimused. Nagu oodata, sadas Vatikanist kriitikanooli.

Järjekordne näide, et tsölibaadi pooldajad, kellel puuduvad igasugused isiklikud kogemused sugu- ja perekonnavalust, nõuavad oma ebareaalsete käskude pimedat täitmist. Usklikud ei tohiks mõelda, preestrid määravad, mis on neile hea.

Paavstil – sellest on Franciscus aru saanud – pole võimalik usklike ignoreerida. Tühjenevad kirikud tähendavad tühjenevat kirikukas-sat. Kuigi vaestes riikides on katoliiklaste arv kasvanud, on finantskardinalile selge, et rikkus Roomas asuva miniriigi ülalpidamiseks tuleb arenenud lääneriikidest.

Kuigi mitu Saksa piiskopkonda on keeldunud oma rahandusseisu avaldamast, võib lähtuda sellest, et Saksa katoliku kirik on äärmiselt rikas. Kirik on arenenud aktsiaseltsiks. Seda näitas fakt, et Limburgi endine piiskop Franz-Peter Tebartz-van Elst suutis ehitada 13 miljonit eurot maksma läinud residentsi.

Kes arvab, et järjekindlalt va-leandmeid esitanud hingekarjane elab nüüd tagasihoidlikult, see eksib.

Valetaja-piiskop on kolinud pika puhkuse järel – ta pidi ju pärast skandaali hinge kosutama – Baieri metropoli Regensburgi, kus on üürinud 180 ruutmeetri suuruse korteri vanalinnas. Lastetul vaimulik pole probleemi maks-ta üüri, tema sissetulek on 5600 eurot kuus. Sellisest palgast võivad lastega perekonnad ainult unistada.

New Yorgi kuulus hotell Waldorf Astoria läheb 1,95 miljardi dollari eest Hiina kindlustusfirmale.

Nils Ušakovsist ei saa Läti uut peaministrit.

Reuters

Tartu juurtega kunstnik Heikki Leis avab neljapäeva õhtul Pärnu linnagaleriis raekojas oma hüperrealistlike joonistuste näituse.

Evakuatsiooniplaan „Titanic“

Ille Rohtlaan

„Titanic ehk ilusad inimesed mängivad suuri tundeid“ on lavastus, mille liigitamisega võib hätta jääda.

On see komöödia, sketšide sari, paroodia, burleski sugemetega farss, veel midagi või hoopis kõik kokku? Igal juhul näeb selles kahe naisnäitleja ladusat kokkumängu, muljetavaldavast ümberkehastumisvõimet ja groteski piiril naerutamisoskust.

Lavastuse idee ja algteksti autorid on Bettina Hamel, Tobias Krechel, Birte Schrein, Stefan A. Schulz ja Julia Wieninger. See on Saksamaa teatritrupp, kes teksti kirjutamisest 2001. aastal lähtus improviseerimisest ja „Titanicu“ filmistseenide parodeerimisest.

„Nende algidee oli teha lühike komöödiaõhtu kohvikus, aga meie visioon oli veidi teistsugune ja lugu kasvas suure saali lavastuseks,“ rääkis Endla noor lavastaja Laura Mets esietendusele eelnenud leheloo.

Ellil (Merilin Kirbits) ja Alberta (Kadri Adamson) on restorani Astra töötajad, kelle lemmikfilm on režissöör James Cameroni 1997. aastal valminud romantiline draama „Titanic“, mida nad on korduvalt vaadanud. Nad fännavad nii Leonardo DiCapriot kui Kate Winsletit ja on pidulikud ootuses, et nende lemmikutele kuld-mehikesed ehk Oscari auhinnad määratakse.

Pettumus transformeerub filmistseenide läbimänguks, mille mõte on tunnete väljaelamine ja

Sõbrannad ja töökaaslased Elli ja Alberta (Merilin Kirbits ja Kadri Adamson) on „Titanicu“ paadunud fännid. Mats Õun

oma lemmikutega üheks saamine – soov elada ja tunda nagu filmis. Selge see, aga miks publik seda vaatama peaks?

Elame ümberpööratud maailmas, kus elu püüab jäljendada meedia loodud reaalsust: sealt võetakse mudel, missugune on tõeline õnn, millistest kohustuslikest komponentidest see koosneb, missugune või kelle näo ja välimusega on „elu nagu filmis“.

Nii saab seletada sõltuvust staaridest, nende elust, teleseriaalidest ja -mängudest. Kellegi osavalt konstrueeritud lugudele kaasa elades tekib tunne, et oled sel-

les osaline. Kui just keegi meelde ei tuletata, et oma elu on ka.

Põhjus on tekitatud soovides ja ihades, mille tabamine reaalsuses tundub võimatu. Nii kaotatakse see oma ja hea või hoopis põgenetakse kujutletavasse. Lavastuse joonistusstseeni puänt oli ses mõttes hästi tabav – „joonistatud“ naisakti asemel oli „lõuendil“ restorani evakuatsiooniplaan.

Nii Elli kui Alberta on just sedasorti naised – vaataja ei saa nende päriselu kohta ülearu palju teada, seetõttu on nende kui karakteritega suhestuda raske. Lavastus on näitlejate jaoks valda-

valt roll rollis ja ootus nende kui inimeste avanemiseks kasvab näidendi kulgedes talumatuks.

Õnneks finaalis, loo kui terviku mõtestamise suhtes, see ootus mõnevõrra täitub. Nii saab vastuse küsimusele, miks seda lavastust vaadata, „Titanicu“ süžeed tundes on ju teada, millega lugu lõpeb.

Riskantne on sellele komöödiaks kokku pandud loole hakata laiemat tähendust andma, kuna see on lavale toodud kalkuleeritud soovist naerutada ja meelt lahutada. Aga mõtteid tekkis siiski – lugu, kus kohati infantiilselt mõjuvad naised ei räägi laval muust kui kujuteldavatest suhetest, Bechdeli testi kindlasti ei läbi.

See test on mängufilmide huvitav mõõdik, millega hinnatakse naistevahelise suhtluse kujutamist. Test on inspireeritud Alison Bechdeli 1985. aasta koomiksist, mille tegelane vaatab üksnes filme, kus on vähemalt kaks naistegelast, kes räägivad filmi kestel omavahel ja millestki muust kui meestest.

Lähemalt saab sellest lugeda ajakirjast Vikerkaar 1-2/2012 Johanna Rossi artiklist „Sõbranna – sõbralaadne toode. Kultuurilisi representatsioone meilt ja mujalt“.

Küsimus on naistevahelise sõpruse laialt levinud ühekülgse tüüpikujutamises, mis võimendab ja taasloob stereotüüpe, mis on juba kulunud ja parasjagu tüütud.

Kadri Adamson ja Merilin Kirbits on kolleegide tõhusal toel lihvunud oma kokkumängu hoogsa-ladusaks. Et sellisele komöödialaadsel tootele on tänuiliku publikut, näitas esietenduse aplaus – olgu see siis evakuatsiooniplaan päriselu igapäevasusest välja astumiseks.

Agne Raudmees ja Mark Soosaar leidsid, et vaimult teistsuguste inimeste looming väärrib senisest rohkem kunstisaalis esitlemist.

Karin Klaus

Näitus väärtustab intellektipuudega kunstnike loomingut

Karin Klaus

Pärnu uue kunsti muuseumi väljapanek „Silmast silma“ on sündinud tänu inimestele, kes märkavad ja väärtustavad tavapärasest erineva intellektiga andekaid inimesi ning nende loomingut.

Rahvusvahelise projekti „Art for all“ (kunst kõigile) raames valminud rändnäitus „Silmast silma“ keskendub portreele ja reisib läbi Austria, Belgia, Eesti, Prantsusmaa, Saksamaa, Itaalia ja Hollandi. Igast projektis osalenud riigist valiti näitusele kaks portreed.

Projekti siht on võimaldada intellektipuudega inimestele ligipääs kunstiharidusele ja luua neile võrdsed võimalused kunstielus osaleda.

Peale näituse luuakse virtuaalne keskkond kõigi asutustega, kus vaimupuudega inimesed saavad osaleda kunstiloomes ja kultuurivahetuses, ning üleeuroopaline eetikakoodeks inimestele, kes selliste kunstnike juhendamise tegelevad.

Omapärane maailmanägemine

Portreed uue kunsti muuseumi näitusesaalis on väga mitmekülgseid nii stiililt, teostuselt kui värvikäsitluselt. Väljapanekust leiab värvikaid naivistlikus laadis pilte, põhjalikult viimistletud maale, kollaaže ja lihtsaid pliiaisi- või rasvakriidijoonistusi. Paljude tööde puhul hämmastab autori omapärane maailmanägemine, kompositsioonitunnetus või värvide kokkusobitamise oskus.

Eestist osales projektis erivajadustega inimeste toetusühing Tugiliisu (EIT Tugiliisu) ja näitusel saab näha ühingu liikmete Laine Jugansoni ja Albert Altmäe portreid.

Tugiliisu juhataja Agne Raudmehe sõnul jääb puudega inimeste looming pahatihti anonüümseks: käsitöösmeid ja kunstiteoseid näidatakse müüakse sageli autori nime kasutamata.

„Me ei teagi paljusid inimesi, kes suurepäraselt kunsti loovad, sest nende töid peetakse rehabilitatsiooni osaks või kuuluvad tööd keskusele, kus neid teatakse, aga tasu nende müümisest eest mõnikord kunstniku taskusse ei jõuagi,“ rääkis Raudmees. Ta lisas, et portreeprojekt pöörab tähelepanu kunstniku isiksusele, kutsudes teda võtma kunstnikuna, mitte nägema üksnes tema puuet.

„Meie jaoks on ülimalt oluline, et saame siin näidata oma inimeste töid nagu kunstnike töid, jättes kõrvale selle, et see on teistes eluvaldkondades vei-

di toetust vajavate inimeste looming,“ tundis Raudmees näituse avamisel rõõmu. Ta tegi uue kunsti muuseumi eestvedajale Mark Soosaarele ettepaneku edaspidigi Eesti vaimupuudega kunstnike töid Pärnus näitusel eksponeerida.

Soosaare sõnade järgi eelistab ta väljendit „õndsad kunstnikud“, sest kuigi need inimesed ei suuda alati oma tundeid ja maailmanägemist väljendada sõnade ja kehakeele kaudu, on paljud neist loominguliselt väga andekad ja suudavad end väljendada kunsti kaudu.

„Uue kunsti muuseum on õndsate kunstnike ja nende ühendustega eri riikides teinud koostööd 1996. aastast saadik, meie kollektsioonis leidub nende töid palju,“ tõdes Soosaar.

Andekad vajavad toetust

Agne Raudmees rõhutas näituse avamisel, et projektis osalenud Tugiliisu jaoks on eriti oluline rõhutada inimeste andeid, nende avaldamist ja esitlemist ühiskonnale.

Kahjuks pole Eestis galeriid või muuseumi, kus vaimupuudega inimeste loomingut näitusi või müüginäitusi saaks korraldada. Sageli jääb hea tahtmine materjalipuuduse taha. Tegutsetakse kättesaadavate vahenditega, näiteks kaks tööd portreenäitusel on joonistatud pappkastitükkide toetusena saadud rasvakriididega.

Tugiliisu tugikeskuses otsestest kunstitunde ja kunstiteraapiat pole, kuid juba poolteist aastat tegeleb huvilistega vabatahtlik, noor kunstnik Katrin Rätte.

„Paraku pole meil eriti kunstitööks vajalikke materiaalseid vahendeid,“ viitas Raudmees teistes riikides olümpideade lõuendile maalitud töödele. „Kunsti saab küll teha ka ajalehtede ja liimiga, aga see olukord võiks paraneda.“

Raudmehe arvates ei peaks vaimupuudega inimeste kunstiga tegelemine koonduma tingimata spetsiaalsesse keskkusesse, sellised kunstnikud võiksid end täiendada ja töötada ükskõik kus nagu iga täiskasvanud inimene. Nii võiks mõni Eesti kunstnik võtta endale õndsate kunstnike hulgast õpilasi, sest selline praktika on mitmes riigis end õigustanud.

Mujal Euroopas ei piirduta ainult maalimise-joonistamisega, näiteks Prantsusmaal teevad vaimupuudega inimesed põnevaid moodsat kunsti, videoinstallatsioone, tegevuskunsti jm.

Rändnäitus „Silmast silma“ jääb avatuks 15. oktoobrini ja lendab Pärnust Brüsselisse.

Miks näitlejad teatrites vahetuvad

Anu Jürisson

Viimase aastaga on Endlast eri põhjusel lahkunud rodu näitlejaid. On neid, kellega lepingut ei pikendatud või ei jõutud tingimustes – näiteks palgas – kokkuleppele. Ja on neidki, kes tegid oma valiku isikliku elu põhjal.

Ehkki nii suurt minekut kui sel suvel ei ole Endlas kaua aega olnud, ei näe teatris oma töödki lõpetav kunstiline juht Kalju Komissarov selles midagi ebaloomulikku. Näitlejate koosseis muutus alanud hooajaga enamikus teistsugune teatrites.

„Niisugused liikumised trupist välja ja sisse on paratamatud, sest praegune seis Eesti teatrites erineb kõvasti traditsioonilisest etekujutusest, et teater kuulub riigile ja õige näitleja on see, kellel on leping riigiteatris. Ometi eksisteerib riigiteatri kõrval mitu korda suurem teistsugune teater, mis ei ole millegi poolest halvem, pigem kohati isegi põnevam ja riskialtim. Tänapäeval ei ole see tragöödia, kui näitleja ütleb, et hakkab vabakutseliseks,“ selgitas Komissarov.

Noorte pöud

Väidetavalt eksisteerib Eestis ligemale poolsada etendusi andvat üksust. „See on meie pikise populatsiooni kohta ääretult suur arv, nii et teater on mingitel seletamatutel põhjustel äärmiselt populaarne. Võib-olla neid on, aga mina ei ole kuulnud veel ühestki tööbüroos arvel olevast näitlejast,“ tõdes Komissarov.

„Praegusel ajaloolisel hetkel on puudu noortest näitlejatest, mistõttu me liidame truppide noori

näitlejaid juba tudengitena. Sama probleem – ei jätku näitlejaid – on Eesti draamateatris ja mujalgi. Vahepealne masuaeg, kus teatritest koondati palju inimesi, lõi normaalse koolist teatrisse liikumise segamini ja nüüd see hakkab jälle taastuma.“

Raske ja mitte just kõige tulusam töö

Nii looval erialal, nagu seda on teater, tuleb pidevalt genereerida uusi ideid ja kui keskkond seejuures ei vaheldu, võivad inimesed kooslustest väsida.

Nagu igaüks meist, võib näitlejagi võtta vastu otsuse midagi oma elus muuta, otsida õnne mujal või vahetada ametit. Kas või selleks, et oma elujärge parandada, kui ei olda rahul pakutava töö või oma sissetulekuga.

„Ääretult raske on vastu pida naise näitlejale: ühel hetkel on ta eluküps, läbinägeva ja traagilise naise mängimiseks liiga noor, esimese armastaja jaoks jälle vana. Nii et kõik see, mida räägitakse – elukestev õpe, kus tuleb mitu korda ametit vahetada –, tõesti toimib,“ kõneles Komissarov.

Kui täistööajaga töötaja miinimumpalk Eestis on 355 eurot, siis kõrgharidusega kultuuritöötaja või teatris töötava kutselise eriharidusega töötaja miinimumpalk on kaks korda kõrgem – 700 eurot.

„See on topelt suurem kui riigi miinimum, aga noorele inimesele on üle selle suurt maksta ei jõua, sest eelarve ei kannata välja. Ja see ei ole ainult meie teatris nii, arvan, et see on nii teisteski teatrites. Meil on väike riik ja väike kogukond, väikest riiki on

gi kallid pidada,“ möönis Endla teatrijuht Ain Roost.

„Meilgi on üksikud tipud, kes teenivad tõenäoliselt näitlejate-lavastajatenäe väga hästi selles kontekstis, kus me praegu elame ja töötame. Ent kõigist näitlejatest ei saa Mel Gibsonid, kelle kohta loome kollasest maailmaajakirjandusest, mitusada miljonit dollarit ta teenib.“

Näitleja töö on üpris raske. Kui ta on seda tööd kolm, viis või kümme aastat teinud ja näeb, et ikka loodetud tulemust ei ole, mõtleb ta ühel hetkel paratamatult, kas ta tahab ennast näitlejana teostada või oleks tal mujal rohkem potentsiaali. Need on raske küsimused kõigile: mis edasi, milleks ma veel valmis olen, mida suudan, oskan, tahan,“ tõdes Roost.

Valiku teeb igaüks ise

„Miks inimesed teatrist lahkuvad?“ mõtiskles Lauri Kink, üks neist näitlejatest, kes otsustas aja maha võtta ja elus midagi muud proovida. „Näitleja vajab kõige rohkem tööd. Kui tal seda pikemat aega pole, kaob usk eneses. Asemele tulevad hirm, mis edasi saab, teadmatus, ebakindlus. Puudub arusaam oma võime-dest, areng seisukohal ja motivatsioon kaob. Näitlejad ei unista pearollidest, vaid tööst, mis inspireeriks, avardaks ja arendaks.“

Mis palka puutub, siis sellega on Kingi arvates nii nagu igas teises valdkonnas: ühele jagub rohkem ja teisele vähem. „Numbrid on ikka väiksemad, kui õiglane oleks, aga see pole peamine, kui vaim on ergas,“ lausub ta.

Lavastuses „Hiired põõnigul“ mängis Lauri Kink (paremal) tõuku. Mats Õun

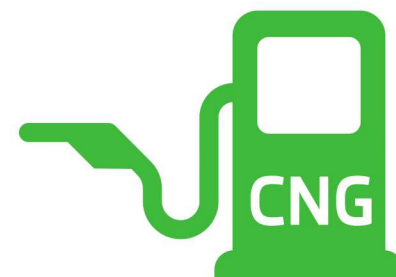
SIMPLY CLEVER

ŠKODA

Octavia G-TEC CNG

Roheline tulevikukütus. Poole väiksemad kulud!

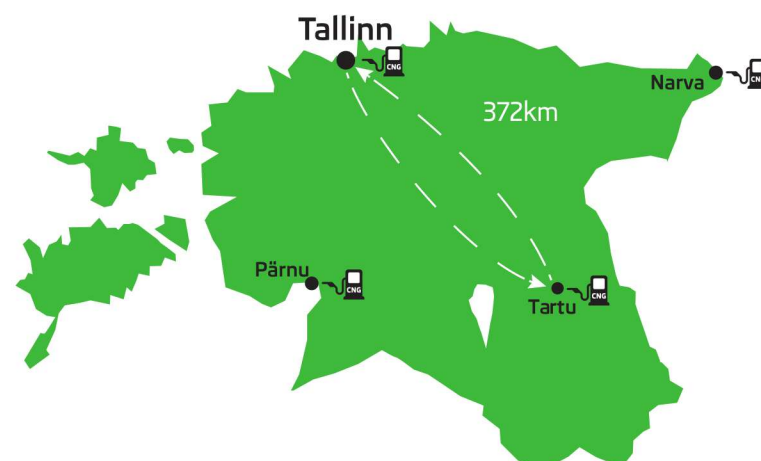
Octavia 1.4 TSI G-TEC CNG. Hind alates 19 090 €

110 hj, 6-käiguline manual, CNG+bensiin

Loodus armastab sinu uut Octavia G-TEC CNG. Sama teeb ka sinu rahakott.

Mida rohkem sõidate, seda keskkonnahoidlikum olete. Ehkki väliselt sarnane teiste Octavia mudelitega, on see auto varustatud automaatse ümberlülitusega kahe kütusesüsteemi vahel. Võimalik kütusesääst kuni 50% - arvestuslik rahakulu kütusele on 2.70€ / 100km.

1.4 TSI G-TEC CNG on kahekütuseline mootor, mis on loodud loodusliku gaasiga ja bensiiniga sõitmiseks. **CNG** on peamine kütus, juhul ei ole võimalik valida bensiini või **CNG** kasutamise vahel. Bensiini kasutatakse automaatselt kui **CNG** lõpeb paagis otsa ning käivitamisel juhul, kui temperatuur on langenud väga madalale või mootori seadistamiseks. Bensiinipaagi maht on 50 l, mis annab kogu sõiduulatuseks (CNG+bensiin) rohkem kui **1300km**. Hoolduste hinnad ei erine võrreldes tava Octavia hoolduse hindadega.

KULU TALLINN - TARTU - TALLINN (372KM)

Bensiinimootor: Keskmine kulu 6 l / 100 km, rahakulu kütusele u. 27 €.

Diiselmootor: Keskmine kulu 5 l / 100 km, rahakulu kütusele u. 22 €.

1.4 TSI G-TEC CNG puhul on rahakulu kütusele u. 10 €.

ŠKODA Octavia G-TEC CNG

1.4 TSI - 81 kW

Bensiinipaagi maht - **50 l**

2 CNG-paaki - **kokku 15 kg**

CNG kulu - **3,5 kg / 100 km**

Emissioon - **97. g CO₂ / 1 km**

Sõiduulatus - **1330 km**

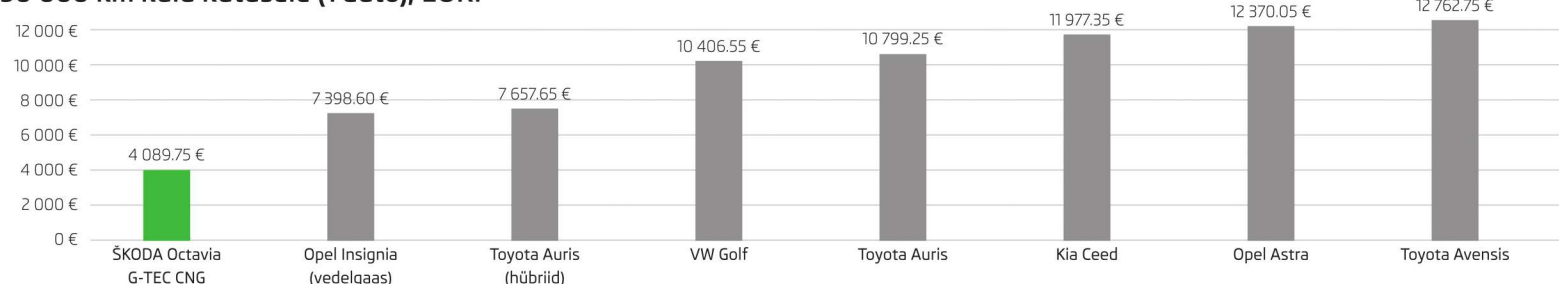
(CNG-ga **410 km**, bensiiniga 920 km)

Autopargi (10tk) lisakulu kütusele võrreldes Octavia G-TEC CNG-ga:

	ŠKODA Octavia G-TEC CNG 1.4 TSI - 81kW, man	Opel Insignia (vedelgaas) 1.4 NET LPG 103 kW man	Toyota Auris (hübriid) 1.8 HSD 73 kW autom	VW Golf 1.4 TSI 103kW man	Toyota Auris 1,3 VVT-i 73kW man	Kia Ceed 1.4 DOCH 73kW man	Opel Astra 1,6 XER 85kW man	Toyota Avensis 1.6 VVT-i 97kW man
Liisinguperioodi läbisõit	150,000.00	150,000.00	150,000.00	150,000.00	150,000.00	150,000.00	150,000.00	150,000.00
Keskmine kulu l/kg/100km	3.50	7.60	3.90	5.30	5.50	6.10	6.30	6.50
Hind € l/kg	0.779	0.649	1.309	1.309	1.309	1.309	1.309	1.309
Kulu kütusele liisinguperioodil	4,090	7,399	7,658	10,407	10,799	11,977	12,370	12,763
Rahakulu kilomeetri kohta	0.03	0.05	0.05	0.07	0.07	0.08	0.08	0.09
Autopargi suurus, tk	10	10	10	10	10	10	10	10
Autopargi lisakulu kütusele võrreldes Octavia G-TEC CNGga		33,088.50	35,679.00	63,168.00	67,095.00	78,876.00	82,803.00	86,730.00

150 000 km kulu kütusele (1 auto), EUR:

Arvutuse aluseks on võetud autode hinnakirjades toodud keskmise kütusekulu näitajad ja Neste Eesti, Alexela LPG ning Eesti Gaasi CNG kütusehinnad seisuga 02.06.2014: Futura 95 - 1,309 €; Futura D - 1,279 €; LPG - 0,649 €; CNG - 0,779 €

ŠKODA Tallinn • Tallinn, Paldiski mnt 73 / Piri 1 • Telefon: 6808 222 • info@skoda.ee, auto@skoda.ee

ŠKODA Laagri • Pärnu mnt. 543 • laagri@skoda.ee • Täpsem info avamise kohta www.skodalaagri.ee

Aasta Auto AS • Tartu, Sepa 24 A • Telefon: 7308 000 • info@aastaauto.ee

Moller Auto Pärnu OÜ • Pärnu, Välja tn. 3 • Telefon: 4476 140 • parnu@skoda.ee

Moller Auto Viru OÜ • Jõhvi, Narva mnt 143 • Telefon: 6808 200 • viru@skoda.ee

Moller Auto Viljandi OÜ • Viljandi, Tallinna mnt 45 • Telefon: 4355 340 • viljandi@skoda.ee

ŠKODA Eesti mobiilirakendus

Facebook.com/skodaeesti www.skoda.ee

Suurtükilaeva nime kandnud Mardus oli algselt ehitatud reisijateveoks Daugaval.

AJALUGU

Esimese ilmasõja ajal Pärnu jõkke muulide vahele (vasakul) ja vallikraavi (paremal) uputatud laevu ihkasid endale sakslased, aga omanikuks sai lõpuks noor Eesti Vabariik.

Kui laevu Pärnu vallikraavi uputati

Olaf Esna, bibliofiil

Iga laeva elulugu on eri pikkusega. Mõni õnnetusehunnik hakkub juba esimesel reisil. Teised sõidavad enne vanarauaks tükeldamist aastakümneid, kuuluvad eri omanikele, kannavad eri nimesid ja on ikka ravis korduvatele uppumistele või uputamistele vaatamata.

21. veebruaril 1918 uputasid Riia ja Virtsu poolt lähenevate sakslaste eest suure kodumaa poole pagemistee ette võtvad punalaevastiklased endise Vene tsaaririigi laevastiku Riia sõjalaevade flotilli alused Novgorod, Mogutši, Pskov ja Bombardir Nikitin Pärnu vallikraavi.

21.–22. augustil 1917 vallutasid sakslased Riia. Sealsel sõjalaevade flotillil õnnestus pageda ja taganeda Pärnusse, kus jäadi lõksu, sest juba oktoobri algul vallutasid sakslased dessandiga kogu Eesti saarestiku.

Enne kingstonite avamist on punalaevastiklased oma aluste kallal vandaalitsenud ja neid põletanud, sest laevadel pole maste ja tekiehitised on kannatada saanud, nagu näitavad vallikraavi põhjas lebavat sõjasaaki juba 23. veebruaril hindamas käinud sakslaste tehtud fotod.

Kauaks neid laevu vallikraavi roostetama ei jäetud ja juba 1918. aasta suvel alustati nende ülestõstetöödega. Pärast remonti ja ümberehitusi võeti laevad uuesti kasutusele.

Novgorod - Endla

Eestis Endla nime kandnud ühetekiline terasest reisi- ja kaubalaev (34,14 x 6,84 x 2,09 m ja 143,68 brt) ehitati 1907 Papenburgis J. L. Mayeri verfis ja ristiti samanimelise tellijafirma poolt Hannoveriks.

1911 ostis A. Augsburgi laevafirma aluse Riiga ja ristis Agateks. Esimese maailmasõja ajal võeti alus Vene sõjalaevastiku käsutusse, relvastati ja nimetati Novgorodiks. Laev uputati 1918. aasta veebruaris, aga juba suvel tõstis Balti Päästeselts laeva üles ja jättis vallikraavi seisma ning

Ilmasõjas Novgorodi nime kandnud ühetekiline terasest reisi- ja kaubalaev Endla oli tubli töömees kohalikel laevaliinidel, kuni praamiks taandatuna 1944 uppus.

Olaf Esna erakogu

ootama omanikku, kes tasuks seltsile ülestõstmise eest.

Ootama jäädigi, sest 1919. aasta septembris võttis Eesti merejõudude uppunud varanduste päästmise osakond laeva üle ja toimetas Tallinna Sadamatehastesse remonti.

21. jaanuaril 1920 võeti alus formaalselt Eesti sõjalaevastiku koosseisu ning ristiti Endlaks. Sama aasta 15. veebruaril anti see kaubandus-tööstusministeeriumi alluvusse.

Pärast remondi lõpetamist hakkas Endla 1920. aasta juunis vedama reisijaid ja kaupa Tallinna–Tsitre–Loksa–Käsmu liinil. 1923. aastal pidas alus ühendust meie saartega, 1926–1928 oli rendil Balti Päästeseltsi käes, 1929 sõitis Rohuküla–Heltermaa vetel.

1930–1936 polnud laeva järele vajadust ja ta seisis kai ääres Tallinna kaubasadamas. 1936–1937 ehitati alus veeteede valituse tellimusel ümber praamiks ja sai nime West. 1938 müüdi praam aktsiaseltsile Unitas ja ristiti Antsuks. 1940 natsionaliseeriti.

Kui punavägi 1941. aasta augustis Tallinnast põgenes, jäeti praam maha ja sama aasta sügisel sai see Eesti Merelaevandusele.

1944. aasta suve lõpul vedas puksiir küttepulastis praami Hiiumaalt Tallinna. Poolel teel jättis puksiir praami maha ja põ-

genes Rootsi. Edasised teated selle praami ehk kunagise Endla kohta puuduvad, ilmselt uppus ta viimast korda.

Mogutši - Kungla

Hilisem ühetekiline terasest reisi- ja kaubalaev Kungla (39,72 x 6,97/12,29 x 1,8/2,87 m ja 500 brt) ehitati 1899 Turus V. Kreiten ja Ko laevatehases Liepaja kindluse miiniroodu tellimisel miinide veolaevaks ja sai nimeks Mogutši.

1906 anti alus Daugava-Jõesuu kindluse miiniroodu käsutusse, aga juba 15. veebruaril anti üle kaubandus-tööstusministeeriumile. 1921. aasta märtsis jõuti remondiga ühele poole ja laev hakkas teenindama rannasõiduliine. 1926–1929 oli alus rendil Balti Päästeseltsi käes ja tegi tuttavat tööd, sõites saarte vahet. Hiljem ei leitud talle enam rakendust ja 1935 lõigati vananenud rataslaev vanarauaks.

1921. aasta märtsis jõuti remondiga ühele poole ja laev hakkas teenindama rannasõiduliine. 1926–1929 oli alus rendil Balti Päästeseltsi käes ja tegi tuttavat tööd, sõites saarte vahet. Hiljem ei leitud talle enam rakendust ja 1935 lõigati vananenud rataslaev vanarauaks.

Pskov - Mardus

Uhket suurtükilaeva nime kandnud Mardus (27,5 x 6,4 x 2,1 m, veeväljasurve 150 t) ehitati Riia linnavalitsuse tellimusel

1911 Rootsis Göteborgis Götaverkeni laevatehases reisijateveoks Daugaval. Ta esimene nimi oli lihtsalt N ja ta mahutas 200 sõitjat. 1915. aasta augustis laev mobiliseeriti, talle paigaldati kaks kahurit, anti nimi Pskov ja jõudumööda osales laev sõdimises pealetungivate sakslastega.

Vallikraavi põhjas lebavatest laevadest huvitas ilmselt suurtükilaev sakslasi kõige rohkem ja nad üritasid seda üles tõsta, aga nii käpardlikult, et laev uppus uuesti.

Eestlased tõstsid omakorda laeva üles 14. septembril 1919 ja ristisid Sorkholmiks. Selle nime all tuntakse Pärnu lahes asuvat Sorgu saart Rootsis.

Seejärel toimetati laev Tallinna Sadamatehastesse remonti. 26. septembril 1919 võeti alus ametlikult Eesti sõjalaevastiku koosseisu ja 21. jaanuaril 1921 pandi talle nimeks Mardus.

Pärast remonditööde lõppu astus laev rivvi 18. jaanuaril 1922 suurtükilaevana, kaks 75millimeetrist kahurit pardal. Järgnevatel aastatel kasutati laeva miiniraalerina.

1931. aastal tõsteti Mardus kaldale ja konserveeriti. Pärast meie miiniristlejate Peruule müümist võeti Mardus uuesti tegevteenistusse.

1939. aastal demonteeriti Marduselt kahurid teise laeva tarbeks. Teise maailmasõja puhkemise tõttu ei saadud kätte Mardusele Rootsis tellitud uusi kahu-

reid ja ainult kuulipildujatega relvastatud "suurtükilaev" degradeeriti vahilaevaks.

Okupatsiooni ajal oli alus punalaevastiklaste käsutuses ja need kasutasid teda puksiirina. 28. augustil 1941 üritati selle laevaga blokkida Sõjasadama idaväravat. Laeva põhjalaskmiseks vajaliku laenguga ei koonerdatud ja see sai nii vägev, et suure ilmkärakaga lendas Mardus tükkidena igasse ilmasse laiali.

Marduse puhul väärrib veel mainimist, et 1. juulil 1920 määrati talle komandööriks Aleksander Varma (1890–1970), kes hiljem oli diplomaat ja aastatel 1963–1970 Eesti eksilvalitsuse peaminister presidendi ülesannetes.

Bombardir Nikitin - Ruhno

See puksiirilaev ehitati 1899 Turus V. Kreiten ja Ko laevatehases Liepaja merekindluse tellimisel ja sai nimeks Bombardir Nikitin (32,22 x 5,33 x 2,44 m ja 250 brt). 1910. aastal anti Daugava-Jõesuu kindluse käsutusse. Samamoodi teiste laevadega jõudis alus Pärnusse, kus meeskond ta maha põletas ja teiste kõrvale vallikraavi uputas. 1919 tõsteti laev üles ja viidi Tallinnasse.

2. detsembril 1919 arvati Bombardir Nikitin sõjalaevastiku koosseisu ja 21. veebruaril 1920 ristiti Ruhnoks. 15. jaanuaril 1921 anti üle kaubandus-tööstusministeeriumile ja sama aasta septembris laeva taastamistööd peatati. Alles 1925 moodustati komisjon, mis pidi otsustama aluse saatuse. Ilmselt leidis kõrge komisjon, et laeva remondi lõpetamiseks pole mõtet raha kulutada, ja see läks lammutamisele.

Rabotnik - Kihno

Puksiirilaev Rabotnik (23,4 x 4,8 x 2,4 m ja 60,7 brt) ehitati 1887 Peterburis Liepaja sadama tellimisel. Eelmise sajandi algul toodi laev Pärnu sadamasse ja tema põhiülesanne oli jõe ja vallikraavi süvendamisel mudapraamide merele vedamine.

Kui sakslased 1915. aasta augustis Pärnu lahte tungisid, üritasid venelased omalt poolt muulivahet blokkida ja uputasid sinna vana vedurlaeva.

1919. aasta kevadel tõsteti ta pinnale ja toimetati Tallinna remonti. 21. jaanuaril 1920 võeti alus Kihno nime all sõjalaevastiku koosseisu ja samal suvel anti üle merelaevandusele puksiirilaevaks.

Kihno remont venis 1925. aastani ja seejärel müüdi ta Soome, kus ristiti Orioniks. Pärast korduvaid omanikevahetusi toimetati laev Voima nime all Laadoga järvele, kus see uppus talve sõja ajal Valamo saare lähedal. Venelased tõstsid aluse küll üles, aga 1941 peksis torm laeva lõplikult puruks.

City of Berlini lugu

Lõpetuseks veel ühe Pärnu jõe suudme blokkimiseks kasutatud laeva saatusest. Kolmest laevast üks kandis nime City of Berlin. See laev oli ehitatud 1874 Inglismaal Liverpoolis Bowdler Chafferi laevatehases. Laeva esimene nimi oli Prado (74,44 x 9,34 x 4,83 m ja 1074 brt) ning kuulus ta Liverpooli firmale Strong, Reid & Page.

Esimese maailmasõja ajal jäi laev lõksu Hamburgis, anti üle Saksa sõjalaevastikule oma endise nime all ja kasutati sõjalaevana.

20. augustil 1915 lasti laev põhja Pärnu muulide vahele. 1918. aasta kevadel vaatasid tuukrid laeva veeluse osa üle ja see leiti niivõrd heas korras olevat, et alus otsustati üles tõsta. Sama aasta sügiseks sai Balti Päästeselts tööga hakkama ja laev toimetati Pärnu sadamasse. Päästeselts lootis omanikelt saada tasu laeva päästmise eest, kuid need keeldusid maksmast.

1919. aasta oktoobris rekvireeriti City of Berlin päästeseltsilt ja pandi sõjalaevastikus kirja transpordilaevana. Jäälolude tõttu jäi ta talvituma Rohukülla.

21. jaanuaril 1920 ristiti laev Sakalaks. Juba 15. veebruaril anti ta üle kaubandus-tööstusministeeriumile ja sama aasta märtsis jõudis laev lõpuks Tallinna, kus algasid taastamistööd. 1921 rakendati tööle kaubalaevana, 1926 anti üle aktsiaseltsile Marmor ja sai ka nimeks Marmor. 1928 läks aktsiaselts pankrotti, seejärel käis laev läbi kolme omaniku käest ja sama, 1928. aasta augustis viidi Danzigisse lammutamisele.

► Kauaks neid laevu vallikraavi roostetama ei jäetud ja juba 1918. aasta suvel alustati nende ülestõstetöödega.

IGAL AJAL IGAS KOHAS ...

Pärnu & Postimees

Pärnu Börs

Nr 712 Kolmapäev, 8. oktoober 2014

Kinnistute ostmine!

Metsamaad ja põllumaad!

Lisaks veel kõik, mis metsandusega seotud

Aitame tellida metsainvesteeringisandmeid!

Pakume metsahaldamisteenust!

Ostame kasvava metsa raieõigust!

Ostame metsamaterjalide sortimentatsioone!

Pakume raie- ja kokkuveo teenust!

Aitame korraldada metsamaterjali transporti!

KÜSI JULGELT - läheme koos metsa!

EREMKA

Niidu 17

80010 Pärnu

Meelis Meigo

tel 5343 1486

TehnoKuller
www.tehnokuller.ee

E-R 8-18, L 8-15

TEHNOÜLEVAATUS

PAPINIIDUS

SAUGAS

BRONEERI: www.tehnokuller.ee

Papiniidu 17, tel 447 5715, GSM 523 6908

Lauka tee 6, tel 443 6990

Meite Oma kohvik

« Vana-Sauga 40 Pärnu

« Soodsad hommiku- ja lõunasöögid

« Peo- ja peielauad 30-100 inimesele vastavalt teie soovile

Meite oma toidud meite oma maitse järgi!

Info tel 5341 2106

REHVIGRUPP.EE
REHVIGRUPP.EE

www.rehvigrupp.ee

SUUR VALIK SOODSAID REHVE

NB! Meilt leiad ka kasutatud rehve, valu- ja plekkvelgi

KOHAPEAL REHVIVAHEBUS

OÜ Taunex Auto

Lille 2a, Pärnu. Tel 682 7888

Aeg kaob, rõõmud jäävad!

Nüüd pakume kvaliteetset remonti ja hooldust vanematele Volkswageni mudelitele erihinnaga!

5-6 aasta vanustele mudelitele -15%
7-8 aasta vanustele -20%
8 aastat ja vanematele -30%

Kehtib kuni 31.12.2014

Möller Auto Pärnu

Valja 3, Pärnu 80010, Tel 447 6100, parnu@moller.ee

Maasikasadu Amservis

- > Üle 500 auto Baltikumis
- > Tehniliselt kontrollitud
- > Lisagarantii soetamise võimalus
- > Ostame teie vana sõiduki tagasi
- > Võimalus tellida Euroopast

Toyota RAV4 4 x 4 Executive

2.2, D-CAT 130 kW, 12/2011, Is 43 020 km, diisel, manuaal (6 käiku), roolivõimendi, kesklukustus (puldiga), ABS-pidurid, 6 x turvapadi, signalisatsioon (mahuanduriga), immobilisaator, stabiilsuskontroll, veojoukontroll, lisapidurituli, vihasensor, ISOFIXi lasteistme kinnitus, kliimaautomaatik, 4 x el-akende tõstukid, elektrilised välispeeglid, automaatselt tumenevad peeglid (sees), püsikiiruse hoidja, salongi lisasoojendus, toonitud klaasid, must nahkpolster, 1 x elektriliselt registreeritud, 2 x istmesoojendused, tagaistme seljatugi allaklapitav, reg roolisamm, stereo, autokompuuter, UUED suverehvid, valuveljed (18, TOYOTA), esitulede pesurid, udutuled, tagaspoiler, veokonks, reisiarvesti, turvapadja lüliti, parkimiskaamera tahavaatepeeglis, SMART KEY - võtmevaba sisenemine / käivitust

Hind 24 700 €

23 300 €

Chevrolet Cruze

1.8 104 kW
03/2012
109 000 km
bensiin
manuaal

Hind 10 890 €

Peugeot Partner Tepee

1.6 HDI 68 kW
05/2012
105 810 km
diisel
manuaal

Hind 10 490 €

Škoda Octavia

1.6 75 kW
09/2010
69 050 km
bensiin
manuaal

Hind 8900 €

Suzuki Swift 4 x 4

1.3 68 kW
06/2008
124 200 km
bensiin
manuaal

Hind 5450 €

Opel Meriva

1.6 74 kW
03/2005
138 000 km
bensiin
poolautomaat

Hind 4290 €

Opel Vivaro 9 kohta

2.0 84 kW
03/2014
62 000 km
diisel
manuaal (6 käiku)

Hind 22 500 €

Opel Zafira Njoy 7 kohta

1.8 103 kW
04/2006
120 630 km
bensiin
automaat (EASYTRONIC poolautomaat)

Hind 5990 €

Toyota Hilux DC

3.0 D4D 126 kW
08/2011
79 030 km
diisel
automaat

Hind 25 400 €

võtame autosid komisjonimüüki

Amserv Pärnu

Pärnu, Tallinna mnt 89a

Telefon: 445 5740

info.parnu@amserv.ee

www.amserv.ee

AMSERV

www.dtz.ee

RICS the mark of property professionalism worldwide

OST-MÜÜK HINDAMINE HALDAMINE MAAMÕÖTMINE NÕUSTAMINE

MÜÜK

Pakitud **TURBARIKETT**. Kojuvedu. Tel 514 9745.

Kvaliteetne **PUIDUBRIKETT**. Vedu. Tel 5359 2794.

Kuivad **PLIIDIPUUD** ja **KLOTSID**. Kojuvedu. Tel 514 9745.

LIIV, KRUUS, KILLUSTIK, MULD, FREESASFALT, vedu. Tel 5639 1234.

- ehituslik saematerjal
- immutatud saematerjal
- teenussaagimine
- transport

www.doriontimber.ee
OÜ Dorion Timber
Tel 514 8160, 518 6129
taavi@doriontimber.ee

Kuiv lepp võrgus. 511 1177.

Küttepuid 50 cm, kuivanud 2 a. 5342 4988.

Küttepuid (ka kuivad). 5595 9144.

Sauna- ja suitsuahjud, kaminad, pliigid, boilerid soodsalt. **Pottsepatööd**. 505 4355.

Saunavooder 8,75 €/m². Tel 5645 2170, pakkipuit.ee.

Söödakartul. 5646 4201.

TURBA- JA PUIDUBRIKETT koos veoga. 507 8754, briketivedu.ee.

Kuiv lepp. 5190 0199.

Müüa söödavilja. 5399 7022.

Müüa ehituslikku **saematerjali** ning **voodri- ja põrandalaudu**. Vedu tasuta. Tel 528 2268.

Uus **buržiika** 90 €, Pioneer-pliidi vasest **küttekoha** 80 €, roostevaba **mahuti** (1300 liitrit) 320 €. Tel 5662 8899.

Pakitud kvaliteetne puidubrikett (10 kg)
Kuivad kaminapuud (lepp ja kask, 40 l)
Küttegaanulid (16 kg)
Täiskuivad männipooklotsid alusel ja võrgus

Kojuvedu

Kütteskus, Sauga vald, Kilksama
Tellimine 449 0099, 5348 2098
www.kutteskus.ee

OST

OSTAN IGASUGUST VANAVARA: MÖÖBEL, RAAMATUD, MÜNDID, MÄRGID jne. **PAKU JULGELT, RAHA KOHE**. Tel 552 2347.

Ostan **kreissae**. 5349 2771.

Ostan **KM-KOHUSLASE FIRMA**. Tel 5800 9939.

Ostan **vanaaegseid raamatuid, kellasid, märke, ehteid, nõusid, medaleid, ordeneid, postkaarte, fotoseid, maale, graafikat, münte, paberrahasid** jne. Telefon 5829 9810.

PEETER PRISK
juhataja
+372 501 7848
EKMK, EKHÜ, EKT

JANNO PETERSON
maakleriteenuse juht
+372 505 8832
EKMK, EKT

ARNE PENT
vanemmaakler
+372 529 3739
EKMK, EKT

MAI ISAND
vanemmaakler
+372 518 5913
EKMK, EKT

HELEN LOO
maakler
+372 551 5646

MEELIS TAMMER
maakler
+372 5646 0010

KRISTEL SAAT
maakler
+372 5342 2065

LIISA VAHKAL
hindaja
+372 510 4918
EKHÜ, EKT

HELARI ADAMSOON
kinnisvarahaldur
+372 517 3608

DAG KIVILA
maamõõtja
+372 505 6047

EKT eriala kutsetunnistus
EKMK Eesti Kinnisvaramaaklerite Koja liige
EKHÜ Eesti Kinnisvara Hindajate Ühingu liige
EKHHL Eesti Kinnisvara Haldajate ja Hooldajate Liidu liige

ANNAME TASUTA KINNISVARA-KONSULTATSIOONI

Helista meile 442 0700 ja lepi sobiv aeg kokku!

Kuninga 36, Pärnu tel 44 20 700

facebook.com/dtzkinnisvaraekspert

parnu@dtz.ee

www.dtz.ee/saksaseltsikvartal

Ühe- kuni neljatoalised korterid 31-138 m², lisaks rõdu või terrass. Soojustagastusega ventilatsioon, keskküte, en-kl C, kõrged laed, panipaigad, hooivarkla. Suurepärased vaated Vallikäärule.

KORTERITE hinnad al 1600 €/m²

1toaline	61 000 €
2toalised al	80 000 €
3toalised al	100 200 €
4toalised	Küsi pakkumist!

Saksa Seltsi kvartal

Ajalooline hing, modernsed lahendused

Helen Loo, Meelis Tammer, Janno Peterson

www.dtz.ee/papiniidu

Mai elamurajooni merepoolseimas osas asuv uus korterelamu.

Viimased 3toalised korterid üp 68,4 m²–75,3 m², keskküte (korterikohane soojavarustus), kauglugemisega veemõõttjad, en-kl C, mereni 200 m.

Osad korteritest hinnas tehnikaga köögimööbel ja esiku garderoob.

Hind 3toalised al 99 000 €

Papiniidu 66

Uued korterid väikeses korterelamus

Mai Isand, Helen Loo, Kristel Saat

Müüa korter

3toal krt Audru vallas Kihlepa külas, üp 53,1 m², II k, ahiküte, pakettaknad, boiler, dušš, kelder.

ID 18850
Arne Pent

18 000 €

Müüa korter

2toal krt Hariduse 13a, üp 48,8 m², IV, keskküte, rõdu, isol toad, köögimööbel, heas korras, kelder, elamu renov.

ID 103008
Helen Loo

35 000 €

Müüa korter

3toal krt Liiva 12a, üp 49,1 m², III k, renov, kaminküte, elekterküte, boiler, sisustus, köögimööbel, kelder, 12 korteriga elamu.

ID 97648
Meelis Tammer

46 800 €

Müüa korter

3toal krt Jalaka 6, üp 51,2 m², I k, ahi- ja elekterk, renov, kõrged laed, eraldi toad, uus torustik ja elektrijuhtmesistik, kelder, kesklinn.

ID 99259
Kristel Saat

82 000 €

Müüa korter

4toal krt Jalaka 6, üp 69,1 m², I k, ahi- ja elekterk, renov, kõrged laed, avar planeering, kelder. Suurepärane asukoht kesklinnas!

ID 101085
Kristel Saat

110 000 €

Müüa ridamajaboks

Audru vallas Papsaare külas, 6 tuba, üp 118,6 m², uus ehitus, keskküte, ts-vesi ja kanal, saun, köögimööbel, krunt 570 m².

ID 73236
Arne Pent

105 000 €

Müüa maja

Häädemeeste v Krundiküla külas, üp 110 m², 6 tuba, ahi, saun, ait, kelder, laut koos garaažiga, kuur, tiik, krunt 12,2 ha.

ID 102917
Arne Pent

35 000 €

Müüa maja

Tammiste külas, üp 50 m², 3 tuba, kivimaja aastaringseks elamiseks, kombin küte, uued trassid tänaval, saun, kelder, krunt 718 m².

ID 100019
Mai Isand

36 800 €

Müüa maja

Peetri 3, üp 47 m², 2 tuba, köök, dušširuum-WC koos, ahi, salvkaev, tsentr vesi ja kanal, kõrvalhoone 23 m², krunt 968 m².

ID 100614
Mai Isand

45 000 €

Müüa maja

Vändra vallas Rõusa külas, endine vallamaja, ehitatud 1885. a, vajab remonti, üp 290 m², uus katus, krunt 1,5 ha, jõe kaldal.

ID 102924
Helen Loo

59 000 €

Müüa maja

Uku pst, üp 130,8 m², 4 tuba, ahi-küte, renov, kamin, puupliit, terrass, kelder, kõrvalhoones garaaž, saun, kuur, krunt 600 m².

ID 102236
Arne Pent

120 000 €

Müüa äripinnad

Papiniidu 58, üp 103,9 m² (2 äripinda 63,2 m² ja 67,7 m², võimalik osta eraldi), I k, uus maja, keskk, vitriinaknad, sundventilatsioon.

ID 95139
Janno Peterson

95 000 + km

kinnisvara

www.lvm.ee

Avatud E-R 9-17 · Keskväljak 1, Pärnu · tel. 44 77 000

Ingmar Saksing
juhatusel liige
+372 501 3320

Andres Sutt
juhatusel liige
+372 504 6918

Leeno Andreson
maakler
+372 5555 8738

Malle Tomingas
maakler
+372 507 2172

Rita Sepp
kutseline maakler
+372 506 5364

Urmas Tuhkru
kutseline hindaja
+372 528 5754

Merle Siigla
kutseline hindaja
+372 503 8293

Ago Loime
maakler
+372 5348 7626

Riti Künnapuu
kutseline maakler
+372 5330 1394

Tiiu Lebedev
kutseline maakler
+372 507 2168

Eve-Mai Kiisler
maakler
+372 5688 4100

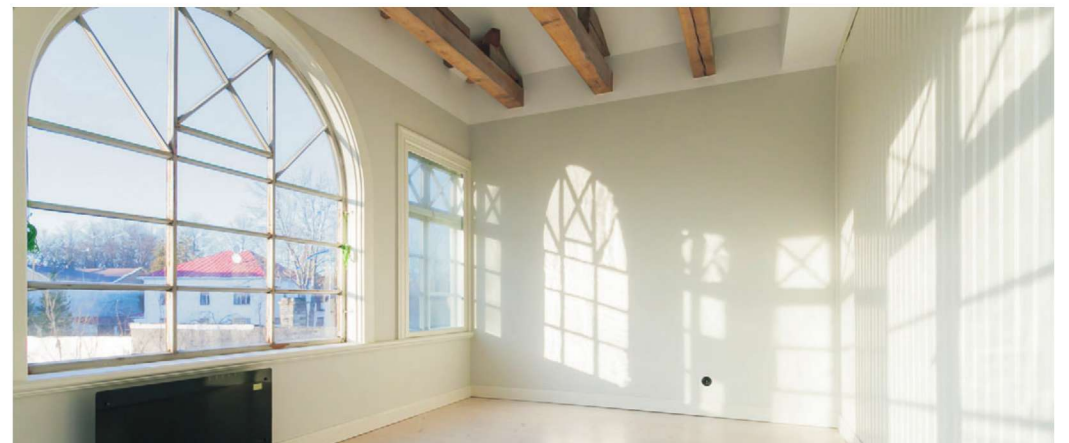
Tutvumisõhtu 8. oktoobril kell 18!

Uued korterid Suur-Jõeakalda 2.

Pärnu jõe põhjakaldal asuv õhuline korterelamute ansambel, mille igas korteris on loodud pisike laitmatult funktsioneeriv elukeskkond. Hinnad alates 44 700 €.

Riti Künnapuu, 5330 1394

www.lvm.ee/joekalda

Tutvumisõhtu 9. oktoobril kell 17!

Esplanaadi 5.

Maitsekalt renoveeritud korterid uhkes krohvitud palkelamus Pärnu südalinnas. Asukoht ja ajalooline hoone seavad kõrgendatud nõudmised disainile, mis väljastab tüüplahendused. Hinnad alates 39 000 €.

Rita Sepp, +372 506 5364

<http://www.lvm.ee/objektid/89833>

Korterid

Oja 29, 2toaline remonti vajav korter eraldi tubadega. Üp 38,8 m², IV k, keskk, väikesed kulud, ühistu, vaade eramajadele. **23 500 €**. Leeno, 5555 8738

UUS!

Keraamika 6, Paikuse, 2toal renoveeritud korter jõe ääres. Üp 42,2 m², II k, kombineeritud küte, panipaik, kelder, garaaž. **38 000 €**. Eda, 5623 0200

UUS!

Pärnade pst 9, Paikuse, hubane renoveeritud 3toaline korter. Üp 58,3 m², III k, elekterküte, kamin, kelder, ühistu. **46 000 €**. Lea, 5685 3500

UUS HIND!

Riia mnt 90, värskest renoveeritud 4toaline korter. Üp 75 m², V k, keskküte, kelder. **Tutvumisõhtu 10.10 kell 17.30. 58 300 €**. Ago, 5348 7626

Majad

Kaare 1, Kõima, korras maja 18 km Pärnust. Üp 68,7 m², 3 tuba, ahik. Kinnistu 1476 m². **Eelreg tutvumisõhtu 9.10 kl 17. 26 000 €**. Tiiu, 507 2168

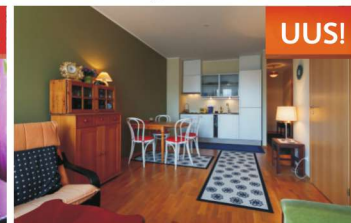
Riia mnt 78, remonti vajav eraldi tubadega 2toaline korter renoveeritud majas. Üp 39,1 m², keskküte, V k, ühistu. **29 000 €**. Leeno, 5555 8738

Õli 19, soe 3toaline korter väiksemas korterelamus. Üp 60,3 m², I korrus, keskküte, kelder, kuuriboks, ühistu. **38 000 €**. Rita, 506 5364

Kooli 2, 2toaline korter kesklinnas vaikselt tänaval. Üp 38,8 m², IV k, keskk, köögmööbel, avatud köök, aknad vahetatud. **44 000 €**. Malle, 507 2172

Hommiku 4, möbleeritud korter uuemas korterelamus südalinnas. Üp 46,8 m², III k, keskküte, rõdu, panipaik, lift. **72 000 €**. Rita, 506 5364

Pääsukese pst 6, Paikuse, kena 4toaline elamu. Üp 120,1 m², keskküte, saun, garderoob, köögmööbel. Krunn 1044 m². **109 800 €**. Lea, 5685 3500

Kuldse Kodu 5, 3toal rõdudega korter. Üp 56,3 m², keskküte, V k, aknad vahetatud. Võimalus vahetada ka 2toal korteri vastu. **32 000 €**. Eve-Mai, 5688 4100

Väike-Posti 6b, 2toaline korter väiksemas korterelamus. Üp 37,1 m², keskk, II k, aknad vahetatud, suur õueala. **39 000 €**. Eve-Mai, 5688 4100

Laine 5, 3toal eraldi tubadega korter. Üp 56,6 m², I k, keskküte, panipaik, aknad vahetatud. **Tutvumisõhtu 8.10 kell 17. 47 000 €**. Riti, 5330 1394

Kalamehe 5, 4toaline korter vaikselt kõrvaltänaval. Üp 103,8 m², I korrus, ahiküte, eraldi sissepääs, väike õueala. **73 500 €**. Eda, 5623 0200

Allika 18b, kvaliteetne 5toaline ökonoomse maaküttega kivi-maja. Üp 175,8 m², kamin, garderoob, saun. Kinnistu 625 m². **220 000 €**. Tiiu, 507 2168

Kuldse Kodu 1, 3toaline avara rõdudega korter. Üp 65 m², IV korrus, mööbel, keskküte. **Tutvumisõhtu 9.10 kell 17.30. 33 500 €**. Ago, 5348 7626

Telliskivi 22, 3toaline korter renoveeritud väiksemas korterelamus. Üp 65 m², III k, elekterküte, kamin, suur rõdu. **45 000 €**. Rita, 506 5364

Riia mnt 60a, ruumikas 2toaline korter uues majas. Üp 48,4 m², III k, keskküte, garderoob, rõdu, avatud köök, parkimine. **58 000 €**. Malle, 507 2172

Rohu 71, elamu I korrus rahulikus piirkonnas. Üp 55,3 m², 3 tuba, ahiküte, puukuur, WC ühiskasutuses. Krunn 600 m². **29 000 €**. Riti, 5330 1394

Roosi 3, hoonetekompleks rannaraj. Suurepärased eeldused erinevateks arendusideedeks. Üp 574 m². Kinnistu 1434 m². **250 000 €**. Ingmar, 501 3320

Otsin kliendile:

1–2toalist korterit, kuni III korrus.

Lea Aniste, 5685 3500

2toalist korterit uude majja.

Riti Künnapuu, 5330 1394

Oma hoovialaga korterit I korrusele Pärnusse või maakonda.

Hind kuni 20 000 €.

Tiiu Lebedev, 507 2168

3toal korterit I korrusele.

Eda Karula, 5623 0200

3toal keskküttega korterit, kuni III korrus.

Ago Loime, 5348 7626

3toalist korterit.

Leeno Andreson, 5555 8738

4toalist suuremat korterit või ridaelamut.

Malle Tomingas, 507 2172

4toalist korterit Maisse või kesklinna piirkonda, kuni III korrus.

Riti Künnapuu, 5330 1394

Maja Pärnusse. **Hind kuni 180 000 €.**

Eve-Mai Kiisler, 5688 4100

Maja Raekülla.

Hind kuni 80 000 €.

Riti Künnapuu, 5330 1394

KVALITEETNE HINDAMISTEENUS PÄRNUMAAL!

1-TOALISED KORTERID

Sauga v, Hirvela, II k, üp 32 m², keskk, panipaik. 29 500 €. Kersti Reppo, 515 5911.

Riia mnt, V k, üp 27,5 m², keskk, renoveeritud, kelder. 31 000 €. Krista Järv, 528 2667.

2-TOALISED KORTERID

Halinga v, Pärnu-Jaagupi, Uus tn, I k, üp 42,9 m², WC-duširuum, kamin. Kelder. 9000 €. Krista Järv, 528 2667.

Halinga v, Libatse, III k, üp 50,5 m², keskk, WC, vannituba, köögmööbel. Turvauks. Renov soe korter! 18 500 €. Krista Järv, 528 2667.

Vändra alev, Turu tn, I k, üp 36,8 m², ahiküte, korter vajab remonti. Kelder, puukuur, garaaž. Aiamaa. 21 200 €. Karin Bagortšikova, 5192 0535.

Mai tn, IV k, üp 49 m², keskk, toad eraldi, läbi maja plan, WC, vannituba, kelder. Kortet on vabal! Müüakse möbleeritud. 45 000 €. Kaido Kaljuste, 512 3103.

Aia tn, I k, üp 51 m², ahik, renov, plastaknad, laminaatpõrandad, WC-vannituba. 53 000 €. Mai Kõvatomas, 5698 0324.

Vee tn, III k, üp 47,1 m², avatud köögi elutuba, saun, korterist avaneb vaade Pärnu jõele. Kelder. 74 000 €. Margit Rannamäe, 511 6298.

Karuselli tn, II k, üp 42,9 m², esik, WC-vannituba, avatud köögi elutuba, magamistuba. Rõdu. Panipaik. Hoovis parkimiskoht. 105 000 €. Sven Sempelson, 5645 3396.

3-TOALISED KORTERID

Saarde v, Kilingi-Nõmme, Aia tn, II k, üp 50,6 m², läbi maja plan, elutuba läbikäidav. Osaliselt pakettaknad. WC, vannituba. Kortet vajab remonti. Kelder. 8900 €. Krista Nõmm, 515 8425.

Riia mnt, I k, üp 61,2 m², ahik, vee-liitumine olemas, kanalisatsioon kinnistu piiril. Kortet vajab renoveerimist. 18 000 €. Mai Kõvatomas, 5698 0324.

Kirsi tn, üp 56,9 m², V k, keskküte, toad eraldi, läbi maja plan, WC, vannituba, rõdu. Kortet vajab remonti. 28 200 €. Aivo Selge, 507 8682.

Kirsi tn, III k, üp 56,5 m², läbi maja plan. Kortet vajab uuendamist. Köök eraldi. Rõdu. Majas KÜ. 35 000 €. Krista Nõmm, 515 8425.

Häädemeeste v, Massiaru k, hoon, üp 1368,5 m², hoone on ehitatud koolimajaks-rahvamajaks. Vesi ja kanal lok. El liitumine olemas. Koolimaja müüakse koos kinnistuga, üp 19 950 m². 40 000 €. Karin Bagortšikova, 5192 0535.

Paju tn, II k, üp 67,6 m², keskk-põrandaküte, avar ja tänapäevase maitseka sisustusega korter läbi kahe korruse. Saun. Rõdu. 139 000 €. Margit Rannamäe, 511 6298.

4-TOALISED KORTERID

Tori v, Tori a, Virula tn, III k, üp 77,7 m², keskk, läbi maja plan, toad eraldi. WC, vannituba. Rõdu. Turvauks. Köögmööbel müügihinnas. 21 000 €. Kersti Reppo, 515 5911.

Mai tn, üp 76 m², V k, keskk, plastaknad, laminaatpõrandad, osaliselt vaipkate. Aknast avaneb kaunis merevaade. 61 000 €. Mai Kõvatomas, 5698 0324.

MAJAD

Häädemeeste v, Majaka k, Tohvri, kinnistu, üp 22 840 m², ühefaasiline el liitumine, 20 A. Kinnistul 1korru-seline puumaja üp 100 m², 3 tuba. Kaev. 7000 €. Karin Bagortšikova, 5192 0535.

Häädemeeste v, Massiaru k, kinnistu, üp 7477 m², 4 tuba. Ahiküte. Köögis puupliit. Elekter 16 A. Salva-kaev. Kinnistu piirne ühest küljest teega, ülejäänud külgedest põllu-maaga. 7500 €. Kaido Kaljuste, 512 3103.

Kilksama küla, Kaasiku tee, 1kor kivimaja, üp 53,1 m², vajab renov. Osaliselt plastaknad. Veeühendus hoonetegrupi suurkaevust. Elekter. 10 000 €. Kaido Kaljuste, 512 3103.

Häädemeeste v, Kabli k, Rannametsa-Ikla mnt ääres kinnistu, üp 2000 m². Kommunikatsioonid (vesi ja elekter) krundi piiril. 17 500 €. Karin Bagortšikova, 5192 0535.

Hiie tn, elamumaa üp 600 m², olemas ts-vesi ja -kanal. Puudub elektriliitumispunkt. 31 900 €. Karin Bagortšikova, 5192 0535.

Raplamaa, Vigala v, Pallika k, talu, üp 160 m² / 20 030 m², ahiküte, kamin, 3 tuba. Kõrvalhoone. 32 000 €. Kersti Reppo, 515 5911.

Saarde v, Kilingi-Nõmme, Pärnu tn, 100% ärimaa, kaubanduspind, üp 1190 m² / 1904 m². Kinnistu hoonestatud 3 hoonega. 2kor asutusehoone, 1008,7 m². Praegu tegutseb hoone I k postkontor. Garaaž-katlamaja, 181,3 m². Ühe-kordne kaldkatusega hoone. 40 000 €. Kaido Kaljuste, 512 3103.

Vändra v, Säästla k, Pajha, toimiv töökoda-garaaž-kontor, üp 914,9 m² / 7671 m². 33 000 €. Krista Järv, 528 2667.

Vändra a, Pärnu-Paide mnt, h-tud kinnistu üp 322 m², bussiootepaviljon-kauplus, üp 114,5 m². Kasutusotstarve: kaubandus, toitlustus. Hoone on 2kor, I k: kauplus, ladu, köök, puhketuba, hoiuruum, II k: 2 tuba. Eraldi sissepääsuga ootepaviljon ja tualettruum. 58 300 €. Karin Bagortšikova, 5192 0535.

Vändra a, Pärnu-Paide mnt, h-tud kinnistu üp 322 m², bussiootepaviljon-kauplus, üp 114,5 m². Kasutusotstarve: kaubandus, toitlustus. Hoone on 2kor, I k: kauplus, ladu, köök, puhketuba, hoiuruum, II k: 2 tuba. Eraldi sissepääsuga ootepaviljon ja tualettruum. 58 300 €. Karin Bagortšikova, 5192 0535.

Tori v, Kiuaru k, Väljaotsa, 2kor maja, üp 243,4 m² / 49300 m². Ahiküte. Müük jagamise teel, u 4,93 ha suurune osa. Sellel asub 2korruseline puitelamu, saun, kelder ja 2 tiiki. Kinnistu jagamine pooli. Rehealune, 4 tuba ja avar köök, 2 ahju. Köögis puupliit. 70 000 €. Kersti Reppo, 515 5911.

Vändra alev, Aia tn, 4 poolkorrusega renov maja, üp 338,2 m² / 5317 m². 6 tuba, keskk, saun, mullivann, WC-d, rõdu, terrass, garaaž, kinnistu aiaga ümbritsetud. 239 900 €. Maris Enke, 517 9449.

ÜÜRILE ANDA

Kaevu tn, 1 tuba, ahiküte, II k, üp 25 m², möbleeritud, renov. Üürile anda kuni 1. juulini 2015. Üür 150 € + maksed, tagatisraha, teenustasu. Aivo Selge, 507 8682.

Väike-Kuke tn, 2 tuba, I k, üp 56 m², el-küte. Terrass. Möbleeritud. Üür 250 € + maksed, tagatisraha, ettemaks, teenustasu. Margit Rannamäe, 511 6298.

Paju tn, 2 tuba, II k, üp 54 m², keskküte, saun. Möbl. Üür 350 € + maksed, ettemaks, tagatisraha, teenustasu. Margit Rannamäe, 511 6298.

Paju tn, 3 tuba, II k, üp 63,5 m², keskk, läbi kahe korruse, saun, terrass. Möbl. Üür 300 € + maksed, tagatisraha, ettemaks, teenustasu. Margit Rannamäe, 511 6298.

Sindi, Mänguväljaku tn, üürile anda hilisema ostuvõimalusega kahe-kordne kivimaja. Elamu on möbleeritud, 4 tuba. Vesi ja kanal tsentraalsed. 220 V el liitumine. Oma katlamaja. Garaaž. 650 € + maksed, ettemaks, tagatisraha, teenustasu. Kersti Reppo, 515 5911.

Sauga v, Hirvepargi, 2 tuba, I k, üp 46,9 m², keskk. Möbleeritud. Üür 250 € + maksed, ettemaks, tagatisraha, teenustasu. Kersti Reppo, 515 5911.

Akadeemia 7, 80011 Pärnu, I korrus

Tel 442 0383

E-post: parnu@uusmaa.ee

1toalised korterid

UUS HIND! Raudtee 8, Vändra, üp 43,5 m², korras, suur rõdu, rahulik piirkond 10 200 €. Merike, 5858 8776.

UUS! Uus 11, Vändra, üp 35,8 m², vaikne, rõduga korter, hea vaade. 8500 €. Merike, 5858 8776.

Suur-Jõe 7, üp 26 m², renov, möbl, suur aed. 29 000 €. Tiit, 5452 4999.

Vikerkaare 3, üp 40 m², I k, uus maja, el-küte, vaade jõele. 51 100 €. Henri, 514 1510.

Mai 59, üp 33,3 m², uus maja, korter asub soklikorruusel. 18 000 €. Peeter, 517 8920.

2toalised korterid

UUS! Papiniidu 64, üp 47 m², 3/3, uus maja, reg keskk, sisustatud, väga heas korras. 63 300 €. Siim, 513 9545.

UUS! Oja 30, üp 38 m², I korrus, renov, köögmööbel koos tehnikaga. 35 000 €. Peeter, 517 8920.

UUS! Side 1, üp 44,9 m², I k, äsja renoveeritud, ahiküte, köögmööbel, oma õueala. 62 860 €. Peeter, 517 8920.

UUS! Side 1, üp 38,6 m², I k, renoveeritud, ahiküte, oma õueala. 39 900 €. Peeter, 517 8920.

UUS! Papiniidu 64, üp 47 m², 3/3, uus maja, keskk, köögmööbel, väga heas korras. 65 000 €. Peeter, 517 8920.

UUS! Rõugu 30, üp 47,2 m², II k, keskk, turvauks, pakettaknad. 30 000 €. Peeter, 517 8920.

UUS HIND! Side 9, 47 m², II k, keskk, osal renov. 42 000 €. Peeter, 517 8920.

UUS! Papiniidu, üp 46 m², III k, keskk, rõdu, vabaneb kiiresti. 47 000 €. Ülle, 5595 3466.

Sauga, Hirvela 12, üp 53 m², III k, keskk, heas seisukorras. 50 000 €. Feliks, 5593 6655.

UUS HIND! Kanali 5a, üp 35,1 m², II k, ahiküte, vajab remonti, väga hea asukoht. 32 000 €. Feliks, 5593 6655.

Mai 6a, üp 43 m², 4/8, uus maja, reg keskk, suur rõdu, lift, väga heas korras. 54 400 €. Siim, 513 9545.

1-2toalised korterid Lihulas, hinnad al 6500 €. Tiit, 5452 4999.

UUS! Kooli 65, üp 47 m², VIII k, rõdu, lift. 75 000 €. Uno, 516 9772.

Selja k, Rakvere mnt 13, üp 43,6 m², II k, v heas seisukorras, ahiküte. 17 000 €. Feliks, 5593 6655.

UUS! Rohu 107, keskk, II k, heas korras, isol toad. 36 000 €. Ülle, 5595 3466.

UUS! Karusselli 71, üp 42 m², keskk, IV k, merevaade, rõdu, uus maja, parkimiskoht. 93 000 €. Ülle, 5595 3466.

Kitse 26, üp 49 m², V k, keskk, väga kena korras korter. Ostukeskus lähedal. 34 900 €. Feliks, 5593 6655.

UUS HIND! Tammisaare 28, 46,9 m², III k, keskk. 43 500 €. Ülle, 5595 3466.

Mai 17, üp 46 m², II k, keskk, rõdu, maja renov. 42 000 €. Ülle, 5595 3466.

UUS! Mai 28, 46 m², IV k, keskk, rõdu, maja renov. 37 000 €. Ülle, 5595 3466.

Riia mnt 139, üp 33 m², 2/2, ahik, renov, oma õu. 26 600 €. Siim, 513 9545.

Soodsad korterid Tootsis, hinnad al 4400 €. Tiit, 5452 4999.

Suur-Kuke, üp 48 m², uus maja, meri ja kesklinn lähedal. 69 900 €. Tiit, 5452 4999.

Kooli 12b, üp 35 m², I k, kivimaja, renov korter, soovi korral sisustusega. 43 000 €. Getlin, 527 3482.

Tammisaare 28, üp 47 m², V k, kivimaja, renov korter, vaade merele. 48 000 €. Getlin, 527 3482.

Ranna raj, eksklusivne, üp 78 m², läbi 2 k, rõdu, suur terrass, garaažikoht, meri lähedal. 147 000 €. Tiit, 5452 4999.

Soodsad korterid Vändras, hinnad al 10 000 €. Tiit, 5452 4999.

Side tn, üp 45 m², renov, ahiküte, dušš, oma õu. 45 000 €. Peeter, 517 8920.

Tallinna mnt 65, üp 58 m², erilahendus, III k, kivimaja, katus ja fassaad uued, el-küte. 46 800 €. Henri, 514 1510.

3toalised korterid

UUS! Telliskivi 22, 3/3, kamin, suur köök, suur rõdu. Sobib lastega perele, hoov eraldatud. Osal mööbel. Parkimine maja ees. 45 000 €. Merike, 5858 8776.

UUS! Mai 8, V k, keskk, 62 m², renov, rõdu. 57 000 €. Ülle, 5595 3466.

UUS! Paikuse, Paide mnt 14c, üp 66 m², rõdu, I k, korter renov. 61 000 €. Ülle, 5595 3466.

UUS HIND! Side 9, III k, keskk, renov, sisustusega. 69 900 €. Ülle, 5595 3466.

Hirvela elamurajoon, üp 82 m², keskk, saun, terrass, köögmööbel koos tehnikaga. 89 000 €. Peeter, 517 8920.

UUS! Kuldse Kodu 5, keskküte, IV k, 2 rõdu, heas korras. 37 000 €. Ülle, 5595 3466.

Liiva 3, üp 68,1 m², II k, väga põhjalikult renov. Oma õueala. 64 000 €. Peeter, 517 8920.

Seedri 4, üp 83,4 m², III k, disainitud luksorter, saun, suur rõdu, parkimiskoht garaažis. 197 000 €. Feliks, 5593 6655.

Jannseni 9, üp 63 m², II k, keskk, väga heas seisukorras. 54 000 €. Feliks, 5593 6655.

UUS! Lille 51, üp 63 m², II k, keskk, vann, rõdu, heas seisukorras. 45 000 €. Feliks, 5593 6655.

UUS HIND! Lavassaare, Pärna 10, üp 68 m², I k, keskk, vann, köögmööbel, panipaik, rõdu, h korras. 22 500 €. Siire, 528 0563.

Ranna raj, 56 m², renov, köögmööbel, ahi, pliit, vann. 69 900 €. Tiit, 5452 4999.

UUS! Tammisaare 36, üp 57 m², IV k, rõdu, heas korras. 53 000 €. Ülle, 5595 3466.

Paikuse, Pärnade pst 10, II k, renov maja, jõe ääres. 24 000 €. Ülle, 5595 3466.

UUS HIND! Rõugu 18, üp 60 m², II k, keskk, kamin, plastaknad, remont pooli. 17 900 €. Henri, 514 1510.

Vändra, Pilve tn, üp 67 m², III k, keskk. Väga korras maja ja kena korter. 26 500 €. Feliks, 5593 6655.

Liiva 14c, üp 50 m², I k, korter ja maja renov, umbtänav lõpus. 49 000 €. Tiit, 5452 4999.

Metsa 14, üp 65 m², III k, rõdu, keskk. 50 000 €. Ülle, 5595 3466.

4toalised korterid

UUS! Kuldse Kodu 1, atrium, oma õu, 108 m². 69 000 €. Ülle, 5595 3466.

UUS! Paikuse, Kooli tee 6-21/22, 80,9 m², maja ja korter renoveeritud. 45 000 €. Uno, 516 9772.

Kirsi tn, üp 71 m², maja ja korter renov, möbl. 45 000 €. Tiit, 5452 4999.

Kuldse Kodu, üp 79 m², II k, keskk, 3 rõdu. 39 999 €. Tiit, 5452 4999.

Papiniidu 25, 78 m², 2/5, keskk, rõdu, kap-ren. 73 300 €. Siim, 513 9545.

UUS! Audru, üp 87 m², renov 2008. a, köögmööbel, suur aed. 42 000 €. Tiit, 5452 4999.

Roosi 10, üp 96 m², I k, ranna rajoonis, renov, köögmööbel teh

Sinu parim abimees kinnisvaratehingutes

aastast 1992

MÜÜA KRUNDID KORTERILE või ELAMULE

JÕEÄÄRSED KRUNDID

RÄÄMA 15

ERAKORDNE: PANORAAMVAADE PÄRNU JÕELE

Jõevaatega krundid Pärnus, linna keskel, jõest 15 m kaugusel. Võimalik rajada oma idee järgi või olemasoleva projekti alusel korterelamu, villa või pereelamu. Ehituskulud võimalik jagada sõpruskonnaga 4 kuni 6 korteri vahel. Kõrval mugav valgustatud terviserada. Tulevikus oma paadisild. Aitame projekteerija, ehitaja leidmisel. Valida 4 krundi vahel.

Rääma 15 – 1432 m²

Rääma 17 – 1538 m²

Rääma 15a – 1488 m²

Rääma 19 – 1813 m²

Hind 85 000 €

Tel 447 5555

MÜÜA KRUNT

Tahkuranna, Uulu, Siimu tee 23, kinnistu 1492 m². Elamumaa, kommunikatsioonid kinnistu piiril. Et nautida männimetsa ja merelõhna, ei pea kusagile sõitma – ehitada oma kodu just sellisesse keskkonda! Elamu projekt on hinna sees.

18 900 €

Tel 557 6175

MÜÜA KORTER

3TOALINE, Häädemeeste, Kevade 1, üp 66,2 m², I korrus, ahiküte. Korter on läbi maja planeeringuga. Paigaldatud on ventilaatoriga õhkkütetamine, uued aknad ja uked. Köögi-mööbel on hinnas. Korteri juurde kuulub 2 keldriboksi. Ilus hooldatud ümbrus.

19 900 €

Tel 557 6175

MÜÜA KORTER

2TOALINE, Oja tn, üp 36 m², III k, keskküte. Hubane ja tänapäevane korter uues majas. Korteri avatud köögi elutuba, eraldi magamistuba, esik, WC-duširuum. Trepikojal fonolukk, korteril turvauks, internet, kaabel-TV, keldriboksi.

35 000 €

Risto, 516 2756

MÜÜA KORTER

1TOALINE, Mai tn, üp 32,1 m², I k, keskküte. Uues majas, tänapäevase planeeringu ja siseviimistlusega korter. Müüakse koos köögi-mööbli ja sisustusega. Kinnises sisehoovis parkimiskoht ja laste mänguväljak. Fonolukk, puldiga värav. Suur keldriboksi.

36 900 €

Risto, 516 2756

Otsin kliendile
Maja Pärnu lähisel, kuni 70 000 €. Ervin, tel 5647 2730.

Otsin kliendile
2toalist rõduga korterit kesklinna, kuni 50 000 €. Ervin, tel 5647 2730.

Otsin kliendile
2–3toal korterit Pärnu ranna rajoonis, kuni 80 000 €. Siim, tel 5833 9376.

Otsin kliendile
Remonti vajavat maja-suvilat Pärnumaal, kuni 40 000 €. Ott, tel 5552 4002.

Otsin kliendile
1toal ahikütttega korterit Pärnu, kuni 25 000 €. Risto, tel 516 2756.

Otsin kliendile
2–3toal korterit Ülejõe, I–III korrus, kuni 40 000 €. Risto, tel 516 2756.

Otsin kliendile
3toalist II–III korruse korterit, kuni 55 000 €. Tel 557 6175.

Otsin kliendile
2toalist remonti vajavat korterit, kuni 25 000 €. Tel 557 6175.

KINNISVARA HINDAMINE.
KIIRE JA KORREKTNE HINDAMISTEENUS
PANKA JA RAAMATUPIDAMISSE. Tel 502 2467.

Lisaks veel palju pakkumisi leiad meie kodulehelt www.tonisson.ee Tel 447 5555 parnu@tonisson.ee Rütli 47, PÄRNU

TEEME KATLAMAJA KORDA

VÄHEM KÜTET, ROHKEM SOOJA

KATLAD

-15%

KOJUTOOMINE TASUTA

www.ostakatel.ee

HULGILADU Tehnika 10, Viiratsi, Viljandimaa. Tel 526 7072

OÜ Kaja Kinnisvara

Kuninga 24 (II korrus), Pärnu

Tel +372 522 0918, kaja.kuusik@kajakv.ee

MÜÜK

1-toal, Väike-Kuke 2, KESKLINN, 28 m², ahik, kamin, renov, romantiline sisekujundus, parkimine akna all, park ja turg lähedal. 27 000 €.

2-toal, Pikk 1, 49,8 m², 3/4, keskk, renov, pakettaknad, parkett, köögi-mööbel + el-pliit kubuga, vannitoas dušš ja WC koos. 59 000 €.

2-toal, Madara 33, UUS MAJA, 44,1 m², 1/2, keskk, avatud plan, avar koridor, dušš ja WC koos, isiklik hommikupäikesega terrass, katseterrassi kasutamise võimalus, suur panipaik, autohoov. 57 000 €.

2-toal, Ringi 37, LIFTIGA MAJA, 39,7 m², 5/6, keskk, avatud planeering, tänapäevane sisekujundus, Prantsuse rõdu, vaade jahtklubile ja Pärnu jõele. 94 000 €.

Majaosa, Paikuse, Pärnade pst, renov PALKMAJA, 6 tuba läbi kahe k. 2. k + notariaalselt kinnitatud põningukorrus, 120 m², siseviimistlus lõpetamisel, ahik + keskk, boiler, vannituba aurusauna ja nurgavanniga, avar rõdu, 2 Prantsuse rõdu, isiklik kinnistu piirneb ojaga. 43 000 €. UUS HIND! SUPER PAKKUMINE!

ÜÜR

1 tuba, köögi, duširuumi ja sauna kasutamise võimalus, Karja tn, PIKAKS AJAKS, 1/2, ahik, heas korras, möbl,

autohoov. Üür 100 €/kuu + fikseeritud kõrvalkulud 40 €.

1-toal, P. Kerese tn, 1/2, el-küte, renov, möbl, magamistuba ja köök avatud, parkimiskoht hoovis. Üür 120 €/kuu + maksed.

1-toal, Mai 35, 5/5, 35 m², keskk, renov, möbl, pakettaknad, vannituba ja WC eraldi, vaba al 25. okt. Üür 140 €/kuu + maksed.

2-toal, Rohu 105, 2/5, 50 m², keskk, heas korras, möbl, pakettaknad, lodža, vannituba ja WC eraldi. Üür 150 €/kuu + maksed.

2-toal, Metsa 18b, renov, möbl, avatud köök-elutuba, rõdu, autohoov. Üür 180 €/kuu + fikseeritud kõrvalkulud (keskk, el, vesi, prügi, sat-TV, wifi) 120 €.

3-toal, Karja tn, 2/2, ERINEVAD PERIOODID, väga heas korras, möbl, sobib töötajatele või suurte lastega perele, 6 voodikohta, autohoov hoovis. Üür 250 €/kuu + kulud või töötajatele 70 €/päev (sisaldab kulusid).

2-toal, Nikolai tn, kesklinn, 1aastane leping, keskk, möbl, heas korras, autohoov kinnises parklas. Üür 180 €/kuu + kõrvalkulud.

OTSIN KLIENTIDELE

2- ja 3-toalisi ÜÜR Kortereid. Korrektsed ja kiired lepingud. OOTAN TEIE PAKKUMISI!

ARCO VARA

MAIDO SEIN
Pärnumaa
piirkonna juht
Tel 510 4242
Maido.Sein@arcovara.ee

SIRJE SAVVEST
Kutseline maakler
(KKM 110607)
Tel 524 2277
Sirje.Savvest@arcovara.ee

SIRJE PEETRI
Maakler
Tel 5649 0195
Sirje.Peetri@arcovara.ee

DIANA NÕMME
Maakler/Hindaja
Tel 514 1045
Diana.Nomme@arcovara.ee

EDA ERIISAAR
Kinnisvaraala
konsultatsioon ja hindamine
Tel 525 0142
Eda.Eriisaar@arcovara.ee

Hea asukohaga korter!
Müüa ahikütte ja verandaga
2-toaline korter (42,8 m²)
Riia mnt-l, maja II korrusel.
Hind 19 000 €. Sirje Peetri, 5649 0195

Suurepärane asukoht!
Müüa õdus 3-toaline korter
(71 m²) vaikselt Väike-Jõe tn.
Vaade jõele.
Privaatne sissepääs. Ahiküte.
Rõdu ehitamise võimalus.
Hind 49 900 €. Diana Nõmme, 514 1045

Korter uuemas majas
Tulika 12.
Müüa 2-toaline korter (45,9 m²)
III korrusel. Heas seisukorras.
Köögi-mööbel.
Umbtänava lõpus.
Hind 49 900 €. Maido Sein, 510 4242

Korras elamu Räämal.
Müüa maja vaikselt umbtänaval.
Üp 160 m², kinnistu 600 m².
4 tuba, köök, saun, garaaž,
abiruumid, keskküte, õhksoo-
juspump, kamin. Ilus aed.
Hind 139 000 €. Sirje Savvest, 524 2277

2-toaline rõduga korter.
Müüa korter Pärnus Kitse
tänaval üldpinnaga 46 m².
II korrus.
Eraldi köök, WC ja vannituba.
Hind 38 000 €. Sirje Peetri, 5649 0195

Korteri mugavus – eramaja
privaatsus! Müüa suurepärane
ridaelamuboks Kaevu tn.
Üp 189,4 m², 4 tuba, saun, garaaž.
Kinnine sisehoov. Mööbli
võimalus. Väga heas korras!
Soodsad kulud. Hind 98 000 €. Sirje Savvest, 524 2277

Omanäoline maja!
Müüa kapitaalset remonti vajav
maja (101,4 m²) Ilvese tänaval.
Kruut 963 m².
Eraldi köök, WC ja vannituba.
Majas 5 tuba, köök, kelder,
lisaks teine korrus, garaaž.
Hind 54 500 €. Diana Nõmme, 514 1045

Maja Häädemeestel.
Majas 3 tuba, garaaž,
abiruum, kelder. Kõrghaljas-
tusega kinnistu 9161 m².
Piirneb asfaltteega.
Uus hind 17 000 €. Maido Sein, 510 4242

Tasuta nõu
24/7

Eesti kinnisvara nõustamiskeskuse Pärnumaa esindus

6 200 300

www.arcovara.ee/6200300

OBER HAUS

KINNISVARAFIRMA

Ringi 1, Pärnu | Tel 449 0230 | parnu@ober-haus.ee

KÕIKIDES PANKADES AKTSEPTERITAV EKSPERT-HINNANG SINU KORTERILE, MAJALE VÕI MAALE OBER-HAUSI PÄRNU BÜROOST!

Kinnisvara hindamine
Laire Kiveste 5193 6993
laire.kiveste@ober-haus.ee

KINNISVARAPAKKUMISED

MÜÜA KINNISTU

Käärsoo tee, Paikuse vald
Kinnistu asub Pärnu maakonnas ja on hoone-
tamata. Elamumaale on võimalik rajada üks
eramu ja üks kõrvalhoone. Elamu suuruseks
on kuni 200 m² ja kõrgus kuni 9 m. Elamumaad
ümbritsevad eravaldused ja männimets.

Hind: 10 377 € ID: 256533
Jane Riidamets: tel 449 0230, 5333 4404

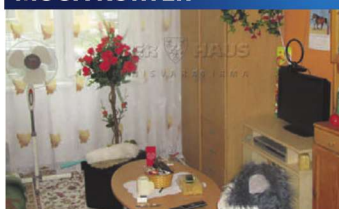
MÜÜA KORTER

Kooli tn, Sindi
Üp: 44,7 m². Müüa 2toaline rõduga korter
Sindis asuvas paneelmajas. Toad läbi maja.
Aknad vahetatud, põrandal laminaatparkett.
Asukoht soodne: maja kõrval lasteaiad, kool ja
supermarket.

Hind: 26 000 € ID: 312813
Jane Riidamets: tel 449 0230, 5333 4404

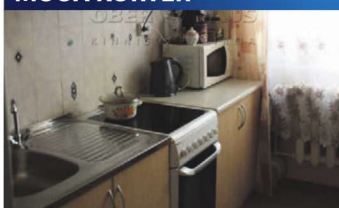
MÜÜA KORTER

Mere tn, Pärnu
Üp: 30 m². Müüa ahiküttega korter. Korter
on kaasomandis 2 leibkonna vahel (korteri
üldpind on 65,2 m²). Müüakse 2/5 mõttelist osa.
Vesi ja kanalisatsioon olemas. Eraldi WC.

Hind: 19 000 € ID: 311761
Jane Riidamets: tel 449 0230, 5333 4404

MÜÜA KORTER

Oja tn, Pärnu
Üp: 40,8 m². Müüa päikesepoolne 2toaline
korteri. Kaks eraldi asetsevat tuba ei ole läbi-
käidavad. Kõik eraldi. Soe ja valgusküllane
korteri. Majas toimiv ühistu. Auto parkimine
maja hoovis. Lähedal toidupood, kool, lasteaiad.

Hind: 25 000 € ID: 311761
Ebe-Liis Rattasepp: tel 449 5996, 5648 7477

MÜÜA RIDAELAMUBOKS

Kaeu tn, Pärnu
Üp: 189,3 m². Müüa ridaelamu rahulik elama-
rajoonis. Ümber elamu oma aed ilusa haljas-
tusega. Keldikorrusel saun ja sauna eesruum.
Esimesel korrusel avar elutuba avatud köögiga.
Elutoast pääs hoovialale.

Hind: 94 900 € ID: 316464
Ebe-Liis Rattasepp: tel 449 5996, 5648 7477

MÜÜA KINNISTU

Käärsoo tee, Paikuse vald
Planeeringu ala paikneb Pärnu maakonnas.
Kinnistu on hoonestatamata. Maapind on kin-
nistu ulatuses tasane, väikese tõusuga ida
pool asuva metsa poole. Kinnistut ümbritse-
vad eravaldused. Kõrghaljustus peab säilima.

Hind: 10 386 € ID: 256531
Jane Riidamets: tel 449 0230, 5333 4404

MÜÜA KORTER

Supeluse tn, Pärnu
Üp: 56,7 m². Müüa korter hinnatud ranna
rajoonis. Väga hea asukoht: Pärnu rand, kesk-
linn, kohvikud, restoranid, spaad, poed, ten-
niseväljak ja pargid jalutuskäigu kaugusel.
Ahiküte, soe vesi boilerist. Hoovis oma kuur.

Hind: 65 100 € ID: 314108
Jane Riidamets: tel 449 0230, 5333 4404

MÜÜA RIDAELAMUBOKS

Kesa tee, Tammiste
Üp: 129,5 m². Müüa imelise vaatega rida-
elamuboks Pärnu jõe kaldal. Kinnistu piira-
tud aiaga. Jõe kaldal plott ujuma või paadiga
sõitma minekuks. Esimesel korrusel asuvad
avatud köök-elutuba, suur terrass, WC ja saun.

Hind: 97 000 € ID: 317227
Ebe-Liis Rattasepp: tel 449 5996, 5648 7477

MÜÜA KORTER

Pärnade pst, Pärnu
Üp: 57,9 m². Müüa või vahetada korteri
vastu 3toaline korter Paikuse alevis. Maja
soojustatud ja korter väga soe. Korralikult re-
noveeritud, väga heas seisukorras. Korteri
elekterküte vannitoas ja köögis põrandaküte.

Hind: 44 000 € ID: 319643
Ebe-Liis Rattasepp: tel 449 5996, 5648 7477

MÜÜA MAJA

Veski tn, Sindi
Üp: 129,2 m². Müüa hubane maja hool-
datud aiaga. Majas neli tuba, köök, saun, WC.
Köögis puuküttega pliit, mis kütab soojaks ka
elutuba. Magamistubades elektriradiaatorid.

Hind: 41 900 € ID: 314107
Ebe-Liis Rattasepp: tel 449 5996, 5648 7477

rohkem pakkumisi www.ober-haus.ee

UUS MÖÖBEL

LAOHINNAD KEHTIVAD VEEL 4 PÄEVA

www.ladutuhjaks.ee

HELJE BRUDEL KINNISVARA

Aastast 1996

Tel 443 3580, 516 7103

brudelkinnisvara@hotmail.ee www.brudelkinnisvara.ee

Helje Brudel
juhataja

2TOALISED KORTERID

1. Kesklinnas, 40,3 m², II k, avatud köök-elutuba, köögmööbel, WC-duširuum, laudpõrandad, klaasidega täispuitused, valgea glasuupottahi, kelder, aiamaa, parkimine hoovis **65 000 €**
2. Rohu 105, V k, üp 54,6 m², isol toad, köögmööbel, el-pliit, vannituba, WC eraldi, turvauks, fonolukk, väga heas korras **48 000 €**
3. Suur-Veski 8, I k, 41 m², 2 tuba, väga heas korras, renov **48 000 €**
4. Tilga tee 1, 58,3 m², II k, köögmööbel, -tehnik, kaminahi, saun **45 000 €**
5. Vändra, Turu 22, 48,8 m², III k, k mug, rõdu, heas korras **22 000 €**
6. Lihula, üp 51,3 m², II k, eraldi toad, puitaknad, plaatpõrandad, oma keskküte (tahke), sahv, garderoob, rõdu, duširuum-WC (korras) **6900 €**

3TOALISED KORTERID

1. Pärna 5, II k, üp u 60 m², ts-vesi, -kanal, puitaknad **63 000 €**
2. Männi 5, 65,7 m², II k, ahik, v heas korras, osal möbl, garaaž **59 000 €**
3. Lihula, Ristiku tn, 68 m², I k, ahi- ja boileriküte, 2 lodžat, saun **24 000 €**
4. Ahaste, üp 52,5 m², II k, ahik, osal möbleeritud, päikesepoolne, heas korras. Kool, lasteaiad u 1 km, bussipeatus ja kauplus 500 m. Või anda üürile kuni müügini või tulevasele ostjale **19 000 €**

4TOALINE KORTER

1. Kesklinnas, IV korrus, üp 77,3 m², läbi maja korter, vaade pargile, aknad vahetatud, vajab kaasajastamist **93 450 €**

5TOALINE KORTER

1. Riia mnt 83, terve maja II k, üp 107 m², 2 kööki, vannituba ja esik, omaette sissepääs, garaaži võimalus, 6 akent vahetatud, 4 puitakent, ts-vesi, ts-kanal ühendamata **71 000 €**

RIDAELAMU

1. Oja 63a, üp 110,5 m², läbi 3 korruse, ts-vesi ja -kanal, kivimaja, rõdud, siseplaneering ja -viimistlus puudub, projekt olemas **66 100 €**

MAJAOSAD

1. Kitse tn, 86,7 m², II k, 4 tuba, ts-vesi ja -kanal, ahiküte, uued aknad, vannituba, boiler, krunt 300 m² **51 000 €**

MAJAD

1. Tahkuranna v, Reiu k, Pärnust 4 km, üp 340,3 m² / 14 980 m², 7 tuba, 2 kööki, 3 rõdu, oma keskküte, vesi hüdroforiga, kanal imbkaevudesse, krunt piirneb jõega, krundil tiik, el 220/380, sobib 2 perele **232 000 €**
2. Häädemeeste v, 2007. a valminud, üp 268,63 m², krunt 2497 m², Pärnust 34 km, 5 tuba läbi 5 tasapinna, suur köök köögmööbli, puuküttesaun, termokaskpõrandad, kesktolmuimeja, valvesüsteem, 2 õhksoojuspumpa, kvaliteetmaterjalist maja **195 000 €**
3. Paikuse, Kalda tn, 169,7 / krunt 958 m², 7 tuba, köök, majandusruum, saun, dušš, 2 WCd, terrass, kõrghaljustus, osal möbl, v h korras **157 000 €**
4. Silla k, Orupõllu 7, üp 191,3 m², 5 tuba, krunt 1462 m², valminud 2010. a, keskküte (tahke), õhksoojuspump, ts-vesi ja -kanal **144 000 €**
5. Tammiste, Ristiku tn, 141 m², krunt 1024 m², 2kor. Või vahetada 3toal kõigi mug korteri vastu + kompensatsioon **132 900 €**
6. Tammiste, Takja tn, üp 210 m², ts-vesi ja -kanal, krunt 1300 m², kivikatus, pelletiküte, garaaž, saun, dušš, valminud 2010. a **130 000 €**
7. Kibuvitsa 32, üp 136,5 m², krunt 507,1 m², 7 tuba, saun, duširuum, vannituba, keskküte (tahke), köögmööbel, valm 2011. a **97 000 €**
8. Männituka tee, üp 187,5 m², krunt 600 m², 5 tuba, vannituba, saun, keskküte (tahke), krunt piiratud aiaga, garaaž **86 000 €**
9. Nooda tn, üp 282,4 m² / 1500 m², 2 tuba ja köök elamiskõlblikud, ülejäänud maja vajab kap-remonti, vesi linnatrassist **69 000 €**
10. Audru, Aronia tn, üp 169,7 m², 6 tuba, suur rõdu, keskküte (tahke), vesi puurkaevust, saun, kõik aknad vahetatud **58 000 €**
11. Treimanis korralik maja, 82,7 m² / 7,3 ha, 3 tuba, köök, viljakandev aed, kõrvalhooned, saun, vesi hüdroforiga, el 220/380 25 A, hea juurdepääs, II korruse väljaehitamise võimalus **54 000 €**

ÄRIPIND

1. Tegutsev PUHKEMAJA Uulus, 650 m² / 6800 m², koos sisustusega, sobib ka hooldekoduks (40 voodikohta). **159 000 €**. Müüakse koos eramuga, üp 114,9 m², 4 tuba, köögmööbel, duširuum, saun, kaminahi, põrandaküte, kivikatus, väga heas korras. **135 000 €**. Kokku **249 000 €**

KRUNT

1. Sauga v, Nurme k, Puraviku, üp 2143 m², kt 73001:001:1070 **13 000 €**

VÕTAN MÜÜKI KORTEREID JA VÄIKSEMAID MAJU

Italya king
САМЫЙ БОЛЬШОЙ ВЫБОР ОБУВИ В ЭСТОНИИ

12.80 **5.00** **10.80** **16.00** **13.50** **18.00** **13.50** **13.90**

Rohkem kui 100 erinevat mudelit

Asume Pärnus Riia mnt 131 MAXIMAXXX

LOOTUS KINNISVARA

Kinnisvara müük • Ost • Üür
Vahetus • Konsultatsioonid

Jana Lootus kutseline maakler
tel +372 513 7155 • jana@lootuskinnisvara.ee

MÜÜA EKSKLUSIIVNE KATUSE-KORTER kesklinnas. Üp 110 m², rõdu 20 m², mullivann, keskküte, kamin, õhksoojuspump, korkpõrandad, eritellimisel sisustus. **Hind 105 000 €**

MÜÜA MAJA NELGI TN. Üp 90 m², krunt 812 m², ehitatud 2010, 4 tuba, saun, kamin, ahi, keskküte, väga soe, kuur, kasvuhoone. **VÄGA HEA HIND 59 900 € KIIRE!**

MÜÜA 4TOALINE SAUNA JA KAHE-KOHALISE MULLIVANNIGA krt Oja tn, V k, 74,9 m², hea planeering, soojustatud, suured garderoobikapid. **HEA HIND 47 000 €.**

MÜÜA:

- AUDRUS KUUSE tn 2toal saunaga ahiküttega korter, üp 55,4 m², I k, rõdu, remonditud, soojustatud. **HIND 23 000 €.**
- 1TOAL KORTER, Haapsalu mnt, üp 25,6 m², vajab remonti, aiamaa. **HIND 11 000 €.**
- MAJA SINDIS, üp 140 m², kinnistu 2584 m². **HIND 75 000 €.**
- MAJA METSAPOOLE K, üp 94 m² + 104 m², kinnistu 1,38 ha, heas korras, tsentraalvesi, männimets, mereni 500 m. **HIND 85 000 €.**

ÜÜRILE ANDA:

- UUES MAJAS sisustatud 2toaline korter ranna rajoonis, I k, el-küte. **Hind 250 €/kuus + maksed.**

OTSIN KLIENDILE MAJA RAEKÜLAS, VÕIB REMONTI VAJADA.
HIND KUNI 120 000 € KIIRE! OTSIN KLIENDILE 2-3TOAL ahik korterit Pärnus. ÜÜRİKORTEREID PÄRNU.

PÄIKE
PÄEVIKESKUS

Tammsaare pst 41 • Pärnu
tel 445 2211
Oleme avatud
E-R 8-21 • L-P 9-20

Päevituskeskus Päike pakub tööd kohusetundlikule ja töökalale
ADMINISTRAATORILE
CV saata hiljemalt 20.10.2014
agne@akaruse.ee või solaarium@akaruse.ee

Mauri OÜ
TEHNOÜLEVAATUS

Asume Mauri tehnokülas
E-R 9-18 • L 10-15
BRONEERI AEG
Tel 437 4317

OKTOOBRI **KÕIK PRILLIKLAASID kuni -50%!**

Pakkumine kehtib raamide ja klaaside koostul.

PRILLID KÄTTE SAMAL PÄEVAL!
(-3,0/+3,75 cyl-1,0)

Tallinna Optika – kindel valik
opti.ee
Tallinna Optika

PÄRNUS
Homniku 13
tel 443 1369
Sadama 15
(taastusravikeskus Viiking)
tel 442 0035

www.opti.ee • parnu@opti.ee

KORTERID

1TOALISED

Kooli 69, 35,8 m², VII k, lift, rõdu, merevaade **57 000 €**
 Riia mnt 137, 42,5 m², ahik, II k, vajab remonti **Hind kokkuleppel**
 Mai 25, 27,8 m², IV k, lõunapoolne, h korras, ökonoomne **30 000 €**

2TOALISED

Rohu tn, 33,2 m², III k, keskk, heas korras ja möbleeritud **25 000 €**
 Liiva 2c, uus maja, 50,9 m², III k, rõdu, lõunapoolne, keskk **64 000 €**
 Suur-Sepa 8, 80 m², II k, keskk, kamin, panipaik, h korras **70 000 €**

3TOALISED

Suur-Jõe 16c, 60,9 m², II k, ahiküte, maja renoveeritud **46 000 €**
 Tulika 14, 64,4 m², rõdu, kelder, tehtud san-remont **49 000 €**

4TOALISED

Riia mnt 21a, 90 m², ahik, I k, terrass, aed **64 000 €**
 Sauga alev, 73 m², III k, õhksoojuspump **35 000 €**
 Kuldsed Kodu 1, 75,2 m², mitu rõdu **35 000 €**

5TOALINE

Kuuse 2, Audru, 118 m², 2 korrust **47 000 €**

MAJAD

Koolimaja tee 6, Sauga, 95 m² **79 000 €**
 Õli 7, 141 m², 2 korrust, 6 tuba **118 000 €**
 Ringi 15, Sindi, 94,3 m², 5 tuba **39 500 €**
 Ristiku tee 46, Tammiste, 192 m², 6 tuba **210 000 €**
 Laredei 2, Häädemeeste, 88,5 m², 4 tuba **25 000 €**
 Mäe 11, Lavassaare, 104,4 m², heas korras **60 000 €**
 Nõlva põik 2, 125,3 m², 5 tuba **110 000 €**
 Kivialliku tee 10, Tahkuranna, 267 m², 6 tuba **220 000 €**

Kindel tehing!

margus@lunapolis.ee
 Tel 517 2977

Margus Laidna

Rohkem üüri- ja müügipakkumisi põhjaliku infoga
 leiate meie kodulehelt!
www.lunapolis.ee

Nõlva põik 2

Müüa pool paarismajast, üp 125,3 m², 5 tuba,
 saun, terrass, keskküte, heas korras

110 000 €

Mirje Kallaste
 Regiooni juht
 Kutseline hindaja
 Tel 503 3745

Kristin Vester
 Kutseline hindaja
 Äripindade hindaja
 Tel 5346 0045

Piret Rondo
 Maakler
 Hindaja
 Tel 529 0417

Merike Orgvee
 Maakler
 Tel 513 3884

Juhan Soekõrv
 Maakler
 Tel 5303 4245

Aime Vaarma
 Maakler
 Tel 5565 6221

Tiit Kuusik
 Maakler
 Tel 516 0326

LEIAME TEILE ÜHESKOOS UUE SOBIVA KODU!

DOMUS maksab Sulle
100 € PREEMIAT!

Saatke meile VIHJE oma tuttava kohta,
 kellel võib olla KINNISVARA MÜÜGISOOV

Eduka kinnisvaratehingu puhul
 premeerime Sind 100 euroga

MegaKOMBO

VÄÄRTUSLIKUM, KUI PEALTNÄHA PAISTAB!

Aastas 251 numbrit paberlehte, 365 päeva digilehte, 4 numbrit ajakirja teadlikule tarbijale OSUTI, 6 numbrit ajakirja parimateks aastateks 30+, 11 numbrit ajakirja elukogenud inimesele 60+, aasta lõpus kalender

paberil

See kõik ainult
7.50 €
kuus

juriidilisele isikule
8.60 €

arvutis

nutitefonis

tahvelarvutis

Pärnu Postimees
PÄRNUMAA AJALEHT
ASUTANUD J. V. JÄNNSEN 1857

Lehte tellida või tellimust pikendada saab

Pärnu Postimehe toimetuses Rüütli 14, II k, kabinet 208
www.parnupostimees.ee, telefonil 447 7087 või 617 7717

TEENUS

3 t tagaluuktoostukiga veok, vajadusel ka töömehed. 5595 9144.

Firma annab laenu. Nt 1000 € 2 aastaks on kuumakse 74,24 €, kokku 1781,76 €, krediitkulukuse määr 94,53%, fikseeritud intress 62,99%. Laen on finantskohustus. Tutvuge tingimustega, konsulteerige spetsialistiga. Tel 5199 7679.

KORSTNAPÜHKIMISTÖÖD.
Litsents. 5660 0400.

KÕIK VEOD, kj 2 t, porte. 553 7389.

LAARMANN KRAANAD – tõstevõimega kuni 80 t, kraana haagisega, teleskooplaadur. 5552 0847.

Lehtede koristus ja äravedu.
5687 6991.

Nõuandeliin tel 900 5020. Töö-, tervise-, armastuse- ja suhteprobleemid, 24 h. Hind 0,97 €/min.

Ohtlike puude langetamine.
504 7811.

PRILLIDE REMONT E-R kl 10–13. Tallinna mnt 15, 5818 2822.

Puit- ja parkettpõrandate paigaldus, lihvimine, viimistlus, taastamine. 515 4056.

Põrandate paigaldus, lihvimine, hooldamine. 5361 3694.

Raamatupidamisteenus. 505 0273. www.siskre.ee.

Raamatupidamisteenus. 5687 5775, raamatupidamine77@gmail.com.

Rakkeaevu puhastamine ja remont. 557 4792.

Rakkeaevu kaevamine, puhastus ja remont. Tel 5638 1774.

Soojustamine puistevillaga. Tel 5665 0604, 502 0066.

Süsteem seinad soojaks hingava TERMOVAHUGA. Soojustuskogemused alates aastast 2007 (ligi 2000 objekti Eestis). JÄRELMAKSUVÕIMALUS! www.therm.ee, info@therm.ee, +372 5660 6010.

Teemantpuurimine. Tel 5668 9845. www.teemantpuur.eu.

teleriremont.ee. Riia 39.

VEOD, KOLIMINE, TÖÖMEHED. 442 6177, 5622 6895. ENNUPOISID.

Väikeehitus-, koristus-, lammutus- ja kolimistööd. 5595 9144.

Õmblusmasinate parandus. 5836 2907.

KINNISVARA

Müüa ahik krt. 445 2277.

Müüa 2toal korter Võistes, 55 m². Tel 517 0852.

Müüa talumaja, kohene elamisvõimalus. 5667 4802.

Üürile anda 2toal ahik krt. 5684 9084.

OÜ ETEST PR ostab metsa- ja põllumaad. 504 5215, 514 5215.

Soovin osta 2toal keskk korteri Jannseni, Tallinna mnt piirk. Hind kuni 35 000 €. Tel 5342 6544.

Üürile anda 2toal ahik möbl krt omanikult. 5366 5616.

REAL ESTATE LOSSI KINNISVARABÜROO

Müüa rahulikud Audru alevikus 3TOALINE KORTER
Üp 50,5 m².
Hind 28 500 €

Lossi KVB
tel 502 0358, www.lossi.ee
eino.ojandu@lossi.ee

Üürile anda tuba eramust. 5622 6895.

Üürile 1toal ahik möbl krt. 5380 5533.

Üürile 2toal krt. 5657 5830.

Üürile möbl krt naisele. 5456 2447.

Üürile tuba. 5827 0327.

Müüa 4toal krt Rohu tn 111. Ringi KVB, 515 4570.

Müüa 4toal krt Papiniidu tn 31. Ringi KVB, 515 4570.

Müüa maja Audru vallas, kinnistu 2276 m². Ringi KVB, 515 4570.

KOOLITUS

VANALINNA KOOLITUSKESKUS

Hospitali 22
BEEBIKOOL 3 k – 3 a.
Tel 565 3927,

www.vanalinna.koolituskeskus.ee.

MUUD

Kardinate ja individuaalõmblemine ning rõivaste parandamine. Kasutatud riided Inglismaalt. Tallinna mnt 85, parkimine hoovis. Tel 5566 6633.

Kuhu küll kõik mehed jäävad... Kuldse keskeas härra, tunned rõõmu tantsust ja heast seltskonnast. Ootan! 514 6311.

TÖÖ

Teeme ehitus- ja remonditööd. Eramud, korteriühistud. 554 8539.

Teeme katusekatte vahetust, remont, ehituslikud plekitööd. 554 8164.

Kvaliteetsed raamatupidamisteenused. Vajadusel teen kohapeal. info@pearaamatupidaja.ee.

PAKUME TÖÖD PÕHIKOHAGA MIG/MAG KEEVITAJATELE SOOMES. ABIKS TÖÖKOOGEMUS, HEA JOONISTE LUGEMISE OSKUS JA MÕNINGANE SOOME KÕNEKEELE OSKUS. CV saata prof.sol@mail.ee. Lisainfo +372 5569 7221.

Tulen tööle autojuhiks osalise või täistööajaga (kutsetunnistus, digikaart). 553 5552.

SÕIDUKID

Müüa superkorralik Vectra sedaan, 2000. a, 1,6, 74 kW. TÜV 05.15. Tel 504 4498.

Ostan teie kasutult seisva sõiduki. Tel 5330 1887.

TEADE

11.10 kl 10–16 oktoobril aastase Paide kultuurikeskuse juures. Kauplejate registreerimine www.paidekultuurikeskus.ee, 384 9130.

Kauplus TUUSTI TUBA. Pärnu, Tallinna mnt 13. Riidekaubal hinnad all 50%. Tule tuuseldama!

L, 18.10 Pärnus praktiline seljaseminar. Tel 529 5717, www.enesetaiendajad.ee.

T, 14.10 kell 18 Mai Agate Väljataga Pärnu keskraamatukogus. Tel 529 5717, www.enesetaiendajad.ee.

GPSi uuendus ja remont. 5617 3144.

HÜPPA MÄNGUMAA.
www.hyppa.ee,
527 8011.

KAARDID ENNUSTAVAD. Tel 900 1727, 24 h. Hind 1,09 €/min.

KORSTNAPÜHKIJA Kiisk, litsents. 5621 5475.

VÕIMSAIM KASTIKAS

ISUZU
D-MAX

**HINNAVÕIT
5600 €**

4WD

1050_{cm}

3500 kg

7,3 l/100km

ESC

AIRBAG

VEO AUTO
DNA

DOUBLE CAB

Isuzu D-Maxi on testitud kõikvõimalikes tingimustes. Tulemuseks on rasketehnika DNA-ga pikap, mille juures on näha Isuzu 90aastane tarbeautode tootmise kogemus. Uuel D-Maxil on suurem kast, mugavam ja avaram kabiin ning rikkalikum põhivarustus. Uus võimsam, aga samas ökonoomsem 2,5 TDi mootor (163 hj / 400 N*m / 7,3 l/100 km) ning uued manuaal- ja automaatkäigukastid võimaldavad vedada nüüd koguni **3500 kg** haagist.

Isuzu D-Max Space Cab 2,5 TDi LS 6MT soodushind 23 390 €

Isuzu D-Max Double Cab 2,5 TDi LS 6MT soodushind 24 990 €

ISUZU

Auto kohe laost!

Keskmine kütusekulu 7,3 l/100 km, CO₂ heide 192 g/km

SPACE CAB

D-Max Space Cab-il on mõlemal küljel praktilised keskmise piilarita eestavanevad tagauksed.

TOPAUTO | Pärnu

J. W. Jannseni 36b, Pärnu. Tel 443 2113, 5668 0021 www.mdmauto.ee

SEAT

KÕIK LEONID

2000 €

SOODSAMAD!

Autolehe testivõit 33/2014

1. SEAT Leon CUPRA 280
2. Ford Focus ST
3. Kia Ceed GT

TEKNARI

Testivõit TEKNARI 22/2013

1. SEAT Leon ST
2. Volkswagen Golf Variant
3. Škoda Octavia Combi

Testivõit

Auto, Motor & Sport 2/2013

1. SEAT Leon
2. Mercedes Benz A200

VALI 2000 € EEST SOODUSTUS ISE

- 1 kas saad vana auto eest rohkem raha
- 2 kas saad uue auto soodsamalt kätte, soodushinnad al 13 490 €
- 3 kas maksame Sinu mistahes praeguse auto eest 2000 € uue Leonil liisingu sissemaksiks

Nüüd Leon ST universaal ka nelikveolisena!

TULE PROOVISÕIDULE!

Keskmine kütusekulu 3,9-6,6 l/100 km, CO₂ heide 87-154 g/km, võimsus 85-280 hj

TOPAUTO | Pärnu

J. W. Jannseni 36b, Pärnu. Tel 443 2113, 5668 0021 www.mdmauto.ee

AKNAKODA
KVALITEET JA KOGEKUSED

Seoses müügi mahuga kasvuga kuulutab ettevõtte
Aknakoda OÜ välja konkursi
Pärnu müügiesinduse

MÜÜGISEKRETÄRI

vaba ametikoha täitmiseks.

Aknakoda on Eesti erakapitalil loodud ettevõtte, mille tegevus-
valdkondadeks on PVC-akende ja -uste valmistamine ning
paigaldamine. Pärnu müügiesindus asub aadressil Lai 10, Pärnu.

Müügisekretäri põhilised tööülesanded:

- müügidokumentatsiooni koostamine
- hinnapakumiste koostamine ja klientide nõustamine
- aruandluste koostamine ja arvete klientidele esitamine

Ootused kandidaatidele:

- töökogemus müügi valdkonnas või analoogses ettevõttes
- täpsus, korrektsus, kohuse- ja vastutustunne
- väga hea suhtlemisoskus ja pingetaluvus
- arvuti kasutamise oskus: Excel, Word
- heal tasemel eesti ja vene keele oskus
- vähemalt keskharidus

Pakume:

- meeldivat, sõbralikku ja professionaalset töökollektiivi
- eeskujulikke töökeskkonda
- erialast väljaõpet
- tööle vastavat tulemuspalka

CV (elulookirjeldus) saata e-posti aadressil
nigul.nurm@aknakoda.ee hiljemalt **19.10.2014.**

Täiendav info tel 513 6827.

Pärnu Linnavalitsuse haridus- ja kultuuriosakond
teatab, et

31. oktoobrini 2014 saab esitada
haridusprojektide toetuse taotlusi
2015. aasta I poolaastaks

Lisainformatsioon haridusprojektide taotlemise kohta koos taotlusvormiga
on kättesaadav Pärnu linna veebilehel rubriigis „Haridus - Haridusprojektid“
Tel: 444 8254, 444 8257

1. novembrini 2014 saab esitada
noorsooprojektide toetuse taotlusi
2015. aastaks

Lisainformatsioon noorsooprojektide taotlemise kohta koos taotlusvormiga
on kättesaadav Pärnu linna veebilehel rubriigis „Haridus - Noorsooprojektid“
Tel: 444 8255, 444 8257

Taotlused palume saata Pärnu Linnavalitsuse haridus- ja kultuuriosakonnale
aadressil Suur-Sepa 16, 80098 Pärnu või digitaalselt allkirjastatuna e-postile
linnavalitsus@lv.parnu.ee.

www.parnu.ee

Pärnu Linnavalitsus

Tõstamaa Keskool kuulutab välja konkursi GÜMNAASIUMI MATEMAATIKA ASENDUSÕPETAJA

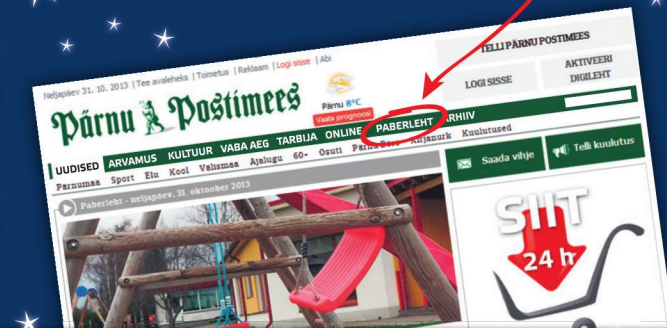
1, 0 ametikoha täitmiseks (lapsepuhkuse ajaks)

Tööle asumine **27. oktoobrist 2014**
(alates II õppeveerandist)

Avaldus, CV, haridust tõendavad dokumendid saata
e-postil **toomas.mitt@tostamaa.ee**
Info telefonil 526 1935

Paberlehe lood
digilehes juba
SÜDAÖÖST!

www.parnupostimees.ee

AINULT TELLIJALE!

REINPAUL

Ostame hakkimiseks

LADUSTATUD VÕSA
ja RAIEJÄÄTMEID.

Hakkimine ja tasumine kiire.
Tel 528 5800

www.reinpaul.ee

AINULT SEL NÄDALAL

AINULT PÄRNU POSTIMEHE TELLIJASKONNALE

6.-12. oktoobril on kõigil Pärnu Postimehe tellijaskonda kuuluvatel isikutel võimalik soodustingimustel osta järgmisi tooteid:

TALVEREHV
Antares Grip 20
195/65 R15

Tavahind 49 €
Hind teile 40 €
PakU (paks kasu) 9 €

TALVEREHV
Antares Grip 20
205/55 R16

Tavahind 59 €
Hind teile 50 €
PakU (paks kasu) 9 €

TALVEREHV
Antares Grip 20
225/45 R17

Tavahind 69 €
Hind teile 57 €
PakU (paks kasu) 12 €

Küsi pakkumist
ka teistele mõõtudele!

Rehvivahetus

Velg kuni 16" k.a.
Suuremate velgede iga lisatolli
eest tuleb juurde tasuda 5 €.
Maasturite ja kaubikute eest tuleb
juurde tasuda 10 €

Tavahind 30 €
Hind teile 20 €
PakU (paks kasu) 10 €

KUMMIHAI

Kummihai OÜ
Lao 12-8, tel 5344 6040
www.kummihai24.ee
parnu@kummihai24.ee
E-R 9-18, L 10-15
hooajal kl 9 kuni hilisõhtuni

KASTIHAAGIS TIKI
cs 275-L

Tavahind 1147 €
Hind teile 996 €
PakU (paks kasu) 151 €

Lisaks veel **TASUTA** tent ja tugikaared
rahalisel väärtuses **130 €**

Kõik talverehvid

-25%

Haakekonksud ja paigaldus

-20%

PoolQ OÜ
Autoasi
Savi 3, Pärnu
Tel 501 8277
poolq@autoasi.ee

Liigesed ja selg on kanged,
teevad haiget?

NANO HAP™ sini-valged suus
lahustuvad kapslid on
oktoobrikuus ainult kodulinlastele
väga tervisliku hinnaga!

1 pk

Tavahind 34 €
Hind teile 30 €
PakU (paks kasu) 4 €

2 pk

Tavahind 68 €
Hind teile 55 €
PakU (paks kasu) 13 €

3 pk

Tavahind 102 €
Hind teile 75 €
PakU (paks kasu) 27 €

Tellimuste vastuvõtt telefonil **5567 0607**,
Soodustuse märksõnaks on **Pärnu Postimees**

Saadetis tuleb otse Teie kodupostkasti

Medicate Est OÜ
Tel 5567 0607
info@nanohap.ee
www.nanohap.ee

TASUTA
kliendikaardi
saavad kõik,
kellel on
olemas kehtiv
Pärnu Postimehe
tellimus

Kliendikaardi saab
Pärnu Postimehe
toimetusest
II korrusel toast 208
tööpäeviti kell 9-17
Info tel 447 7087

Samas saab
vormistada
Pärnu Postimehe
tellimust

TEADE

9. juunist 15. augustini 2014. a toimus Pärnu linna üldplaneeringu avalik väljapanek, mille käigus laekus 294 avaldust kavandatud planeeringu lahenduse kohta. Planeerimisosaakond korraldas 24. septembril üldplaneeringu avaliku arutelu, millel osalenud vastuväidete esitajad jäid enamikus oma avaldatud seisukohtade juurde. Mõningaid ettepanekuid ja vastuväidete tegijate arutelu mitteoalemise tõttu. Planeerimisosaakond korraldab huvitatud isikutega täiendavaid kohtumisi vastuväidete lahendamiseks. Vastuväidet hõlmasid laia teemavaldkonda (nt kõrghooned, Niidu piirkonnas asuvad elamud, Rail Baltic, miljöalade tingimused, tingimused arengualadel jpm). Vaidlejad ja omavalitsus ei jõudnud kõigis küsimustes omavahelisele kokkuleppele. Koostööd vastuväidete esitajatega jätkatakse. Planeerimisosaakond esitab üldplaneeringu projekti Pärnu Maavalitsusele planeeringujärelevalve teostamiseks ja seiskoha võtmiseks planeeringu avalikul väljapanekul esitatud kirjalike vastuväidete kohta, mida ei ole planeeringu koostamisel arvestatud.

Selgeltnägija Kristi vastuvõtt Pärnus. Reg tel 550 0093.

Sensitiiv-tervendaja. Tel 5679 0181.

Tahkuranna Vallavalitsus algatas 30.09.2014 korraldusega nr 249 Reiu küla Tõlla tee 2 kinnistu detailplaneeringu ning otsustas mitte algatada selle detailplaneeringu keskkonnamõjude strateegilist hindamist. Detailplaneeringu eesmärgiks on suurendada Tõlla tee 2 kinnistul kehtiva detailplaneeringuga määratud ehitusõiguse maksimaalset lubatud ehitusalust pindala ja kavandada maaküttekollektori paigaldamise õigus Reiu jõe ehituskeeluvööndisse. Tahkuranna valla üldplaneeringu järgi on ala maakasutuseks väikeelamumaa. Algatatud detailplaneering on kooskõlas Tahkuranna valla üldplaneeringuga. Materjalidega saab tutvuda www.tahkuranna.ee alajaotuses Ehitamine ja planeerimine.

SÕIDUKID

Kaubikurent. Tel 5668 4104.

Mälestame oma kalleid vanemaid, isa
Harry SINISALU
8. X 1914 – 20. II 2000
100. sünniaastapäeval
ja ema
Herta SINISALU
21. IX 1918 – 8. II 1991
96. sünniaastapäeval.
Pojad Väino ja Arvi
laste ja lastelastega

TEENUS

Ehitame ja remondime. Kõik sise- ja väliehitustööd! 5632 7292.

Elektritööd. 5307 6322.

Erateed, platsid, haljastus- ja pinnasetööd. 512 2539.

KAARDID ENNUSTAVAD. Tel 900 1727, 24 h, hind 1,09 €/min.

KATUSED – ehitus ja remont. 5660 8122.

PAPINIIDU KOOPIAKESKUS
Paljundus, väljatrükk ja skaneerimine
Postkaardist maakaardini
tel: 6016500
pilt@termopilt.ee
www.termopilt.ee
Pärnu, Riia mnt. 106
TERMOPILT

KIVIKORSTNATE EHITUS JA PARANDUSTÖÖD. 554 8699.

Kivikorstnate ehitus. 5667 5334.

Koppladur. 502 5738.

Ohtlike puude langetamine. 5663 2968, 5340 2068.

PLASTAKENDE REMONT. Margus Aknad OÜ. 5663 3850.

Polsterdan uksi. Tel 5370 3971.

POTTSEPATÖÖD. 5689 8029.

Puistevillaga soojustamine. Tel 5346 6086.

Teemantpuurimine. Tel 5668 9845. www.teemantpuur.ee.

VEO- ja TÖSTETÖÖD. Tel 516 7789.

VEOTEENUS, kallutaja kuni 1,5 t. 5349 2771.

Ohtlike ja suurte **puude langetamine.** 517 5783.

TELLI KAEVETÖÖ või **RENDI BOBCAT.** 5306 5285.

Otsin **õpiabulist** I klassi lapsele. 5664 3353.

Tänavakivide paigaldus. 5802 6461.

Firma soojustab majade fassaade. www.radivaehitus.ee, 5348 7655.

GPSi UUENDUS. 5617 3144.

HALUMASINA rent ja teenus (bensiiniga või elektriga, mobiilne). 5620 8210.

AKNAPESU. 5674 5565.

MÜÜK

Kuiv **kask, lepp, saar** 0,5 ja 0,3 m. Kuivad **kase-, lepa-, haava- ja okaspuuklotsid** VÖRGUS ja PUISTENA. Vedu TASUTA. 5349 2771.

Müüa kvaliteetne toores **küttepuid** 30–50 cm veoga (lepp, kask, saar). 5346 1200.

LIIV, KRUUS, KILLUSTIK, MULD, FREESASFALT, vedu. Tel 5639 1234.

Kasepinnud, -klotsid. 5392 8834.

Kuivad **klotsid.** Paksud **kasepinnud.** 5390 5039.

Pakitud **TURBABRIKETT.** Kojuvedu. Tel 514 9745.

Kvaliteetne **PUIDUBRIKETT.** Vedu. Tel 5359 2794.

Kuivad **PLIIDIPUUD** ja **KLOTSID.** Kojuvedu. Tel 514 9745.

AV Küttepuid OÜ, küttepuid (kuiv/märg), kotipuu. 5699 3638.

Kuivad **klotsid** kottides ja **puidubrikett.** 5662 5110.

Kvaliteetne **HALUPUU** (must lepp, kask) veoga. 564 4507.

KVALITEETNE KÜTTEPUU. Osta ja sa ei kahetset! 513 2013.

KÕDUSÕNNIK 30 kg. **KUIV HALUPUU** 30–50 cm. Tammaru Farm, 523 8852.

KÜTE: 3 m, **halg** 30–60 cm, **võrgud,** katlasse saar. Al 16 €/rm. Järeelmaks. 5620 8210.

Küttepuid 3 m ja **halupuud** 30–60 cm. Tel 56690234.

Küttepuid 50 cm, kuivanud 2 a. 5342 4988.

LIIV, KRUUS, KILD, MULD. 512 2539.

Liiv, muld, pae- ja graniitkillustik, männipuukoor, kuni 1,5 t veoga. 5349 2771.

MULD, LIIV, KILD. 516 7789.

Poola eterniit, vihmaveesüsteemid, katuseaknad (odav). Tel 506 3383.

TURBA- JA PUIDUBRIKETT koos veoga. 507 8754, briketivedu.ee.

Müüa **halupuud.** 5349 5658.

Müüa **küttepuid** (ka võrgus). 505 9868.

Müüa **toidukartuleid.** 552 1308.

Müüa kuivi pakitud **kütteklotse** ja **kaminapuid, pelleteid ning puidu- ja turbabriketti** alusel. Vedu tasuta. Kontakt 433 3130, 523 8503.

METSAMATERJAL

Pärnasalu OÜ
Eesti metsa meister
PAKUME PARIMAT HINDA LEPA JA HAAVA ENAMUSEGA RAIETE JA KINNISTUTELE
info@sawmill.ee • Tel 513 1268
www.sawmill.ee

OST

Metsakinnistute ja raie ost (sobivad ka osaliselt raiutud ja hüpoteebiga koormatud metsakinnistud) Aitame metsakavade koostamisel ja paberite vormistamisel

Tel 525 9788 • harry@grundar.ee
faks 443 0376 • Tehnika 15, Paikuse

SkanEst Holding ostab **pakke, paberipuid** ja **palke** (ka metsakuiva ja sinega) ning **hakkevõsa**. Transport. 5678 3433.

Tootsi Turvas ostab: kasvavat ja tee äärde virnastatud võsa
Tel 5646 1882
jaak.raid@tootsiturvas.ee
Tel 526 9639
kaimo.kivikas@tootsiturvas.ee

REINPAUL
OSTAME KASVAVAT VÕSA
(raiume võsast puhtaks kraavid, tee- ja põlluääred, lepikud, haavikud jne)
Info tel 5593 3899, kaido@reinpaul.ee
www.reinpaul.ee

Pärnu Postimees

Terre Pärnumaa loeb!

Sul on kodus midagi, mida sa enam ei kasuta - aga ära visata ka ei raatsi ...

ÄRA MURETSE!

Ajalehtedes Pärnu Postimees, Virumaa Teataja, Sakala, Järva Teataja ja Valgamaalane ilmub

IGAL LAUPÄEVAL RUBRIIK „KASUTATUD ASJAD“

kus kasutatud asjade müügikuulutuse tähemärgi hind on vaid **1 sent** ja pildi lisamine **TASUTA!**

Kuulutusi võetakse vastu E–R 9–17 Pärnu Postimehe toimetuses Rütli 14, II korrus, info telefonidel 447 7077, 447 7090

LOOMAD

Müüa põlvnemistunnistusega, apriillis kolmandat korda poegiv **Eesti maatõugu** kõrgetoodanguline **lehm.** 5330 5700, 5661 6573.

Ära anda **kassipojad**, tasuta. Tel 528 4987.

TÖÖ

EHITUS- JA REMONDITÖÖD. 529 5483.

Kogemustega **lapsehoidja** otsib tööd. 5591 3971.

OÜ Metsagrupp pakub tööd tõstukiga **metsaveo autojuhile** ja **metsaväljaveo traktoristile.** Kandideerimiseks saada oma CV info@metsagrupp.ee või Papiniidu 5, 80010 Pärnu hiljemalt 19.10.2014.

Töö Soomes 4teljelise horisontaalse spindliga **CNC-metallitöötlemispingi operaatorile.** Telefon 5845 5548.

Pakume tööd CE-kat **veoautojuhile** (25meetrised autod, täispära). Töö vahetustega, 2 nädalat tööl, 1 nädal kodus. Abiks varasem töökogemus pool- ja/või täishaagisel ja eesti keele oskus. Kasuks tulevad kohusetunne, ausus, lojaalsus. Stabiilne töö Soome-Rootsi vahel. Korralik tehnika ja palju tööd. Tel 5340 0065.

PAKUME TÖÖD PÕHIKOHAGA MIG/MAG KEEVITAJATELE SOOMES. ABIKS TÖÖKOGEMUS, HEA JOONISTE LUGEMISE OSKUS JA MÕNINGANE SOOME KÕNEKEELE OSKUS. CV saata prof.sol@mail.ee. Lisainfo +372 5569 7221.

P&K Teenused OÜ otsib oma meeskonda **välistrasside ehitustöölisi.** Info 5332 4291.

PÕLLUNDUS

Hobusesõnnik kottides. Tel 5332 0488.

Müüa **hobusesõnnik** turbaga. 5665 6834.

HAUAPLAADID alates 39 €
HAUAKIVID alates 100 €

Riia mnt 271 • Pärnu • tel 445 7886 • 5851 9825

Tuul Sind unustab küsida, jälje tasandab liiv, kuid meie südamest ialgi Sind aastad ei vii.

Kallist

Otto LÕÕBAST
26. VII 1934 – 3. X 2014

leinab vend perega.

Ärasaatmine 11. X kl 12
Saarde kabelist
Saarde kalmistule.

Teatame kurbusega, et lahkus meie kallis tädi, vanatädi ja vanavanatädi

Asta-Silvia VIDEVAR
3. VIII 1925 – 3. X 2014

Ärasaatmine 8. X kl 11
Vana-Pärnu kalmistu kabelist.

Kõik hea ja ilus Sinust alles jääb, jääb alles läbi valude ja vaeva. Kui helkiv täht Sa tõused kõrgele ja muudad nõnda heledamaks taeva.

Teatame kurbusega, et lahkus meie kallis ema, vanaema ja vanavanaema

Lilli VIIR
11. VII 1940 – 6. X 2014

Leinavad omaksed.

Südamlik kaastunne Sillele kalli vanaema

Olju TEEARU
kaotuse puhul.

Töökaaslased Pärnust

Lein valmistab valu, mälestus meenutab elu ...
Siiras kaastunne omastele kallile
Hilja PUUSEPA
kaotuse puhul.
Marie ja Malle pere

Kallis Piret.
Avaldame Sulle sügavat kaastunnet isa
Lembit LAANE
surma puhul.
Töökaaslased Eametsast

Kallis Kaili.
Südamlik kaastunne Sulle Sinu leinas.

Töökaaslased
Tuletorni kohvikust

Kuulutusi ja leinateateid saab tellida
24h
internetis
www.parnupostimees.ee

Juhan VIHRE
Mälestame kauaaegset jahiselti liiget ja avaldame kaastunnet tema lähedastele.
Rahnoja jahiselti jahimehed

Südamlik kaastunne Mart Tehule perega nende leinas.

Skano Furniture Factory OÜ

Sügav kaastunne Hille Arumäele kalli isa
Ants LÕHMUSE
surma puhul.

Töökaaslased
Vändra Gümnaasiumist

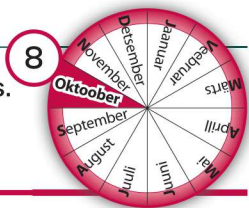
Avaldame sügavat kaastunnet Reet Meibaumile ema
Aino AASAMÄE
kaotuse puhul.

SA Pärnu Haigla

Mälestame aktiivset majaelanikku
Viive SILLAOTSA
Südamlik kaastunne omastele.
KÜ Mai tn 19 majarahvas

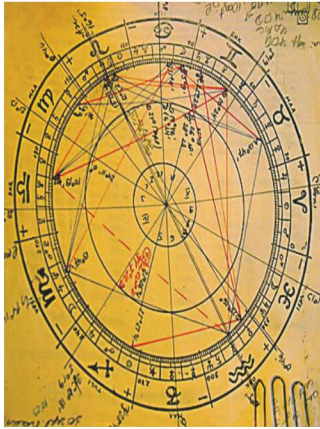
VABA AEG

1917 Kirjandusliku rühmituse Siuru esimene avalik õhtu Estonia saalis.
1922 Moodustati Eesti Kirjanikkude Liit.
1944 Hilisõhtul toimus Tehumardi öölahing.

SÖÖSTELEND		HELVES	PEALINN EUROOPAS	VESINIK	ÕRSTED	JÕGI AASIAS	LINN JEEMENIS	SABATÄHT
PEAKAND-MISE VIIS								
ARVUTI-TOOTJA				SISE-E. BÖRSI-INDEKS				
ÜMBRIS					DEMINUTIV (LÜH.) ÜRITUS			
EKSA-		PAKLANE TEATUD VII-SIL KINNITAMA						
...VAATUST!	PUTUK-TOIDULINE TAIM	AUSTRAALIA DOLLAR	...GRAAFILINE KAART	PÜSTOLIMARK	E. JALGPALLUR	JÕGI EESTIS	PÖÖSAS-TAIM PALGATA TÖÖRABAJA	TEINE TÄISHÄÄLIK VEIDER
PÄIKESE-LOOJANG			TALVINE NÄHTUS				JOODIJÜRI VANASKANDIDAAVIA ÜLIK	PLAATINA RAHALIK TANTSU-PIDU
EESTI JÄRV				SPETSIALITEET PELGUPAIK			PRUUKOST TERRORIORG.	
EUROOPA LIIT		... LAAR PERSOON			TADŽIKIPÄRSIA KIRJANIK KÜLLALTKI		SOOME TELEKANAL AUTORENDIFIRMA	
PÜHA METS				PIKA LAUA TOIT NOOT		ÄLEVİK VILJANDIMAAL VENE KIRJANIK		
MITTE TAGA			PÜSTI BERÜLLIUM		PARASJAGU KAIBIV MENTALITEET EUROOPA KOMISJON			
RIIK AAFRIKAS					LINN MAURITAANIAS VIIES	PERUU INDIAANLANE S NAABER		
ONUKE				VABA AMETIKOHT				EESTI RAHVA RISTSÖNAD RISTIK

► HOROSKOOP

NEITSI (23. VIII – 22. IX)
Tee täna midagi teistsugust. Külasta paiku, kus sa varem käinud pole, ja rahulda oma seiklusjanu millegi uue õppimisega.

KAALUD (23. IX – 22. X)
Keskendu kinnisvarale, maksudele, võlgadele, pärandile ja kindlustusele. Seo kokku lahti jäänud niidiotsad, et saada meelerahu.

SKORPION (23. X – 21. XI)
Täna tuleb sul kompromisse teha. Suhtu sellesse positiivselt ja võta seda kui koostööd.

AMBUR (22. XI – 21. XII)
Tee midagi, mis loob rohkem kontrolli su elu üle ja muudab su produktiivsemaks. Vähenda endast pingeid ja maailm ongi juba natukene parem paik.

KALJUKITS (22. XII – 19. I)
Täna on lustlik ja vimkasid täis päev. Luba endale pikk lõunapaus, naudi flirti ja sõprussuhteid. Vaata spordisündmusi või filme ja veeda aega lastega.

VEEVALAJA (20. I – 18. II)
Keskendud täna rõõmuga kodule ja perekondlikele sündmustele. Ka mõne sugulasega vestlemine võib sulle kasuks tulla.

KALAD (19. II – 20. III)
Lühikesed ärasõidud, intensiivsem lugemine ja kirjutamine ning pidev vestlemine hoiavad sind täna hõivatuna. Peale selle oled väga uudishimulik.
Elesir Publishing Service

JÄÄR (21. III – 19. IV)
Oled täna keskendunud rahale, positsioonile ja isenda eest hoolitsemisele. Tahad end hästi tunda ja teada, et sind toetatakse.

SÕNN (20. IV – 20. V)
Täna on tavapärasest emotsionaalsem päev. Oled veidi õnnelikum kui muidu.

KAHSIKUD (21. V – 20. VI)
Soovid täna linnakärast ja igapäevastest töökohustustest eemale. Vajad privaatsust, et laadida akud taas energiat täis.

VÄHK (21. VI – 22. VII)
Vestlus mõne naistuttavaga võib täna väga oluliseks kujuneda. Suure tõenäosusega võite teineteises tulevased äripartnerid leida.

LÕVI (23. VII – 22. VIII)
Võimalik, et täna võivad ülemused sinu eraelu kohta minigeid detaile teada saada. Vahet tasuks seetõttu kaarte mängida nii, et hoiad neid rinna lähemal.

► NIMEPÄEV

Hilja, Hilje, Hilju

► SUDOKU

			1	5			8	2
7	5			8				
	1			2	6	3		
					5	6	3	
6		1	3	4				
		5			2			1
			8	3				9
1	4	2						
9					8	2		

Täida tühjad kohad numbritega 1-9 nii, et üheski reas, veerus ja tume-dama joonega piiratud 9 ruudukeses poleks korduvaid numbreid.

► KOLMAPÄEVANE KALENDER

ÖÖKLUBI

Ööklubis Vaarikas kl 23 tuldengikolmapäev „Get Up“. DJ Erko Käärats.

LÖBUSTUS

Kentuki pubis kl 19 mälumäng.

Jahtklubis kl 19 mälumäng.

Keskraamatukogu suures saalis kl 11 Mürakarukool 1,5-4aastastele lastele koos vanematega. Kl 18 räägib Kristin Animägi modellitööst Indias.

Tervise kultuurikeskuses kl 19.30 „Helisev balalaika“. Balalaikal mängib Ilja Lunin Moskvast.

Avahoolduskeskuses kl 11 PPLi osavus- ja lauamängude klubi asutamine. Ootame huvilisi.

NÄITUS

Pärnu muuseumis püsiekspositsioon „11 000 aastat ajalugu – elamusi vanast ajast“. Eesti vabahoiumuuseumi näitus „Eesti talu- arhitektuur. Püsiv ja muutuv“. Näitus „Veelinnurahvas. Lennart Meri filmirännakud 1969–1988“. Avatud T-P 10–18.

Kunstnike maja galeriis näitus „Põleva Kaelaga Kirjak – tsirkus non grata“. Avatud T-R 11–17, L 11–14.

Raekoja linnagaleriis 9. ok-

toobril kl 17 Heikki Leisi joonistuste näituse „Reaalsuse kontroll“ avamine. Avatud T-R 11–17, L 11–14.

Uue kunsti muuseumis rahvusvaheline klaasikunsti väljapanek „2D→“. Vive, Lembit ning Tuulikki Tolli koguperenäitus rannarahva elust „Merelehmä“. Rahvusvaheline portreenäitus „Silmast silma“. Avatud iga päev 9–19.

Koidula muuseumis püsinäitus Jannsenite tegevusest 19. sajandil. Avatud T-L 10–17.

Nooruse maja galeriis Reti Üprausi näitus „Vabastav maalimine“. **Kohvikus** portselanimaali müüginäitus.

Keskraamatukogu 1. korruse galeriis Eesti metallikunstnike liidu aastanäitus „Metalli puudutus“. **Trepigaleriis** Tatjana Kutsjuba digigraafika näitus „Kodulinna müstereium ehk igaviku keerises“. **2. korruse trepigaleriis** näitus „Merilaas & Sang 100“. **Lasteosakonnas** raamatunäitus „Kõik need Edgar Valteri lasteraamatud – armsad ja erilised korraga“. Pärnu lasteadeade näitus „Kröll, Sipsik ja teised valterlikud tegelased“. Laste kunstistuudio Lukomorje näitus.

Punases tornis Ella Žulienne müüginäitus „Fantaasia. Eneseväljendus“. Avatud K-L 12–20.

Endla teatrigaleriis Marko Ke-

sishevi näitus „Plakatid ja märgid“.

Agape keskuses Henn Soodla fotonäitus „Rääma – vaeste-patus-te alev, 2“.

I-punkti galeriis Luule Põderi ja Evald Kuke loodusfotode näitus.

Raeküla Vanakooli keskuses Tarvo Metspalu isikunäitus „Minu manipulatiivne maailm“.

Pärnu haigla 2. korruse galeriis Ella Žulienne näitus „Meeldiv tutvuda“. **Kohvikupealses galeriis** Paikuse huvikooli kunsti eriala ja Audru huvialakooli Kihnu praktikalaagris valminud tööd.

TÄHTSAD TELEFONID	
Lääne-Eesti häirekeskus	112
Politsei	110, 444 6444
Kiirabi	112
Linnavalitsuse infolaua telefon	444 8200
Linnavalitsuse infotelefon	15 505
ja e-post	15505@lv.parnu.ee
Pärnu Elektrivõrgu välisrikked	1343
Elektri siserikked	24 h 523 6555
Pärnu Vesi dispetšerteenistus	445 5650
Tänavavalgustus	443 4929
ja e-post	rike@elwo.ee
Pärnu tasuline bussiinfo	12 012
Matuseteenused:	
Hingemaa OÜ	24 h 447 0090
Viimne Tee OÜ	24 h 443 7400
Vinuk OÜ	24 h 442 5111
Infoteenus	551 7017 (tasuta), 1188
Usaldustelefon	126
Laste- ja perede varjupaik	443 1133
Pärnu naiste varjupaik	5398 1620
Loomade varjupaik	524 6705

Dr Adik Levini

autogrammitund

PÄRNU MUUSAS (Rüütli 45)

SEL REEDEL,

10. oktoobril kell 16-18.

Olete oodatud autoriga kohtuma!

Pärnu MUUSA Tulge külla!

lool ja lool

MUUSA

midagi hingele

Dr Levini

tervisenõuanded

Tervisest ja tootumistest kogu perele

R

PILGRIM RAAMAT

midagi hingele

www.pilgrimbooks.ee • www.muusa.ee

Aastad mööda on läinud, eluteel muret ja rõõme Sa näinud. Selleks et vapralt Sa edasi astuks, soovime Sulle tervist ja jaksu!

85

Kalju Koger

Kallist isa õnnitleb juubelil Lauri talu pere.

“Minu minevik on läbipaistev, mul pole midagi varjata.”

Euroopa Komisjoni asepresidendi kandidaat Andrus Ansip, Postimees

ARVAMUS

► ÜLEVAADE

Pärnumaa ettevõtlusest

Pärnumaa edukus sõltub suuresti sellest, kuidas läheb meie ettevõtetel. Ettevõtete arvukuse kõrval on oluline nende ekspordivõime ja kasumlikkus. Ekspordivõime määrab maakonna raharingluse suuruse, kasumlikkus konkurentsivõime, sh valmisoleku maksta tööjõu lahkumist takistavat palka.

Kui pole töökohti, pole ka avalike teenuste kasutajaid ja mõnusa elukeskkonna nautijaid. Järgnevalt käsitlen veidi üksikasjalikumalt, millised on meie majandusnäitajad, ettevõtluse kasvuprobleemid ja -võimalused.

Võrdlus Tartuga

Sageli eelistame ennast võrrelda Tartuga. Erinevalt Tartumaast on meil suur erasektori osakaal. Üle 60 protsendi tööandjatest teenib tulu Eesti majandusse ja omanike kaukasse. Ometi, peame tunnistama, et riiklike töökohtade puudumine mõjutab negatiivselt sisetarbimist, sest riigieelarvelistel töökohtadel kehtiv kvalifikatsiooninõue tähendab keskmisest kõrgemat sissetulekut, mis muudab teenuste järele.

Sellisel lähenedes võib väita, et Tartus on ilmselt lihtsam ettevõtlusega alustada või kontserdisaalid täita, sest seal on arvestatav hulk õppejõudude, arste, kohtunikke.

Seega on üleriigiliselt tasutud maksude palkadeks maksmise tasakaalustatud mudelis Pärnumaal kindlasti õigustatud ootus saada osa siin loodud väärtusest tagasi. Meie spetsiifikat arvestades võiksid EASI turismiarenduskeskus ja keskkonnaamet just siin paikneda.

Paljud riigiasutuste spetsialistid sõidavad Tallinna ja Pärnumaa vahet peaaegu iga päev. Usun, et Pärnusse kavandatav riigimaja kujundab keskkonna eelkõige neile pendelrändajatele, et nad saaksid oma igapäevaseid ülesandeid täita kodukoha kontorist. Muuta sellise otusega pealinna eluga harjunud inimeste mõtteviisi ja harjumusi pole kerge, aga väärib pingutust.

Territooriumilt suurimat, kuid aina väheneva elanikkonnaga maakonda on üha raskem arendada. Kui maakonnas elavast 83 000 inimesest ligikaudu 4000 käib tööl väljaspool, on just see esimene võimalus majandusarengut hoogustada.

Pärnumaa elanike arv moodustab Eesti rahvastikust praegu 6,29 protsenti. Kahjuks on majandusvaldkonnas meie tähtsus keskmisest väiksem. Aastal 2012 äriregistriste esitatud majandusaasta aruannete põhjal moodustavad Pärnumaa äri sektoris hõivatud 4,55 protsenti, müügitulu 2,95 protsenti, eksport 3,17 protsenti ja kasum 3,32 protsenti Eesti vastavatest näitajatest. Murettekitav on nende näitajate pidev vähenemine viimastel aastatel.

Lahkumise peamine põhjus on tööturul pakutavad liiga madalad palgad, statistikaameti andmetel oleme maakondade pingereas kukkunud. See on halb reaalsus.

Väike palk

Pärnumaalt pärit kõrgharidusega noori ei meelita siia tagasi ei majandusstruktuuri ega töötasuga. Vaja on väärtusahelas kõrge-

Pärnu maavanem (IRL)

Andres Metsoja

mal asetsevad ettevõtteid, mis on orienteeritud kasvule ja konkurentsivõime kasvatamisele uute tehnoloogiate kasutuselevõtu kaudu.

Kui meie koolijuhid ütlevad, et parimad lõpetajad ei pöördu tagasi madala palgataseme pärast, on see kriitika ettevõtete aadressil osaliselt õige. Kui aga ettevõtjad kurdavad arenguhüppe tegemiseks vajaliku kvalifitseeritud tööjõu puudust, on õigus neilgi. Nii siis on meil „nokk kinni, saba lah-ti“ olukord.

Selleks, et ettevõtteid saaksid tuge toetarendusel, automatiseerimisel ja eksportturgude laiendamisel, oleme erinevalt teistest maakondadest Pärnumaa omavalitsuste liidu toel Pärnumaa ettevõtlus- ja arenduskeskuse kaudu ennetavalt tegutsenud. Kui aga messidele, koolitustele või ülikoolidega koostööle tulijaid napib, ei saa avalik sektor asuda ärijuhi rolli. Ohjad on ettevõtete omanike käes.

Pärnumaa majandusharude müügimahtude suhtelises võrdluses on esikohal hulgi- ja jaekaubandus (24 protsenti Pärnumaa kogukäibest), järgnevad ehitus (12 protsenti) metalltoodete tootmine (9,1 protsenti), tekstiilitootmine (8 protsenti), puidutöötlemine (8 protsenti) ja puittoodete tootmine (8 protsenti) ja elektroonikaseadmete tootmine (5 protsenti).

Meie kohalik ressurs on muljetavaldav, meil on Eestis kõige rohkem metsamaid ja turbamaarid-laid. Põllumajandus on saanud uue hoo sisse, meelde tuleb hea lõikus aasta põllumehe tiitli nominentide reas ja näiteks Suigus paikneva Karjamõisa lihatööstuse või Väandra Õkopagari areng.

Lisame siia ühe meie majanduse lipulaeva, turismi- ja puhkemajanduse, millega tegeleb Sihtasutus Pärnumaa Turism. See sektor haarab otseselt üle 160 majutuasutuse peaaegu 8000 voodikohaga. Kaudne mõju on kahtlemata tunduvalt suurem. Samuti andis tänavune suvi kinnitust meie loomuliku konkurentsieelisest ja ettevõtjate tublidusest.

Selle aasta pilti mahuvad uue spaahotelli Hedon ja Lottemaa teemapargi avamine. Tippkuu juuli andmete põhjal võib väita, et lõviosa Eesti ööbimiste kasvust tuli just Pärnumaalt.

Koostöö

Me ei saa siia kiiresti midagi juurde luua. Peale selle, et igas sektoris ja ettevõttes nähakse vaeva kallima toote eest maksva kliendi leidmiseks, on võimaluseks sektorite koostöö.

Kui metallitootjad ja elektroonikud hakkavad näiteks lahendusi looma taastuvenergeetika kasu-

tuselevõtu avaral väljal, töötab mehhatroonika uusi turuvõimalusi. Tekstiili- ja turismisektori koostöö võib anda ühisturunduse võimalusi ja sihtkoha eristumist tihedas turismikonkurentsis.

Nii nagu oleme näinud nõukogudeaegse ebaefektiivse tootmise kadu ja tänu väliskapitalile uue majanduse (elektroonika) sündi, peaksime julgelt kavandama uusi äri võimalusi.

Hakkajate ettevõtete puudumisel saab siin avalik sektor kaasa aidata tehnoloogilise inkubatsiooniteenuse käivitamisega, kaasates Tehnopolit oskusteabe. Ei pea ju alati noort koolilõpetajat ees ootama kellegi loodud töökohti, vaid turumajanduse mootorina paistev dividend võiks innustada äiriske võtma.

Kaalukam instrument oleks regionaalne kompetentsikeskus, mis aitaks maandada neid äiriske, mida erasektor üksinda ei võtaks. Suur väljakutse on ehitada üles selline rahvusvaheline konsultantide üksus, mis üheaegselt pakuks lahendusi majandusstruktuuri uuendamiseks ja kaasaks muudatustesse olemasolevaid ettevõtteid.

Kindlasti kätkeb selliseid võimalusi biomajandus, millega saab siduda Pärnumaa põllumajandus-, ehitus-, puidu- ja elektroonikasektorit, samuti turbamajandust.

Hariduse mõju

Jõuame tagasi haridussüsteemi toetava mõjuni. Jah, atraktiivsed tööpakumised ja hea elukeskkond võivad kõrgkoolilõpetajad meile tuua. Paraku näitab praktika, et nad jäävad eelkõige õpingute asukohta, sest toimetuleku kindlustamiseks mindi ülikooli kõrvalt tööle ja tööandja oskab targale tudengile teha hea pakkumise jätkamiseks.

Nii riisuvad Harju- ja Tartumaa ülejäänud Eestilt koore ja meie ettevõtjad ei riski teha plaane, mis inimeste arvukuse olulist tõusu sisaldavad. Peale selle on alati lihtsam teha koostööd kõrgkooliga (uuringud, analüüsid, tootarendus, koolitused), mis on läheduses.

Seetõttu, silmas pidades eespool väljatoodud võtmesektoreid, on Pärnumaa majandusarengu ühe abivahendina vaja laiendada siniseid kõrghariduse omandamise võimalusi. Näiteks elukestva õppe, sealhulgas täiendusõppe vajadusi silmas pidades. Üks idee, kuigi vahel on uus unustatud vana: ettevõtetel tasuks rohkem kasutada stipendiaatide süsteemi.

Pärnu sõpruslinnas Vaasas on kümme protsenti linnaelanikest üliõpilased ja just see on nende peamine arengusressurs. Kõrgkoolide ümber kipuvad koonduma ja tekkima teadmistepõhised ettevõtteid, mis suudavad ühtlasi maksta suuremat töötasu.

Kui õnnestub luua kompetentsikeskus, on selle abil muuhulgas vaja uute majandusharude arengut toetavate õppekavade juuru-

tamist. Pärnumaale on väga oluline, et siin lehvib Tartu ülikooli lipp. Akadeemiline lähenemine on oluliselt toetanud maakonna ja kogu Eesti turismi- ja sotsiaalvaldkonda tervikuna. Kindlasti on oluline siinjuures meie kõrghariduse edasine rahvusvahelistumine.

Tuleviku kõrghariduse arengumudel seisneb kohapealse ülikooli ja ettevõtete partnerluses. Nii võib tekkida olukord, et ühes majas asub tinglikult mitu ülikooli ja ettevõttes mitu omavahel integreeritud arendusüksust.

SA Pärnu Haigla ja Tallinna tervishoiu kõrgkooli näide kõrgharidusega õdede koolitamiseks Pärnus on minu arvates väga positiivne. Tõsi, vahe seisneb selles, et ettevõtlust ei ole Eestis kuulutatud elutähtsaks teenuseks ja ettevõtteid ei hoia sageli oma tegevuskoh-ti seal, kus spetsialiste napib.

Nägu ettevõtete poole

Kindlasti on olulised kõik samud, mis astutakse haridusredeli alumistel astmetel. Ettevõtlikkuse ja tehnikahuvi suurendamine, karjäärinõustamise kaudu kutsehariduse osakaalu kasv, gümnaasiumide valikuundade sidumine maakonna majandusprofiiliga, kutsehariduskeskuse jätkuv sidumine ettevõtete arenguvõimalustega, sealhulgas V-taseme (lühendatud rakendus kõrgharidus) õppekavade loomine suuremaid oskusi nõudvate töökohtade täitmiseks.

Maakonna haridussüsteem peaks senisest rohkem pöörama näo omade ettevõtete poole, et õpetajad saaksid teooria sidumisel äripraktikaga tekitada huvi meie ettevõtteid põnevate toodete ja tuleviku töö võimaluste suhtes. Tipud saavad välja kasvada tugev

vast vundament, mistõttu on oluline, et Pärnumaa ettevõtlus- ja arenduskeskus nõustab jätkuvalt mikro- ja väikeetevõtteid.

Teadlikkus ettevõtluse olulisusest annab võimaluse luua võrgustik, mis koondab maakonna-

ülese teabe ettevõtete probleemidest ja soovidest. Olen kindel, et oma arengukavades ja eelarvetes eelistavad omavalitsused ettevõtete laienemise- ja taristuvajadusi, samuti seovad välissuhte oma ettevõtetele ekspordivärvate paotamisega.

Kuni meil pole uhke nimega teaduspõhist majandust, annavad traditsioonilised tööstussektorid olulise panuse maakonna tööhoi-ve tagamisse. Ja kõigis neis sektoris on arvestatav kasvupotent-siaal, mida mõõblivalmistamisega näitavad Skano ja Stram, laserkeevitusega AQ Lasertool, elektroonikas autode sisevalgustuse alase tootearendusega Oshino, tekstiilis globaalsel magamistoa sisustuse turul tegutsev Wendro.

Nüüd peaks eelneva põhjal süsteemsemalt õpetajatele ja õpilastele „vedurettevõtteid“ tutvustama. Mõelgem neile küsimustele käimasoleval ettevõtlusnädalal.

Mis meil viga on?

Pärnus käib ettevõtlusnädal, mille raames leiab aset kohtumisi, seminare, foorumeid ja mida kõike veel, küll kutsetega, küll ilma. Kõigest sellest võib kasu olla, aga ei pruugi, kui kitsamas ringis kokku saada ja mõtteid vahetada või ideid esitleda on ilmselt tore.

Esindusüritustest olulisem on kahtlemata ettevõtluskeskkond, milles me kõik aastast aastasse elame. Ükski teemanädal ei too silmanähtavaid tulemusi, lahendamaks Pärnumaa põhiprobleeme, millele tänase Pärnu Postimehe arvamusvälja juhivad tähelepanu maavanem Andres Metsoja.

Pilt, mis avaneb maavanema arukast ja loogiliselt analüüsivast ülevaateartiklist, ei ole just kõige kenam. Võtame või ühe ja kõige olulisema võrdluse: Pärnumaa elanike arv moodustab Eesti rahvastikust praegu 6,29 protsenti, aga majandusvaldkonnas on tähtsus keskmisest väiksem.

Pärnumaalt lahkumise peamine põhjus on Metsoja faktidega tsementeeritud sõnade kohaselt tööturul pakutavad liiga madalad palgad. Statistikaameti andmetel oleme maakondade pingereas kukkunud. See on halb reaalsus, resti-meerib maavanem.

Metsoja püüab ja ilmselt püüavad Pärnu linnapea Toomas Kivimägi, Eesti kaubandus-tööstuskoja Pärnu esindus, Pärnumaa omavalitsuste liit, Pärnumaa ettevõtlus- ja arenduskeskus jt leida seda, mis paneks ettevõtluse Pärnus ja Pärnumaal paremini toimima, et jaguks nii tasuvaid töökohti kui kompetentset tööjõudu. Paraku, arvestades, et kõigi näitajate järgi muutub halb reaalsus aiva halvemaks, näib, et püütakse vähe. Piltlikult väljendudes – koos ministriga poseerimisest ei piisa.

Mitte ainult ettevõtlusest, aga samuti näiteks kultuurist kõneldes tuleb jätkuvalt tõdeda, et see, mis töötab mujal Eestis, Pärnumaal ei tööta. Mis meis siis nii erilist on? Ja erilist halvas mõttes? See ongi võtmeküsimus, mis vajab enesepettuse asemel ausat vastust. Kui vastus käes, võib asuda halba reaalsust paremaks muutma.

(arvamus@parnupostimees.ee)

► 60 AASTAT TAGASI

Audru sovhoosis pööratakse suurt tähelepanu kartulisaagi kiirele koristamisele. Sellele tööle on rakendatud hobu-kartulivõtmismasinad. Esmajärjekorras koristatakse saak põldudel, mis vihmade tõttu on muutunud pehmeks. Senini on kartuleid koristatud üle 62 hektari suurusel pindalal.

Üheaegselt kartulite koristamisega on alustatud ka järgneva kevadeks vajaliku kartuliseemne salvestamist.

Kartulikoristamine viiakse sovhoosis lõpule käesoleva nädala jooksul.

(Pärnu Kommunist 7. oktoobril 1954)

► TABLOO

Golf

Saaremaa, Otepää ja Valgeranna klubi turniir Valgeranna väljakul. Klubid: 1. Otepää 1188, 2. Valgeranna 1202, 3. Saaremaa 1286 lööki.

HCP strokeplay. Daamid: 1. Ülle Teekel (Valgeranna), 67, 2. Marju Murulo (Otepää) 71, 3. Eva Peedimaa (Otepää) 74 lööki. Härrad: 1. Margus Lüh (Valgeranna) 68, 2. Sergei Kronbergs (Valgeranna) 71, 3. Marko Muts (Otepää) 71 lööki. Pikim löök Benno Maarling (Saaremaa) ja Cliona Dalberg (Otepää), lähim lipule Kalle Lahe (Valgeranna) ja Tiit Jõgi (Saaremaa), parim löögitulemus Gert Velsberg (Valgeranna) 72 ja Cliona Dalberg (Otepää) 82 lööki.

Kergejõustik

XI Pärnu-Jaagupi poolmaratoni teatejooks (21 km).

Mehed: 1. Pärnakad (Jakob Tarkpea, Priit Talu, Jaanus Mäe, Robertas Požela, Lauri Enn, Martin Tarkpea) 1:11.35, 2. Audru vald (Tarvo Rõõmusar, Üllar Pärnat, Taavi Engmann, Tauno Danilov, Lembit Mäe, Teet Kokk) 1:12.26, 3. Täppsportlased (Sergei Bondarev, Jaan Oun, Kaarel Reisspass, Mehis Mäe, Silver Vürmek, Rein Seepõld) 1:12.42.

Naised: 1. Täppsportlased (Irina Mehhejeva, Kaia Lepik, Kristiina Verevmägi, Merle Männik, Birgit Pihelgas, Egle Mätas) 1:17.38.

Avamerepurjetamine

Sõprade regatt Pärnu jõel ja lahel.

LYS 1: 1. Temper (Harri Murd, Kalev Hunt, Argo Linnamäe, Ivar Hunt, Morten Aasaroht), 2. Freya (Loone Viisut, Janno Kangur, Urmas Tiltart, Tanel Paevere, Peeter Laas, Vello Tarem, Vello Künnapas), 3. Linda (Andres Tamm, Taavi Tamm, Rain Liiber, Riho Liiber, Artur Luik, Margus Must, Kenno Ruul, Sergei Berdaru, Liis Berdaru, Külli Martinson).

LYS 2: 1. Terje (Valdor Telve, Kai Telve, Gunnar Peet, Gerd Roos, Maria Roos), 2. Nelli (Ülar Jänes, Siin Ots, Kunna Sipelgas, Triin Kampus, Deanne Sädem, Richard Sipelgas), 3. Urd (Tarmo Karro, Meelis Andla, Tarko Lüll, Ameriico Jöffert, Killu Saagpakk).

Mälumäng

Jahtklubi esimene oktoobrimäng: 1. Ralliveteranid (Karmen Vesselov, Minni Pajo, Jaagup Pajo, Margo Vesselov, Meelis Vesselov, Marek Pukk), 2. Õed Tihedad (Piret Reinart, Maie Pettai, Urmas Reinart, Tarvi Pettai, Rait Roseniit), 3. Ümarlaud (Veli Randmer, Paul Ree, Donald Agasild, Tarmo Kuningas, Toivo Kuningas).

Kooliliiga võitis SSH (Kristjan Kers, Mihkel Tomberg, Klaus Erik Leppoja).

Lehtla esimene oktoobrimäng: 1. Suusk (Küllil Pylv, Rein Pokk, Valmar Sutt), 2. XXL (Sulev Pae, Kalju Loonurm, Enno Loonurm, Peep Vahkal, Olev Soosaar), 3. Voolav Vesi (Merly Pihlaste, Eve Annusvere, Tiina Merivee, Elma Künnapas).

Paikuse klubi esinumber Toivo Nikopensius teenis taas Eesti meistrikulla.

Urmas Luik

Motomehed tõid kulda, hõbedat ja pronksi

Joel Kukk

Mootorratturite mitmepäevasõidu (enduro) Eesti meistri- võistlustel võitis Toivo Nikopensius kuldmedali, Egon Üpraus ja Madis Pool kihutasid hõbedale ja Endrik Raal pronksile.

Neljast eatapist koosnenud meistrisari algas varakevadel Võrtsjärve enduroga, seejärel võisteldi Paikuse valla metsades ja rabades, kihutati taas Võrtsjärve ümbruses ja medalivõitjad selgusid läinud nädalavahetusel Harjumaal Arukülas.

Kokku startis Eesti endurodel ligi paarsada motosportlast, medaleid jagati kaheksas masinaklassis ja meie meeste pakkusid konkurents Lätis, Leedu, Soome ja Venemaa sõitjad.

Teisel päeval läks rada poriseks

Meistrivõistluste viimases vaatuses Aruküla ja Jõelähtme ümbruses tuli sportlastel kihutada esimesel päeval kolm ning teisel päeval kaks 55 kilomeetri pikkust ringi. Igati tiirul võeti aega ekstreem- ja krossikatsel ning endurotestil.

“Avapäeval oli võistlusrada üsna kuiv ja hästi sõidetav, kuid teiseks päevaks oli öösel sadanud vihm muutnud madalamad kohad üpris pehmeks ja publik sai kiiruskatsetel nautida üpris karmi kihutamist,” rääkis Aruküla enduroli žüüri esimehe ametit

pidanud rahvusvahelise kategooria kohtunik Sulev Tõnisson Pärnu Postimehele.

“Enduro on aasta-aastalt üha rohkem populaarsust kogunud ja sel aastal selgusid Eesti meistrid esimest korda nelja etapi ehk kaheksa päeva tulemuste põhjal. Positiivne on seegi, et ühepäevased endurosprintid on meie võistluskalendris kindla koha leidnud,” lisas Tõnisson.

Nikopensius taas parim

Pärnumaa edukaim motomees, oma sportlasekarjääri jooksul üle poolesaja Eesti meistrikulla võitnud Toivo Nikopensius oli Arukülas üle 40aastaste seenioride arvestuses avapäeval kolmas ja teisel päeval teine, millest piisas, et tulla 143 punktiga taas meistriks.

Nikopensiuse suurim konkurent Egon Üpraus teenis 141 punktiga hõbedakarva medali ja pronksi sai viimasel etapil esikoha võitnud Andrus Allikvee klubist AYR Racing.

Veteranide klassis võistlev Madis Pool sõitis Aruküla endurole mõlemal päeval välja kolmanda tulemuse, meie mehest olid paremad põhjanaabrid Kari Tikkanen ja Mika Vuori. Hooaja kokkuvõttes kogusid Vuori ja Pool võrdselt 122 punkti. Et põhjanaabril oli esimesi kohti rohkem, kuulus kuldmedal talle ja pronksi teenis 120 punktiga Tikkanen.

Algajate võidusõitjate Beginners-klassis noppis Aruküla etapil maksimumpunktid Rene Jerbach (RedMoto Husqvarna Racing), teise koha sai Kaspar Raidmets (Sõmerpalu MK) ja kolmandaks tuli võitja klubi-

kaaslane tuli Allan Laurimäe.

Nelja etapi kokkuvõttes oli parim Raidmets 116 punktiga, talle järgnesid Jerbach (108) ja viimases sõidus viienda tulemuse saanud Paikuse klubi tulevikuloetus Endrik Raal 101 punktiga.

Eliitsõitjate E1-klassis võitis Eesti meistritiitli Rannar Uusna, talle järgnesid Veiko Rääts ja Priit Biene. Pärnu Sütevaka humanitaargümnaasiumis õppiv Hendrik Talviku kihutas vaid kahel etapil ja talle kuulus hooaja kokkuvõttes seitsmes tulemus.

E2-klassis olid kolm kiiremat Martin Leok, Toomas Triisa ja leedulane Arunas Gelažninkas. E3-klassi meister on Urmas Põldma, hõbedat sai Priit Palatu ja pronksi Riho Kollist.

Hooaja esimesed kaks etappi võitnud, kuid Võrtsjärve suvisel etapil MMil kihutanud ja Arukülas käevigastuse tõttu võistlust kõrvalt vaadanud Aigar Leok pidi leppima neljanda kohaga.

Hooaeg lõpeb Gotlandil

Sel laupäeval jahivad Eesti ja lähinaabrite motoässad kestuskrossi Balti meistrisarja punkte Haapsalus ja 18. oktoobril saavad Pärnumaa tehnikaspordifännid omadele põialt hoida Paikuse vallas Reiu liivakarjääri ümbruses toimival võidusõidul.

Novembri algul stardivad Paikuse klubi krossiässad Toivo Nikopensius, Taavi Raadik ja Jüri Koger Euroopa suurimal kestuskrossil Rootsist Gotlandi saarel, kus 22 kilomeetri pikkusel ringil paneb kolmeks tunniks oma võimed proovile 2500 võidusõitjat.

Võrkpallurid alustasid veenva võiduga

Enn Hallik

Pärnu võrkpalliklubi võitis Eesti-Läti ühise Schenkeri liiga avavoorus kindlalt 3:0 liiga uustulnuka Järvamaa VK, esimesed võidud said kirja teisedki favoriidid.

Pärnakad Paides tõsiselt vastu panu ei kohanud, avageim võideti koguni 25:11 ja kaks järgmist 25:18. Võitjate üleolek ilmnas eelkõige rünnakuefektiivsuses (56% vs. 38%) ja pallingu vastuvõtus (61% vs. 36%), sealjuures teeniti koguni 13 punkti serviässadest.

Koos temporündaja Timo Tammemaa, sidemängija Martti Keele ja peatreener Avo Keelega Tallinna Selveri meeskonnast Pärnu klubisse tulnud diagonaalründaja Hindrek Pulk kogus 14 punkti, Jaanus Nõmmsalu 11 ja paremuselt kolmanda skoorijana sidemängija Martti Keel üheksa. Sealjuures said nii Keel kui temporündaja Tammemaa ja Harri Palmar kirja kolm serviässa.

Järvamaa meeskonnas, kus mängivad tuntumatest Kristjan Õuekallas, Siim Põlluäär, Romet Priimägi ja Ilmar Möttus, olid parimad Virko Vantsi (8 punkti) ja Õuekallas (7).

Tiitlikaitsja Tallinna Selver

mängis laupäeval võõrsil Läti meistri RTU/Robežsardzega ja võitis 3:0 (20, 21, 23), Eesti meister Bigbank Tartu alistas samuti Lätis Ozolnieki Poliursi 3:0 (23, 20, 23). Eesti karikavõitja TTÜ võitis Daugavpilsis sealse Univerisitate 3:2 (-23, -24, 22, 11, 12).

Hooaja alguses tasub nimetada ka võitjate resultatiivsemaid – Selveril olid neiks austraallane Lincoln Williams, Denis Losnikov, itaallane Federico Marretta ja Meelis Kivisild, Tartul Robert Täht, moldaavlane Denis Sintov ja Kristo Kollo, TTÜ-l varem Brasiilias ja Prantsusmaal pallinud Daniel Maciel, väliseestlane Sander Rätsep ja valgevenelane Kirill Krasnevski.

Pühapäeval võitis Tartu Lätis 3:0 Jelgava Biolarsi (taas parimad Täht, Kollo ja Sintov, aga ka Taavi Nõmmistu). Selver alistas 3:1 Daugavpilsit (skoorisid Williams, Marretta ja Losnikov). TTÜ komistas 0:3 numbritega RTU/Robežsardzele (resultatiivsemad Maciel, Krasnevski ja Siim Ennemuist).

Seoses Eesti A-klassi meistri- võistlustega mängivad sel nädalavahetusel omavahel Läti klubid, Pärnu VK järgmine mäng on 18. oktoobril Võrus.

Pärnu meeskonna esimene mäng tänavuses Schenkeri liigas treenerile ega mängijatele muret ei tekitanud. Ants Liigus

► TEADE

Kadrijooks

Pärnu 42. kadrijooks toimub pühapäeval, 12. oktoobril algusega kell 12 Niidupargis, autobussi lõpp-peatuse lähedal.

Distsantsid on 1000 ja 3000 m.

Registreerimine stardipaigas alates kella 11.30. Stardimaksu ei küsita.

Võistluste juhend Pärnu spordiliidu kodulehel. Info telefonil 513 2563, Priit Neeme.

VELOBAASIS ON LÕPUPIDU

Pärnu Kalevi jalgrattaosakond kutsub kõiki endisi rattureid

24. oktoobril kell 18

Pärnu Kalevi staadioni velobaasi lõpuüritusele

Tule ise ja teata ka oma treeningukaaslastele

Info ja registreerimine kuni 21.10.2014

Kaido Juurik tel 5646 1431	kaidojuur@gmail.com
Runo Ruubel tel 565 9200	runo@karomets.ee

